

REPORT

6

REUNIO

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

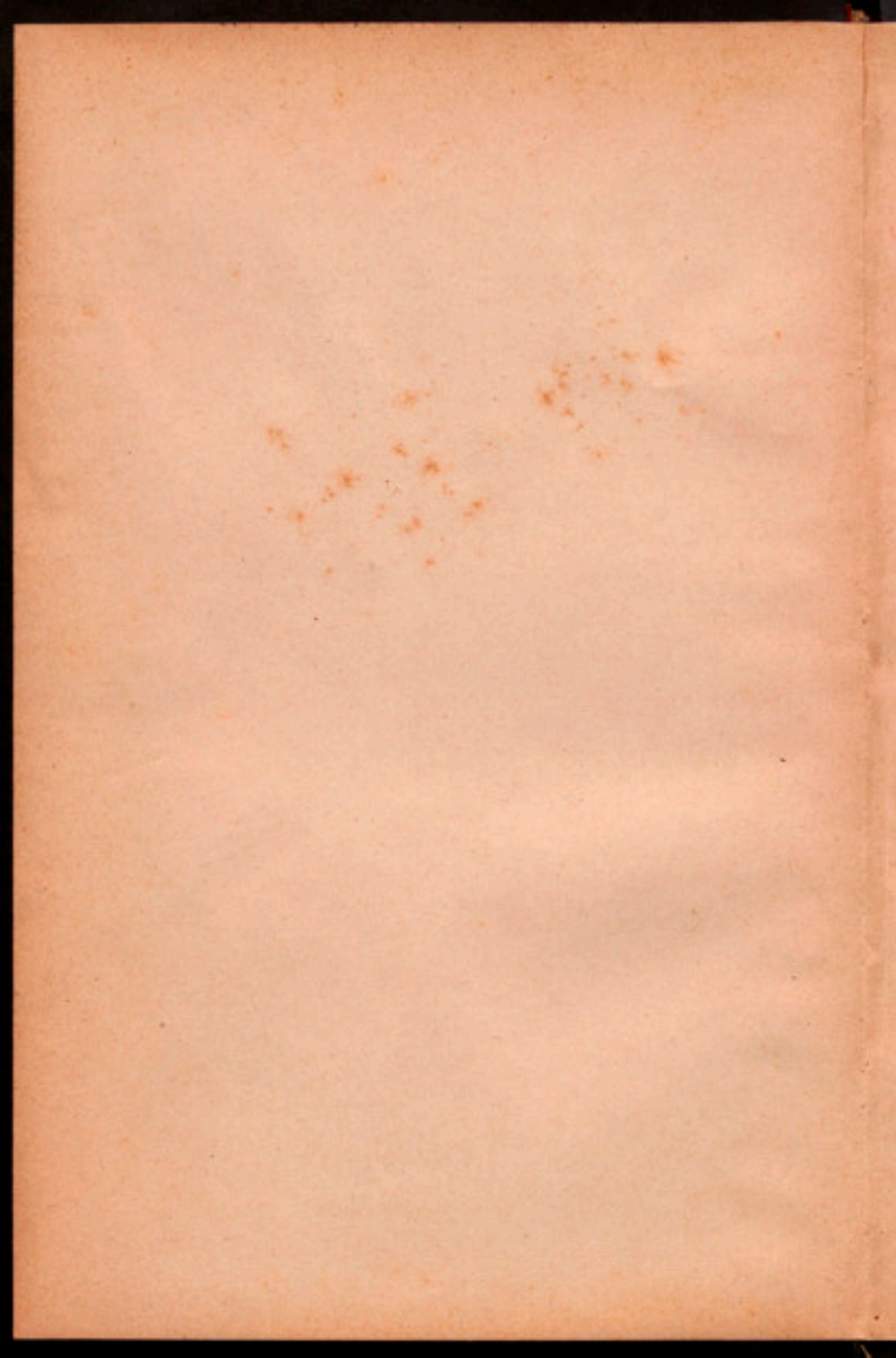
REPORT

M
3
126

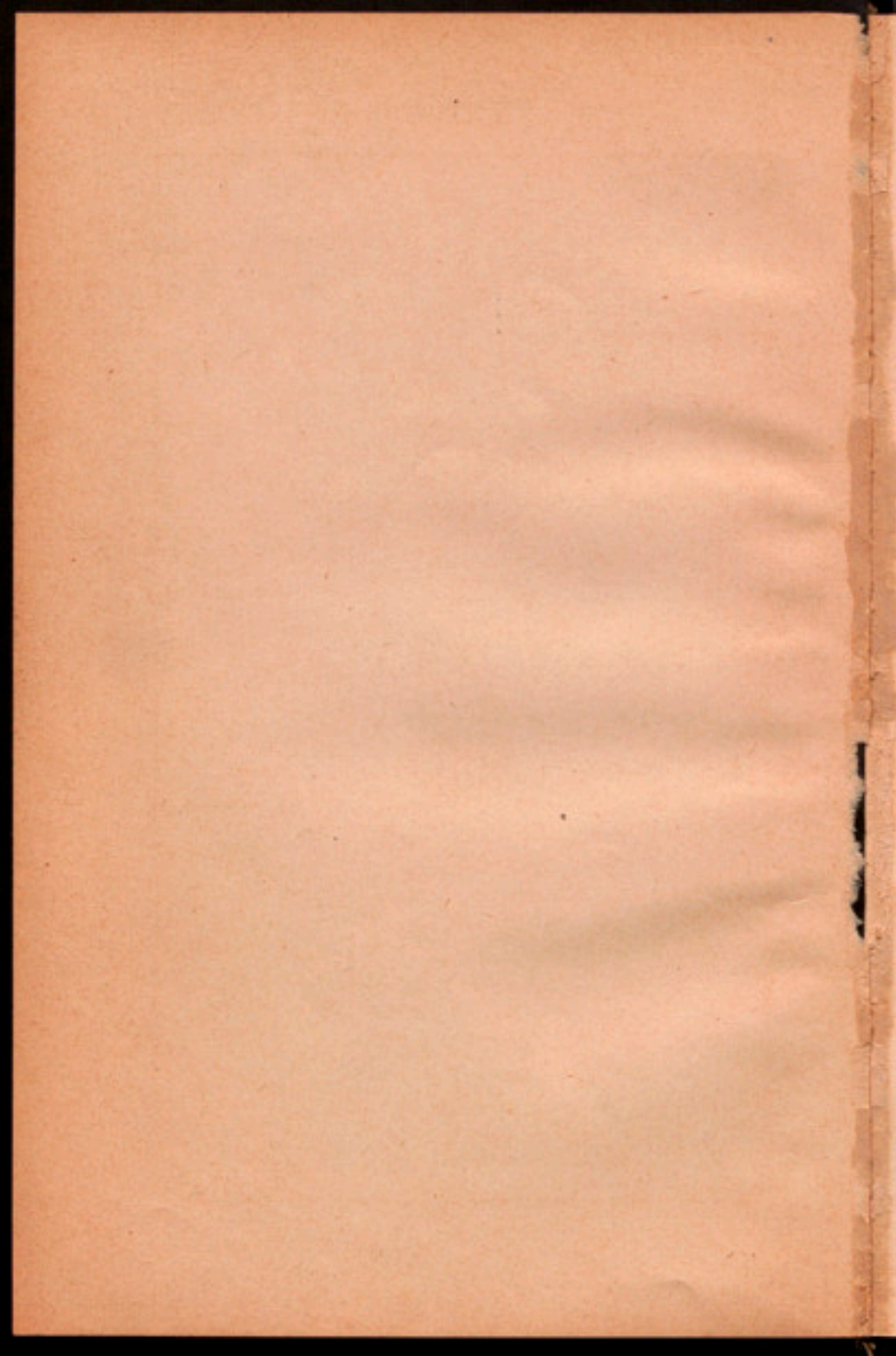
NOVRE

1916

ENQUADERNACIONES
SUBIRANA
BARCELONA

M-3-126

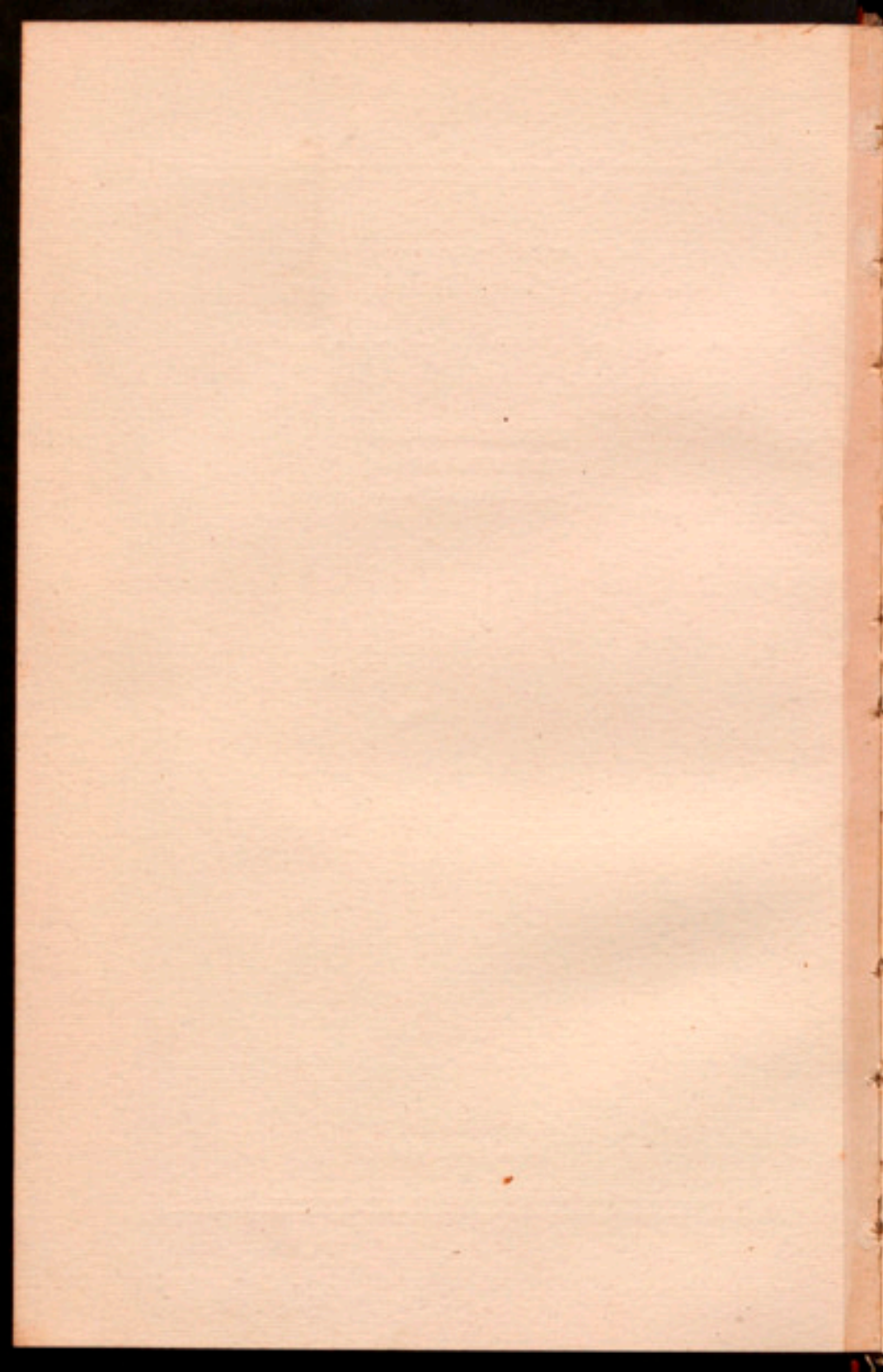

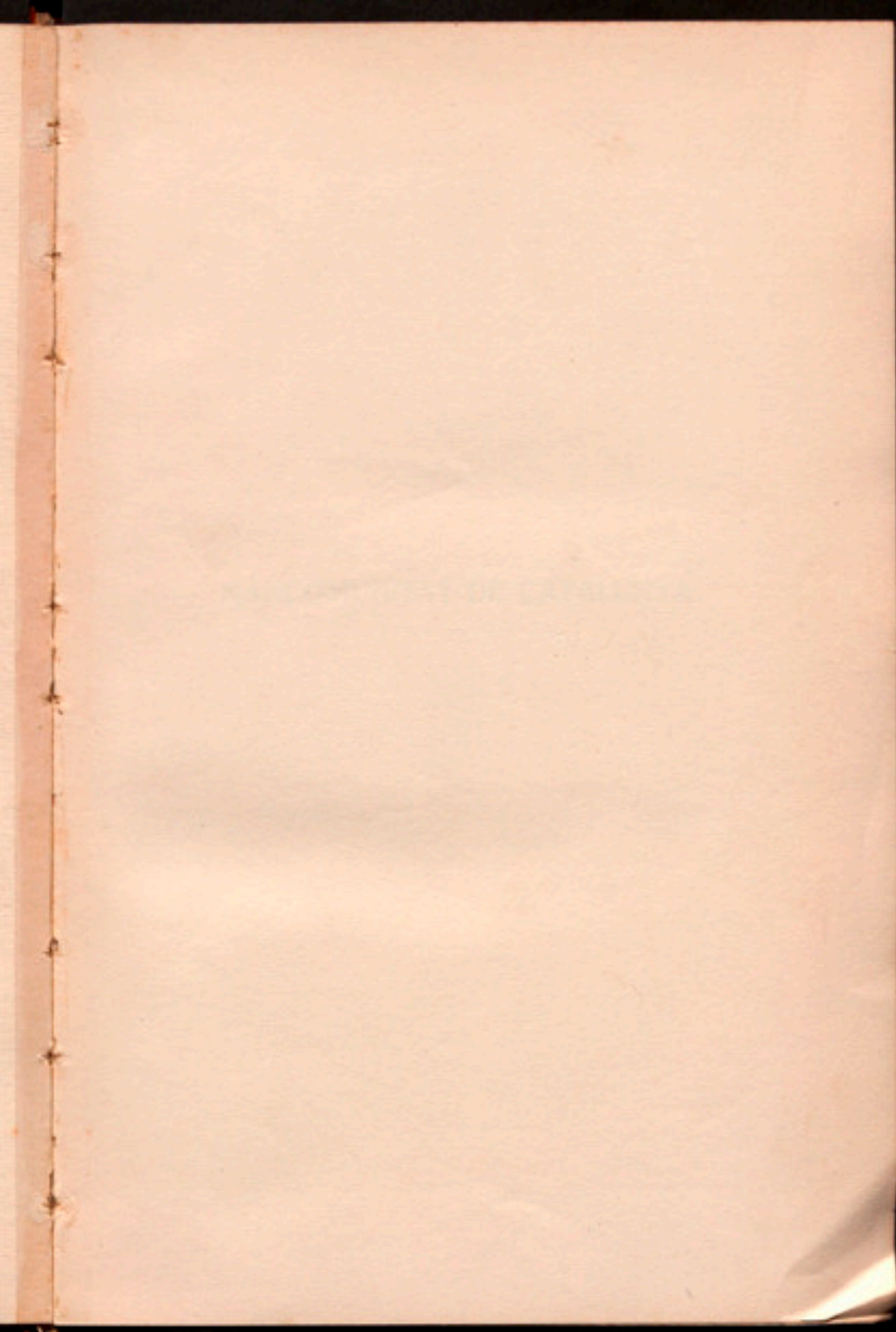
MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

REPORT DEL CON-
SELL PERMANENT
A L'ASSAMBLA

: BARCELONA :
NOVEMBRE 1916

MANUSCRIPTA DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA
SERVEI DE BIBLIOTECA I DOCUMENTACIÓ

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA
SERVEI DE BIBLIOTECA I DOCUMENTACIÓ

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

REPORT DEL CON-
SELL PERMANENT
A L'ASSEMBLEA

: BARCELONA :
NOVEMBRE 1916

R. 462

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

1985-1986

REPORT DEL CONSELL
PERMANENT

REPORT DEL CONSELL
PERMANENT

REPORT OF THE COMMISSION
ON THE
PERMANENT

SENYORS DIPUTATS:

Des de la darrera Assemblea cap mutació s'ha produït, ni en les circumstàncies de l'economia mundial ni en la vida política interior, que hagi llevat del camí nostre els obstacles, les resistències, les intervencions dilatories que cohibeixen la iniciativa, deturen l'esforç, absorbeixen estèrilment poderoses energies.

Tot ço que hem dit en altres reports, tot ho hauríem de tornar a dir, i per repetit ho donem a la capçalera d'aquest breu resum de la nostra activitat.

MEMORANDUM FOR THE RECORD
DATE: 1911

The following information was received from the
Department of the Interior, Bureau of Land
Management, on the 15th day of June, 1911.
The same is being furnished to you for your
information and use. It is to be understood
that this information is not to be used for
any purpose other than that for which it
is furnished.

§ I

SERVEI DE CONSERVACIÓ DE CARRETERES
CAMINS I PONTS

Els treballs referents a aquest servei, portats a cap des de la data de l'última Assemblea, han consistit principalment a preparar i executar els proveïments de pedra i els altres elements necessaris per a procedir, en la present tardor i proper hivern, a llur inversió en l'arranjament de les vies de comunicació mancomunals aprofitant l'època de l'any més a propòsit per a aconseguir el resultat desitjat, no deixant per això d'executar aquelles obres que, per l'estat de les carreteres o camins, no admetien ajornament, i entre les quals cal fer esment, com a més importants, de les realitzades en els camins: del Prat del Llobregat, de Serdanyola a Sant Cugat, de Martorell a Vilafranca, de Sant Boi a La Llacuna, de Sant Adrià de Besòs a La Roca, d'Ullastrell a la carretera de Sant Sadurn d'Anoia, de Sant Cebrià a Sant Pol de Mar, de Parets, etc.; i en les carreteres: d'Amposta a Vinallop, de Vilafranca a Aguiló, de

Vich a Sant Hilari, de Masnou a Granollers, de Reus a Castellvell, de Porrera a la d'Alcolea del Pinar, etc.

Convençut el Consell de la importància d'aquest servei, ha procurat anar millorant, amb la rapidesa que les consignacions del Pressupost li han permès, l'estat de les vies mancomunals que li foren traspasades, en primer de gener de 1915 les de Girona, Lleida i Tarragona, i el dia primer d'enguany les de Barcelona; i, segons el pla de treball que es té traçat, confia que aviat reunirà totes elles les condicions que el tràfec modern exigeix, efecte del qual pla, en el projecte de Pressupost per a l'any vinent, que s'honra a portar a l'aprovació de l'Assemblea, ha augmentat les partides destinades a aquest servei, separant degudament les consignacions per atendre la consignació ordinària, propiament dita, de la que, per sa importància i per la naturalesa mateixa dels treballs a executar, té el caràcter d'extraordinària, com passa en la majoria de les que manca arranjar a Tarragona, en alguna de les de Barcelona, i en la de Mollerusa a Belcaire per Linyola a Lleida.

Això en quant a millorament de l'estat d'exploració i afermats; mes també s'han fet i s'anirà executant altres treballs de millora, com són: el repintat dels ponts metàl·lics; la construcció d'ampits en punts perillosos; murs de sosteniment, per a evitar interrupcions i a vegades, també, perills al trànsit; supressió i substitució de passa-llisos en carreteres i camins de trànsit general; substitució, augmentant el desguàs i fent altres obres complementàries, de l'obra damunt el Rec Sirvent, del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, per evitar, per ço que a aquest es refereix, la reproducció de les acostumades inundacions de les finques que hi linden, i

també d'un llarg tros d'ell; arranjamant de casetes destinades a habitació de peons caminers, etc.

Moltes d'aquestes obres s'han executat ja o estàn en via de realització, com es pot veure repassant els acords adoptats pel Consell; mes oportunament se'n farà una relació detallada, que es publicarà també, en el report corresponent, per a coneixement de l'Assemblea.

Finalment, i com a cosa relacionada amb conservació, el Consell ha estudiat i resolt favorablement, en la majoria dels casos, les peticions de permisos per a l'execució d'obres o establiments de servituds en carreteres i camins, les quals, de primer de gener d'enguany ençà, sumen, en nombres rodons, 640.

A la llista de camins i carreteres traspassades per les Diputacions a la Mancomunitat, s'hi han d'afegir els camins rebuts des del dia primer del present any, que són:

De Peralada a Garriguella, tros comprès dintre el terme de Peralada.. 2'920 km.

De Figueres a Sant Climent Sas-Cebes, secció de Cabanes, al terme de Massaracs 1'5270 *
ambdós construïts en virtut del conveni estipulat entre l'Estat i la Diputació de Girona en 1903.

De Cabriils a Vilassar de Mar..... 1'2754 km.

De Polinyà a la carretera de Sabadell a Granollers 1'1761 *

Acabament del tros primer de Malgrat a Blanes, amb ramal a Palafolls..... 2'0115 *

construïts per la Diputació de Barcelona, en virtut del contracte amb l'Estat, de data 28 de desembre de 1910 els dos primers, i pertanyent el tercer a l'antic pla provincial.

§ II

ESTUDI I CONSTRUCCIÓ DE CARRETERES, CAMINS I PONTS

Per poder-se formar una noció més exacta de la tasca descabdellada en aquest ram d'actuació del Consell; per poder donar una idea de conjunt i de detall, alhora, sense que en pateixi la claretat; i, finalment, per conèixer en tot moment l'historial de cada una de les obres que figuren en els plans acordats i en curs d'execució; el Consell ha cregut convenient reunir en dos *estats* separats (un per als camins veïnals i ponts econòmics del conveni amb l'Estat en virtut del segon concurs de subvencions, i un altre per a les obres compreses en la primera Relació de les més necessaries i urgents) totes aquelles dades que, ja sigui per a marcar fites importants en l'elaboració dels respectius projectes i corresponent aprovació, o per a comparar les que resulten amb les que s'havien previst en presentar-se les proposicions que serviren de base a l'adjudicació de l'Estat, tant per ço que es refereix a la llargada dels camins com a llurs pressupostos, afegint-hi demés resumides *observacions*, serveixin per a justificar, aclarir i definir l'estat de cada una de les esmentades obres i tenir coneixement de llur import pressupostat.

Així, doncs, i remetent-nos a dits *estats*, formulats en 31 d'octubre darrer, donarem el següent resum:

Obres del conveni amb l'Estat. — El nombre d'obres que figuren en la relació del conveni entre l'Estat i la Mancomunitat, i entre les quals hi ha 7 ponts, és de 72, que sumen, aproximadament, 290,600 km.

Les obres amb projecte aprovat pel Consell són 39, de les quals 17 estan en construcció, 3 subhastades o en període de subhasta, i 19 en tramitació per l'Estat, i sumen, en total, 174,900 km. Entre elles hi ha 3 ponts. El cost total d'aquestes obres, subvencionades per l'Estat amb un tant per 100 variable, importa, segons pressupost, 1.811,220'41 pessetes.

Les estudiades, o en estudi actualment, són 16, que sumen aproximadament 57,600 km. i entre les quals estan compresos 3 ponts.

Per tant, manca estudiar i projectar 17 obres, entre elles 1 pont, d'un total aproximat de 58 km., 13 de les quals no han pogut ésser estudiades per no haver complert encara els Municipis interessats els requisits previs que té acordats el Consell.

Obres compreses en la primera Relació de les més necessaries i urgents. — Figuren en aquesta Relació 51 obres, entre les quals es compten 23 ponts.

Amb projecte aprovat n'hi ha 16, entre elles 7 ponts, que sumen 51,988 km., i de les quals 5 són construïdes ja o en execució, i les altres subhastades o en període previ a la subhasta. Llur pressupost de contracte importa la quantitat de 1.451,002'65 pessetes. Havem de fer constar que algunes de les pertanyents a la província de Barcelona seràn subvencio-

nades per l'Estat amb el 25 per 100 de llur cost d'execució, per estar compreses en el pla convingut entre ambdúes entitats i en virtut de l'acord del Consell, de data 28 d'octubre de 1915.

Les obres projectades ja, o en estudi actualment, són, en conjunt, 14, entre elles 9 ponts, d'una llargada aproximada de 35 km.

Manca, per consegüent, fer l'estudi i projecte de 21 obres de l'esmentada Relació, entre les quals hi ha 7 ponts; mes en 15 d'elles no s'han complert encara els requisits acordats pel Consell com a previs per a llur estudi i construcció.

En resum, actualment hi ha construïdes o en construcció 22 obres, i 33 amb projecte aprovat, subhastades o per subhastar, entre elles 10 ponts, d'una llargada excedent, en conjunt, de 225 km., i amb un cost total, segons pressupost, de 3.262,223'06 pessetes.

Novament hem de fer remarcar la premiositat d'alguns Municipis a donar compliment a aquelles condicions que el Consell té acordades, amb caràcter general, com a previes i indispensables per a l'execució de les obres. En quant a les facilitats aconseguïdes per a la millor i més ràpida tramitació dels projectes per les dependències de l'Estat, una vegada aprovats pel Consell, són, llevat d'algún cas allat, bastants més que de bon principi, si bé no totes les que el Consell desitja i té dret a esperar obtenir.

Malgrat aquest entorpiment, la tasca realitzada, en quant a aquest ram d'obres públiques es refereix, es desprèn bé prou de les dades anotades, perquè ens calgui fer-la remarcar.

Finalment, creiem dever fer esment d'haver-se augmentat l'utilatge de la Mancomunitat amb l'ad-

quisició d'un tren de sondeig comprat a la societat Ingersoll-Rand C^o, de Nova-York, del tipus de rotació amb corona de cer, accionat per un motor de gasolina de 46 HP., que és també aplicable al funcionament de bombes per a agotaments i a l'obtenció de mostres de la naturalesa del terreny i disposició de les seves capes, fins a la profunditat de 90 metres. Les primeres proves, que han donat excel·lent resultat, han estat fetes en el llit del Noguera Ribagorçana per a l'estudi d'un pont damunt d'aquest riu, l'obra del qual pont forma part del camí veïnal n. 38, de l'estació del ferrocarril de Lleida a Torrelameu per Corbins, tros segón.

Subvencions a les Diputacions per a la construcció d'obres compreses en plans provincials. — En atenció als bons resultats obtinguts per aquest mitjà per aconseguir el desig del Consell de promoure, estimular i facilitar la construcció de tantes vies de comunicació com calen a Catalunya per a crear i treure profit de la seva riquesa, s'han adoptat diversos acords concedint a les Diputacions noves subvencions, els quals figuren en l'anex corresponent.

§ III

TELÈFONS

Procedint al desenrotllament del pla adoptat per la Mancomunitat en la instal·lació de telèfons, indicat en ses línies generals en el report anterior, des del mes de maig ençà, per la Secció de Telèfons han estat construïdes:

- Les línies interurbanes de Cervera-Tàrrega, Cervera-Vallfogona, Mollerusa-Bellpuig, Les Borges-Vinaixa, Arenys de Munt-Arenys de Mar, i Lleida-Belloch.⁷
- Les línies urbanes de Les Borges-Arbeca, Les Borges-Juneda, Vinaixa-Albi, Albi-Pobla de Ciervoles, Belloch-Bellvis, i Bellpuig-Preixana.

S'han construït i funcionen ja regularment:

Les centrals i xarxes urbanes de Mollerusa i Bellpuig.
Les centrals interurbanes de Cervera, Vinaixa, Juneda, Albi i Port-Bou.
Les estacions interurbanes de Vallfogona, Arbeca, Pobla de Ciervoles, Preixana i Arenys de Munt.

S'estàn acabant:

Les línies interurbanes de Barcelona a Granollers i de Ripoll-Ribes.

S'estàn construint:

Les línies que manquen per a completar el grup d'Urgell i el grup telefònic urbà de Blanes.

S'han adquirit:

Les xarxes urbanes de Lleida, Vallès i Figueres; i, com a conseqüència d'això, s'ha acordat:

Fer un grup a Lleida reunint més de cinquanta poblacions que tenen un interès comú, constituint totes elles un grup urbà d'àrea molt estesa (uns 50 km. de diàmetre).

Fer un grup a l'Empordà, centralitzat a Figueres i comprnent més de seixanta poblacions de la comarca.

Millorar el material de línia del Vallès, assegurant el servei, a la vegada que donant-li més grans facilitats.

En totalitat, la part construïda abraça més de 170 km. de circuit senzill i 30 de circuit triple, ço que fa 260 km. de línia doble.

S'han estudiat i tret a subhasta les línies interurbanes següents:

Balaguer-Artesa-Pons-Calaf, Gandesa-Falset-Reus, Santa Coloma de Queralt-Montblanch, Granollers-Vich, Manresa-Solsona, Vich-Ripoll, Ripoll-Puigcerdà, Puigcerdà-Seu, Barcelona-Igualada (en estudi), Lleida-Sort, i Cervera-Guissona-Torà (en projecte).

S'han adjudicat les obres per administració en les línies telefòniques Igualada-Santa Coloma-Vallfogona.

Les dificultats assenyalades en el report de maig d'enguany respecte de l'adquisició de material, continuen més grans encara, ço que fa que certes construccions s'hagin de retrassar degut a dificultats per a poder disposar del material indispensable.

Com es veu, la finalitat primera que es persegueix en l'execució de les obres susdites és el relligament, per interurbanes, de les poblacions més allunyades. Un cop això assolit, es procedirà a l'establiment de grups urbans a l'entorn de les poblacions que de moment no tindran més que interurbanes. Altre punt a esmentar és el criteri que guia a la Mancomunitat en l'agrupament i delimitació dels diferents grups urbans. És aquest criteri el de reunir, formant un grup urbà, aquelles poblacions que ajunta un interès comú. Així s'estableixen grups urbans com el de Figueres, amb 63 pobles; com el de Lleida, amb més de 50, que abraça, de cap a cap, una distància extrema d'uns 60 km.

El més gran desig de la Mancomunitat fou fer de

Catalunya un sol gran grup urbà; però, no essent ara això possible, procura, en la part que li escau i per a l'adquisició d'alguns grups urbans ja existents, crear diferents grups governats pel mateix interès comarcal, creient així contribuir a la popularització del telefon.

§ IV

CULTURA I INSTRUCCIÓ

El senyal més encoratjador de l'arrelament de la Mancomunitat en la consciència catalana, és la solidarització en el treball de fer-la créixer de tal manera, una i múltiple, varia i constant, gosada i previsor, que es pugui dir filla de la participació de tots, segellada pel mateix pensament inicial i vigoritzada per la vivacitat dels temperaments diversos i de les aptituds a bastament escampades.

Aquesta solidarització fa que els pobles sentin l'obra de la Mancomunitat, no com una mercè del Poder, sinó com un guany lliure de l'esforç llur. I així, en l'ordre cultural, les delicadeses del qual semblen reservades als agrupaments més assabentats de la força de les col·laboracions conjuntes, hem pogut admirar la compenetració de la nostra terra amb l'impuls que tot just iniciàvem de preparar les gents del demà per a la missió espiritual que els està confiada.

Avui, sense paranceries afirmem senzillament la continuïtat de la nostra obra. Això vol dir que comencem de vèncer la improvisació, i que el modest i constant avançament de cada dia ens fa obridores amples perspectives que anirem incorporant al patrimoni de la nostra Catalunya.

Hem continuat: Ja els edificis escolars de què en altres comunicacions vos parlàvem com d'una esperança, es comencen d'afirmar amb la solidesa de les coses fetes. Ja la primera pedra de les Biblioteques populars ha estat posada, plantada, diríem, com un arbre, que val més que una bandera. Ja els cursos d'Agricultura troben llur èxit en la coordinació orgànica de llur espadiment. Les aspiracions esdevenen realitats: ensenyaments per correspondència, Escoles de comerç, alts estudis i pràctiques vulgaritzadores. Als noms que dèiem la vetlla com un desig, com un clam gairebé, respòn ja un contingut. És bo d'escoltar la remorosa elaboració de la creixença; sentir el batec de tots els cors, com el pols de Catalunya; endevinar la febre altificadora que mena el ritme d'aquest pols: la preparació dels mestres que nodriràn l'Escola; la fe de les bibliotecaries que professen els cursos, i la fe de les qui han concursat per a l'ingrés; l'emulació dels pobles que sol·liciten Escoles i Biblioteques, i cursos d'especialització agrícola, amb espontania oferta de participació; la veu de tots els estudiosos, de tots els encuriosits d'espiritualitat, de tots els cridats a l'acció, que ofereixen més que no demanen.

Aquest fet vollem constatar sota l'epígraf *Cultura i instrucció*, del present report. Creiem que ell tot sol és prou eloqüent per a mantenir el nostre optimisme.

§ V

HOSPITALITZACIÓ DE DEMENTS POBRES

En actuar sobre aquest ram de la Beneficència pública, no solament ha aspirat el Consell a formar-se un concepte definit de la missió renovadora que li assignà l'Assemblea en encarregar-li el desenvolupament del projecte de reorganització del servei de Dements pobres, de la complexitat de l'afer i del millor procediment a seguir per a la seva execució, sinó que s'ha preocupat també, paral·lelament, de l'estat actual del referit servei, i de totes aquelles reformes que, sense perjudici de la tasca futura, es podien anar introduint en la manera com el presten avui els diversos Manicomis on s'envien els alienats que empara la Mancomunitat de Catalunya.

De l'orientació i resultats pràctics obtinguts, dintre cada un dels aspectes de l'actuació del Consell, ja n'hagué esment l'Assemblea per mitjà d'anteriors reports (novembre del 1914-1915). Ara ens caldrà només ajustar algunes dades a les precedents, per tal de posar al dia la relació de les nostres gestions.

Eren vacants, al Manicomi de Salt (Girona), les places d'Auxiliar d'Administració i Director facultatiu. En el report de maig prop-passat ja es transcri-

viren les Bases de convocatòria a les corresponents oposicions. Celebrades aquestes, els Tribunals proposaren, per a ocupar els esmentats càrrecs, D. Domènec Cànovas i Soler, i D. Salvador Vives i Casajoana, respectivament. I el Consell, en posar en coneixement de l'Assemblea el nomenament dels referits senyors, es complau en recollir aquí (per creure-ho obra de justícia, ensems que garantia de la bona marxa d'aquell Manicomi de la Mancomunitat) les paraules amb què el Tribunal que judicà els exercicis a la plaça de Metge Director proposava el nomenament de don Salvador Vives: «L'aspirant no sols ha demostrat a bastament — deia el Tribunal, — aquella suficiència teòrica i capacitat pràctica que calen per a una llúida gestió en el càrrec per al qual se l'indica, sinó que, en el desenrotllament de tots els exercicis a què fou sotmès, revelà, a plena satisfacció del Tribunal d'oposicions, una igualtat i equilibri tals, que acrediten l'opositor de posseir una plena i harmònica personalitat científica.» Firmaven la proposta, feta unànimement, D. Agustí Riera, D. Domènec Martí i Julià, D. Odó Moles, D. Josep Pascual i D. Tomàs Busquet.

De seguida que D. Salvador Vives prengué possessió del seu càrrec, el Consell, insistint en sos propòsits de millorar, dintre l'estat de coses actual, la prestació del servei de Dements pobres, indicà al nou Director facultatiu la conveniència d'estudiar amb tot deteniment, i dintre el terme més breu possible, les reformes necessàries i l'organització que més bé garantiria la bona assistència dels alienats reclosos en el Manicomi de Salt. Resposta a la comanda del Consell fou la Memoria inserta en els annexos d'aquest report. Recomanem el treball a l'atenció il·lustrada de l'Assemblea, no tant per la seva innegable valua

intrínseca com per la cruesa amb què planteja, una vegada més, una pila de qüestions generals sobre assistència de dementats, que vénen a justificar l'encert amb què procedia la Mancomunitat no volent ajornar més el magne problema de l'absoluta reorganització del servei.

Mentre això arriba, però, el Consell no descuida tampoc, com heu vist, les necessitats més humils i immediates. Així, en el Pressupost de l'any pròxim, vist l'augment de peticions d'ingrés de malalts en els Manicomis, s'hi consigna, per a estades i altres despeses relacionades amb el servei, una partida de 800,000 pessetes, o sigui 68,295,22 pessetes més de les que s'assenyalaven en el Pressupost vigent. No cal dir com esperem bona acceptació per a aquesta piadosa iniciativa.

També l'Assemblea té esment (anex n. 28 del report de maig prop-passat) que, no havent-se trobat cap oferta acceptable de les que es presentaren al primer concurs de terrenys per a la construcció d'una Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals (institució que, en ordre d'urgència, ocupa indiscutiblement el primer lloc en el pla de renovació que la Mancomunitat es proposa dur a terme), el Consell acordà anunciar un nou concurs de conformitat amb les mateixes Bases que el primer, amb la modificació, però, que les finques que s'oferissin s'haurien de trobar enclavades en els termes municipals de Barcelona, Sarrià, Esplugues, Santa Coloma de Gramanet o Sant Adrià de Besòs.

Però aquest cop el resultat del concurs és satisfactori. La finca «Torre Ribera», d'extensió superficial de 288,859'457 metres quadrats, propietat del con-

cursant D. Josep Gallifa, enclavada en el terme municipal de Santa Coloma de Gramanet, fou adquirida pel Consell per la quantitat de 100,000 pessetes, oït l'informe d'una Ponència que visità els terrenys, composta dels Consellers Srs. Argemí, Mestres i Riera (que entengueren també en l'anterior concurs, declarat desert), i previ dictamen facultatiu de l'arquitecte D. Joan Rubió i Bellver, qui afirma, entre altres extrems de la seva competència, la perfecta adequació de la finca per a establir-hi una casa de salut i benestar, i tassa el seu preu en una quantitat superior, encara, a aquella que n'ha pagat la Mancomunitat de Catalunya.

Adquirida la finca, result així l'emplaçament de l'edifici, el Consell, que vol apressar-ne la construcció, té estudiades ja, i aviat farà públiques, les Bases per al concurs d'avant-projectes per a la instal·lació i funcionament de la Clínica de Malalties Mentals, primera fita que ha de posar la Mancomunitat de Catalunya en aquest ordre de funcions, la modernització i perfeccionament de les quals ha estat sotmesa a la seva iniciativa.

§ VI

DELEGACIONS

Com que d'una banda es retarda la iniciativa dels Governos per a proposar la concessió de delegacions, part integrant de la nostra vida propia, i per altra banda pren una mena de normalitat la interinitat causada a la nostra economia social per la guerra (motiu o excusa que es podria al·legar per a aquell retard), el Consell s'ha preocupat també d'impulsar la gestió de les delegacions, portant l'aspiració d'obtenir-les al President del Govern. Una Comissió del Consell el va visitar i li exposà la nostra aspiració que fos un fet immediat el plantejament d'aquest cabdal problema, detallant-li amb quina amplitut i alcanç esperem les delegacions.

L'acolliment dels dits propòsits pel President del Govern fou benèvol, així com categòric el seu oferiment d'estudiar-los, si bé manifestant que, per llur gran importància, desitjava i creia convenientíssima la coincidència, dintre un marge de generalització almenys, amb els caps dels altres partits governamentals que comparteixen la governació de l'Estat. No ha arribat encara al nostre coneixement el resultat d'aquesta important gestió.

Més tard, en ocasió de la presentació del Pres-

supost extraordinari a les Corts, Pressupost en el qual s'obliguen per un nombre d'anys sumes de milions per a obres extraordinaries, aquest Consell, a fi que en obtenir les delegacions demanades no pogués jamai entendre's que en quedaven apartades aquelles quantioses sumes, compromeses per a obres determinades, formulà un projecte d'esmena (el text de la qual veureu en l'anex corresponent), per mitjà de la qual es demanà la cura de realitzar totes aquelles obres, compreses en el dit Pressupost extraordinari referents a serveis que aspirem a obtenir de l'Estat.

Es féu prec als Diputats per Catalunya que apoiessin la dita esmena; i, encara que no hi ha hagut ocasió, en llur majoria ja han ofert llur concurs.

Aquesta ha estat la nostra tasca. Els seus fruits comencen ja a ésser obiradors. Hi ha bon nombre de camins i ponts subhastats i en construcció. Cada setmana s'obren noves estacions telefòniques. Van pujant ja els edificis que, com a prova, es construeixen amb destinació a Escoles, així com es comencen a aixecar els que han d'hostejar les nostres futures Biblioteques. L'acció propulsora de l'Agricultura, iniciada amb breus cursets pràctics, s'eixampla i intensifica amb mires a esdevenir una veritable direcció de l'economia agrícola catalana. L'estudi de les zones d'aigües artesianes permetrà sanejar poblacions (que avui les beuen infectes), i convertir en regadius terres avui de producció més o menys retrassada. I, si accediu a les nostres peticions i ens doneu els mitjans indispensables, podrem ben aviat començar a regularitzar la circulació i aprofitament de les aigües, i anar sembrant çà i enllà de Catalunya camps de demostració

agrícola, i en les nostres ciutats més feïnadores Escoles mercantils, destinades a preparar l'expansió econòmica de la nostra terra.

El vas que el Govern es va comprometre moralment a omplir en crear la Mancomunitat, es va omplint, a poc a poc, amb el nostre esforç, amb l'esforç de tot Catalunya. Que les lleis més aparatoses no són res, no tenen cap eficàcia, si no es nodreixen de la saba popular; i, en canvi, els decrets més modestos es poden enlairar a una plenitud de fecunditat quan tot un poble els vivifica.

Palau de la Generalitat, 15 de novembre de 1916.
— El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els Consellers: *Lluís Argemí* — *Francesc Bartrina* — *Josep M.ª España* — *Anselm Guasch* — *Martí Inglès* — *Josep Mestres* — *Alfred Pereña* — *Agustí Riera*.

ANNUAL REPORT

ANEXOS AL REPORT

KEY OF ALL REPORTS

Anexes al Report

a) Treballs
Públics

TREBALLS PÚBLICS

ANEX N. 1

ESTAT REFERIT AL 31 D'OCTUBRE DE 1916, DE
LES OBRES DEL CONVENI AMB L'ESTAT, EN VIRTUT
DEL II CONCURS DE SUBVENCIONS

Partits	Nombre d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Km.		PRESSUPOST Pessestes			OBSERVACIONS
							Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte		
										Pressupost de contracte	Cost total	
Província de Barcelona												
Manresa	1	Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa.....	—	—	—	—	3.500	—	62,400	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	2	Castellgalí a la carretera d'Esparraguera a Manresa.....	—	—	—	—	1.500	—	17,500	—	—	
Igualada	3	Sant Pere Salavinera a Calaf.	—	—	—	—	5.000	—	70,000	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	4	Orpí al camí de Carme a la carretera de Valls a Igualada	—	—	—	—	3.000	—	48,000	—	—	
Arenys de Mar	5	Fogàs de Tordera a Tordera.	—	—	—	—	6.000	—	63,600	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Vich	6	Seva al Brull	VIII-915	9-VIII-16	11-X-16	—	4.000	3.72792	68,000	59,508'39	60,473'39	
Berga	7	Viver a Navàs (tros 2. ^a)....	XI-915	—	—	—	6.000	—	90,000	—	—	
	8	Valldàn a Sant Llorenç de Morunys (fins al límit de la província).....	—	—	—	—	6.500	—	107,250	—	—	Pendent de conversió en camí d'utilitat pública, un de propietat particular que es podria aprofitar.— És la secció 1. ^a del camí n. 49.

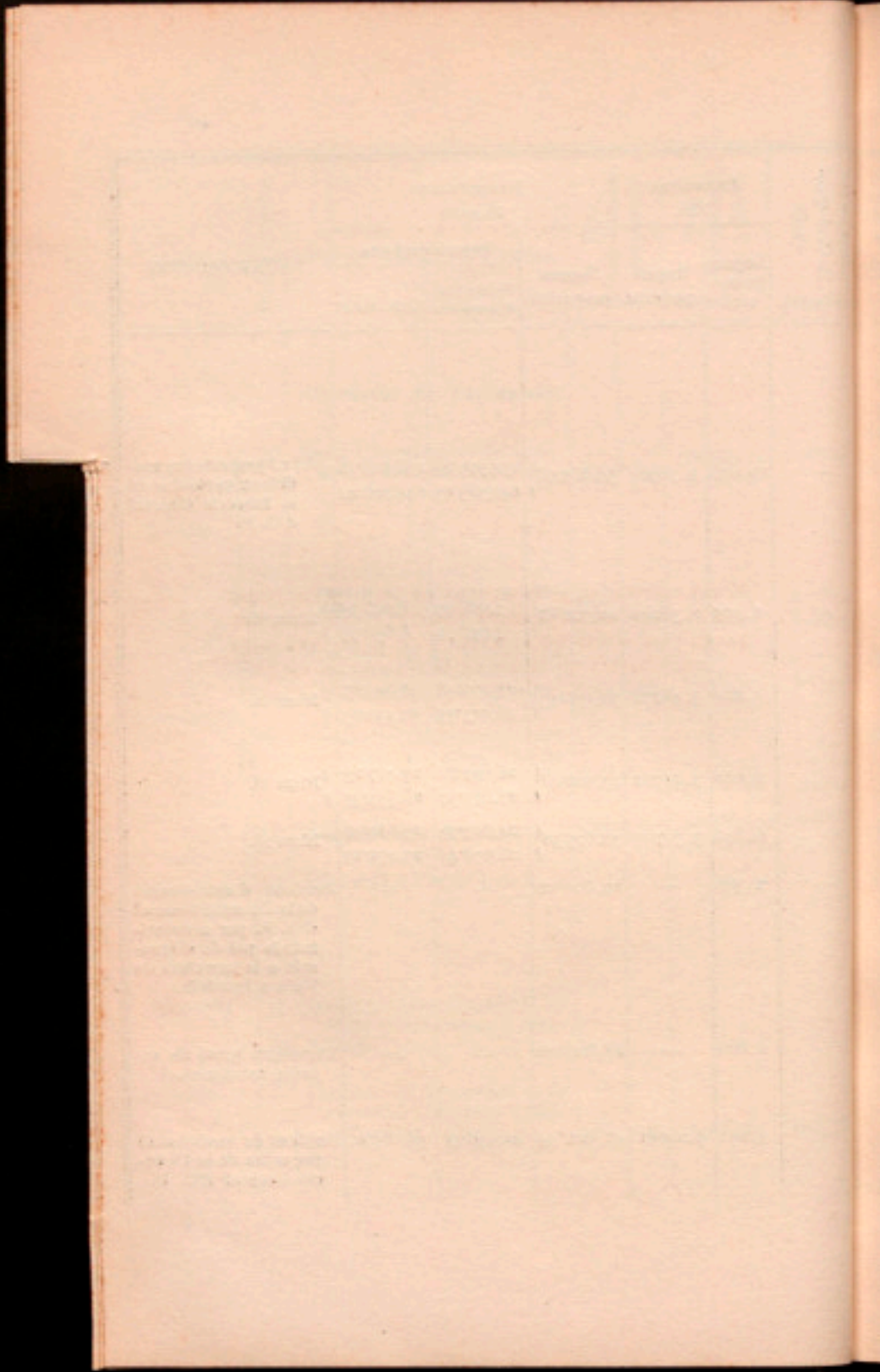
Partits	Nombre d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Km.		PRESSUPOST Pessetes			OBSERVACIONS
							Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte		
										Pressupost de contracte	Cost total	
Província de Girona												
Girona	9	Canet d'Adri a la carretera de Girona a Les Planes.	IV-915	31-V-15	1-VII-15	1-II-16	5.000	5.08132	50.000	34.155'29	35.823'49	En construcció.
La Bisbal	10	Fonteta a Vulpellach.	—	—	—	—	0.600	—	4.500	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	11	Casavells a la carretera de Figueres a Corsà	—	—	—	—	1.000	—	7.000	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	12	Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell.	XI-915	—	—	—	3.000	3.53421	22.500	—	—	Retrassada la redacció del projecte, amb motiu d'una petició de canvi de traçat.
Figueres	13	Selva de Mar a Port de la Selva	III-915	31-V-15 20-I-16	1-VII-15 27-I-16	10-III-16	3.000	1.75749	18.000	12.147'84	13.384'84	El primer projecte fou modificat per ordre de la Direcció General d'O. P. — En construcció.
	14	Rismorts a la carretera de Figueres a Corsà	XI-915	30-I-16	17-II-16	16-V-16	1.500	1.90160	10.500	11.809'12	13.449'12	En construcció.
Sta. Coloma de Farnés	15	Brunyola a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan	XI-915	12-V-16	18-V-16	—	1.500	3.04195	12.000	23.339'86	25.439'86	
	16	Sant Felu de Buixalleu a la carretera d'Hostalrich a Sant Hilari	XII-915	1-X-16	—	—	2.500	4.60557	20.000	62.415'39	66.415'39	
Olot	17	Oix a Castellfullit de la Roca	—	—	—	—	6.000	—	84.000	—	—	En estudi.—Substitueix el de «Meià a Besalú».
Puigcerdà	18	Urús a la carretera de Ribes a Puigcerdà	—	—	—	—	3.000	—	35.000	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.

Partits	Nombre d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Kms.		PRESSUPOST Pessetes			OBSERVACIONS
							Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte		
										Pressupost de contracte	Cost total	
Borges	30	De la carretera de Mollerusa a Flix (Albagès) a Juncosa (tros 1.ª).....	VII-915	30-IX-15	20-X-15	18-VII-16	2.000	2.00198	16,232	14,388'64	15,250'24	En construcció.
Cervera	31	De Nalec a la carretera d'Artesa a Montblanch	VIII-916	—	—	—		1.17902		—	—	Els camins ns. 31, 32 i 33 substitueixen el que figura en el pla amb la denominació de «Ciutadilla a Sant Martí de Maldà, per Nalec, Rocafort i Vilet».
	32	De Rocafort a la carretera de Sant Martí de Maldà a Guimerà	VIII-916	—	—	—	9.000	0.61957	45,000	—	—	
	33	De Vilet a la carretera de Sant Martí de Maldà a Guimerà	VIII-916	—	—	—		0.91077		—	—	
	34	Guissona a Taltahull amb direcció a Biosca, passant per Masoteres, amb ramal a Palau de Torà	VIII-915	20-XI-15	9-XII-15	10-VI-16		5.93300		57,784'51	59,298'33	
							11.000		64,500			
			VIII-915	1-II-16	2-III-16	10-VI-16		4.63774		30,739'77	32,107'07	En construcció.
	35	San Guim de la Plana al camí de Guissona a Biosca..	IX-915	26-IV-16	11-V-16	—	3.000	4.65193	27,000	30,421'78	31,108'72	
	36	Masalcoreig a la carretera de Serós.....	II-915	2-VII-15	7-VII-15	28-III-16	4.000	4.36436	24,000	34,149'17	35,384'57	En construcció.
	37	Almatret a Maials (tros 2.ª).	III-915	5-VI-15	1-VII-15	28-III-16	4.000	4.03440	26,000	16,102'20	17,136'00	En construcció.
	38	De l'estació del f. c. de Lleida a Torrelameu per Corbins.....	II-915	30-VI-15	7-VII-15	28-III-16	12.000	9.29009	150,499'92	67,713'72	68,801'72	En construcció.
			II-915	—	—	—		—		—	—	—
Lleida	39	Torrebeses a la carretera de Lleida a Flix	III-915	30-VII-15	II-VIII-15	20-V-16	4.000	2.54424	26,000	16,958'25	17,718'25	En construcció.
	40	Alamús a la carretera de Madrid a França.....	IV-915	20-V-16	8-VI-16	—	3.000	1.97644	18,000	14,490'30	14,864'30	
	41	Montoliu a la carretera de Lleida a Flix	VIII-915	4-X-15	3-III-16	—	0.500	0.45992	3,000	2,663'08	2,996'08	

Partits	Nombre d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Km.		PRESSUPOST Pesseles			OBSERVACIONS
							Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte		
										Pressupost de contracte	Cost total	
Lleida	42	Sunyé a la carretera de Lleida a Flix	IV-916	6-V-16	18-V-16	—	3.000	1.63164	19,500	12,199'73	12,598'93	
	43	De la carretera de Madrid a França a la de Mollerusa a Bellcaire, per Fondarella i Palau d'Anglesola	VIII-915	18-XI-15	31-V-16	—	4.000	3.81556	28,000	26,200'46	27,015'56	La denominació amb què figura en el pla és «de Mollerusa a Palau i Fondarella».
Seu d'Urgell	44	Montellà a la carretera de Lleida a Puigcerdà	V-916	—	—	—	2.000	3.40435	13,000	—	—	Amb pont sobre el Segre
	45	Prullans a la carretera de Lleida a Puigcerdà	VIII-915	15-VI-16	21-VI-16	21-IX-16	2.000	1.53957	15,000	20,332'77	21,049'77	En subhasta.
	46	Toloriu a la carretera de Lleida a Puigcerdà	—	—	—	—	2.000	—	11,000	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	47	De Noves a Guils (tros 1.5) ..	V-916	—	—	—	1.500	2.72646	15,333'40	—	—	
Solsona	48	Pont sobre el Segre en el camí de Peramola a Oliana	V-916	—	—	—	—	—	—	—	—	
	49	Sant Llorenç de Morunys a Llinàs, fins al límit de la província	IX-915	15-V-16	7-VI-16	—	12.000	13.44543	63,000	302,607'22	304,730'12	És la secció 2.ª del camí n. 8.
Sort	50	Senterada a Montcortès	—	—	—	—	8.000	—	96,000	—	—	Substitueix el de Bahent a Gerra, i està pendent d'autorització de la Direcció General d'O. P. — Expedient previ als estudis, incomplet.
	51	Monrós a Torre de Capdella ..	—	—	—	—	3.000	—	15,000	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	52	Estac a la carretera de Balaguer a la frontera	VIII-916	—	—	—	2.000	8.01808	10,000	—	—	
	53	Son a la carretera de Balaguer a la frontera	—	—	—	—	4.000	—	44,000	—	—	

Partit.	Nombre d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Km.		PRESSUPOST Pesseles			OBSERVACIONS
							Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte		
										Pressupost de contracte	Cost total	
Tremp	54	Sant Cerni a la carretera d'Artesa a Tremp.....	III-915	15-VII-15	15-VII-15	19-XII-15	4.500	6.30275	27,000	49,294'98	51,807'72	En construcció.
	55	Llimiana a la carretera de Balaguer a la frontera....	III-915	30-XI-15	9-XII-15	5-V-16	4,000	7.67468	37,000	91,340'73	93,984'73	Amb pont sobre el Noguera Pallaresa.— En construcció.
	56	Sant Esteve de la Sarga al c. v. de Guardia de Tremp a la carretera de Balaguer a la frontera (secció de Guardia a Moró, amb ramal a Estorn)	VIII-915	1-IV-16	18-IV-16 4-X-16	—	2,500	6.58876	15,000	70,548'34	72,229'84	El 1. ^r projecte fou modificat per ordre de la Direcció General d'O. P.— Expedient previ a la construcció, incomplet.
	57	Aramunt a la carretera de Balaguer a la frontera (secció d'Aramunt a Claverol).....	IV-916	—	—	—	6,000	4.88480	36,000	—	—	
	58	Serradell a la carretera de Pobla de Segur a Senterada	IX-916	—	—	—	4,000	6.39336	21,000	—	—	
	59	Gessa a la carretera de Balaguer a la frontera	VI-915	31-VIII-15	9-IX-15	5-IV-16	0,500	0.28178	3,000	3,655'05	4,173'55	En construcció.
Viella	60	Les Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera....	VI-915	30-VII-15	5-VIII-15	1-IV-16	1,000	0.44014	5,000	5,983'48	6,501'98	Subhastat.
	61	Vilach a la mateixa carretera.	VI-915	—	—	—	2,000	1.51483	14,000	—	—	
	62	Vilamós a la mateixa carretera.....	VI-915	31-III-16	31-V-16	—	3,000	5.91032	21,000	81,446'31	82,949'31	
	63	De Salardú a Montgarri.....	—	—	—	—	5,600	—	22,000	—	—	Eltros 2. ^{ns} substituïx el camí de «Canejàn a la carretera de Balaguer a la frontera». — Per incompliment dels compromisos contrets pels Ajuntaments s'han hagut d'ajornar els estudis.
			—	—	—	—	8,000	—	48,000	—	—	
		64	Pont sobre el riu Garona, a Aubert.....	VI-915	15-V-16	8-VI-16	6-VIII-16	—	—	18,000	23,392'91	23,943'91

Partits	Nombre d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Km.		PRESSUPOST Pessetes		OBSERVACIONS	
							Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte		
										Pressupost de contracte		Cost total
Província de Tarragona												
Tortosa	65	Pauls a la carretera de Gandesa a Tortosa.....	IV-915	1-VIII-15 19-IX-16	11-VIII-15 —	—	10.000	9.78964	50,667'98	134.773'19 140,385'05	138,916'38 144,528'24	El 1.º projecte fou modificat per ordre de la Direcció General d'O. P.
	66	Preginals al k. 104 de la carretera de Castelló a Tarragona.....	XII-915	31-I-16 4-IX-16	10-II-16 6-IX-16	—	1.425	1.38240	10,921'13	7,006'99 7,658'79	8,206'99 8,858'79	
Montblanch	67	Montbrí de la Marca a la carretera de Montblanch a Santa Coloma de Queralt.	VIII-915	29-X-15 31-X-15	9-III-16 —	—	4.200	3.48276	32,196'43	45,479'48 48,923'93	46,893'86 50,441'65	Idem id.
	68	Savellà del Comptat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera.....	VIII-915	20-X-15 23-IX-16	28-X-16 25-X-16	—	2.000	3.41512	23,501'48	26,647'80 27,673'35	27,497'23 28,553'55	Idem id.
Valls	69	Puigpelat a Valls.....	VII-915	30-IX-15 30-IX-16	9-IX-16 25-X-16	—	6.840	3.30705	39,675'50	24,827'33 26,678'45	25,619'98 27,471'10	Idem id.
	70	Figuerola a Pla de Cabra...	—	—	—	—	2.300	—	19,800'00	—	—	Pendent d'autorització de la Direcció General d'O. P. per a substituir-lo pel de Figuerola a la carretera de Valls a Igualadas.
Vendrell	71	Vespella a la carretera de Pont d'Armentera a Altafulla.....	—	—	—	—	2.800	—	28,800'00	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Vendrell Valls	72	Juncosa de Montmell a la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell.....	IX-915	30-X-15	9-XII-15	—	5.000	5.24691	40,922'54	41,956'41	43,265'10	Pendent de modificació per ordre de la Direcció General d'O. P.

ANEX N. 2

ESTAT REFERIT AL 31 D'OCTUBRE DE 1916, DE LES OBRES
QUE FIGUREN EN LA PRIMERA RELACIÓ DE LES CONSIDE-
RADES COM A MÉS NECESSARIES I URGENTS, APROVADA
PEL CONSELL EN SESSIÓ DE 12 D'AGOST DE 1915

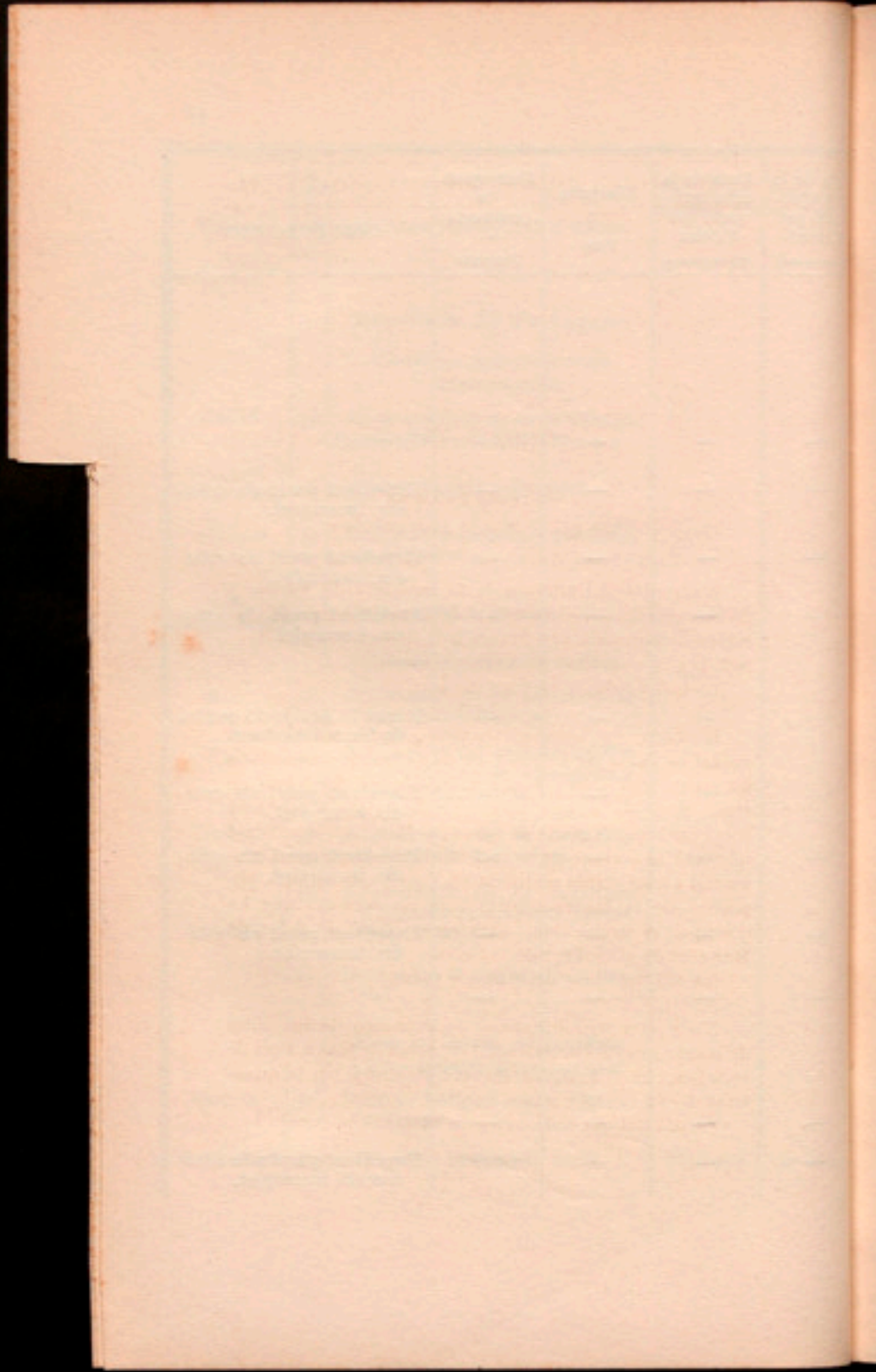
Partits	N. d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Km.	Pressupost de contracte — Pessetes	OBSERVACIONS		
Província de Barcelona											
<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>											
Vich	1	Brull al Montseny	—	—	—	—	—	—	En estudi.		
Granollers		Begues a Olesa de Bonesvalls ..	VII-912	I-VIII-15	—	25-IV-16	8.83056	231.013'86	Subhastat. Aprovat per la Diputació en 26-X-15.		
Vilanova		Manresa	3	Rocafort a Pont de Vilomara ..	I-912	30-XII-15	—	28-XII-15	7.40778	161.526'16	En subhasta. Aprovat per la Diputació en 15-VI-15.
Sant Feliu		Igualada	4	Sant Guim a Sant Martí de Segoles	—	—	—	—	—	—	
<i>Treballs d'acabament d'obres</i>											
Balaguer	5	Carretera de la plaça de l'Agre-gació de Vallvidrera a la carre-tera de Gracia a Manresa i ramal al Tibidabo	—	30-II-15	27-VII-16	—	4.13001	101.157'95	És el que figura en la 1.ª Re-lació d'obres urgents amb la denominació de «Vall-vidrera al Tibidabo».		
	6	Eixamplament de (Trajecte 1.ª) la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, tros comprès entre Es-plugues i Sarrià. (Trajecte 2.ª)	—	1-VII-15	29-VII-15	—	1.11000	66.977'72			
Arenys	7	Pont de Gualba, en el camí de Sant Celoni a Gualba	VII-914	1-III-15	—	17-III-16	—	10.321'80	Idem ídem. Aprovat per la Diputació en 13-VII-15.		
Sant Feliu	8	Pont damunt el Llobregat, en el camí de Barcelona al Prat.	—	31-I-15	—	6-IX-16	0.94948	372.343'58	En subhasta. Aprovat per la Diputació en 9-V-15.		
Vilafranca	9	De la carretera de Tarragona a Barcelona a La Granada, per Sant Cugat Sesgarrigues	—	—	—	—	—	—	És el que figura en la 1.ª Re-lació d'obres urgents amb denominació de «Brull a entroncar amb la secció construïda del camí de Sant Esteve de Palautor-dera a Montseny i es completa amb el de n. 1.		
Granollers	10	Tros 1.ª del camí de Montseny a Sant Esteve de Palautor-dera	X-916	—	—	—	—	—			
Arenys											
<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>											
Igualada	11	En el camí de La Llacuna a la barriada de Torre Busqueta.	X-916	—	—	—	—	—			
Manresa	12	Per a unir els Bruchs amb la parroquia i Collbató	XI-915	30-IV-15	27-VII-16	—	0.20313	33.806'01			

Partits	N. d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament de projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Km.	Pressupost de contracte — Pesseles	OBSERVACIONS
		Província de Girona							
		<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>							
Puigcerdà	13	Ripoll, Les Lloses. Borredà ...	—	—	—	—	—	—	Estudis fets per la Jefatura d'O. P. de Girona, projecte dels quals ha estat demanat, per instància de data 25 octubre de 1915 a la Direcció General d'Obres Públiques.
Santa Coloma de Farnés	14	La Batlloria a la carretera de Madrid a França per Hostalrich	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	15	Malgrat a Blanes, amb pont sobre el Tordera. (tros 2. ^a).	V-916	27-VII-16	3-VIII-16	—	1.968'76	24.280'34	Projecte en tramitació.
		<i>Treballs d'acabament d'obres</i>							
Figueres	16	Carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses (tros 2. ^a) ...	VI-915	4-IX-15	16-IX-15	—	5.920'84	102.428'60	En construcció.
	17	Millorament del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries	VI-915	30-VI-15	7-VII-15	—	1.000	5.596'00	Pendent de cessió dels terrenys necessaris.
	18	Camí veïnal de Masarach a Pont de Molins per Vilarnadal	—	—	—	—	—	—	En estudi.
Olot	19	Pont sobre el Fluvià, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets	VIII-916	—	—	—	—	—	
		<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>							
Girona	20	Pont sobre el Terri, en el camí veïnal de Cornellà a la carretera de Ventalló a Banyoles.	VIII-916	—	—	—	—	—	
Puigcerdà	21	Reconstrucció del pont sobre la riera Merdàs, en el camí de ferradura de Gombreny a Les Lloses	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.

Partits	N. d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament de projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Km.	Pressupost de contracte — Pesseles	OBSERVACIONS
Província de Lleida									
<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>									
Lleida	22	Serós a Mequinença (tros fins a la Granja d'Escarp).....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Solsona	23	Solsona a Sant Llorenç Tros 1. ^r renç de Morunys.... / Tros 2. ^a	—	7-VIII-15 7-IX-15	10-VII-15 10-VII-15	— —	8.17968 10.14450	116,130'42 103,371'00	En construcció.
Sort-Viella	24	Esterra a Salardú pel Pla de Beret (secció 1. ^a d'Esterra a Montgarri)	—	—	—	—	—	—	La secció 2. ^a de «Montgarri a Salardú», és la que figura amb el n. 63 entre les obres del conveni amb l'Estat, en virtut del segon concurs.
<i>Treballs d'acabament d'obres</i>									
Borges	25	Carretera de Vinaixa a l'estació del ferrocarril	VIII-915	6-X-15	—	—	0.52592	5,127'30	Expedient previ a l'aprovació del Consell, incomplet.
	26	Pont sobre el Segre, a Alàs...	—	—	—	—	—	—	
Seu d'Urgell	27	Camí i pont sobre el Balira, per a comunicar la Seu d'Urgell amb Castellciutat	V-916	—	—	—	—	—	
	28	Pont sobre el Segre, per a comunicar Organyà amb Figols i Alinyà.....	V-916	—	—	—	—	—	
Tremp	29	Pont sobre el Noguera-Pallaresa, a Rialp	—	—	—	—	—	—	Aquesta obra, junt amb les 30 i 39, substitueixen la carretera de «Senterada a Pont de Suert», que figurava en la 1. ^a Relació d'obres urgents.
Solsona	30	Camí de Solsona a l'Hostal del Boix	—	—	—	—	—	—	(Vegi's l'observació immediata anterior).
Balaguer	31	Camí de Balaguer a Menàrguens.	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.

Partits	N. d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes-any	Data d'acabament de projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Km.	Pressupost de contracte — Pesseles	OBSERVACIONS
		<i>Ponts de camins de ferrocarril i altres mitjans de comunicació</i>							
Balaguer	32	Pont de barques sobre el Segre, a Vilanova de la Barca.....	—	—	17-XI-15	—	—	7,800'00	Construït.
	33	Pont de Vernet, sobre el Segre.	III-915	16-IX-15	22-IX-15	—	—	11,731'20	Subhastat.
	34	Pont de la Baronia, en Fontllonga	V-916	—	—	—	—	—	
	35	Arranjament del pont d'Ibars de Noguera, sobre el Noguera-Ribagorçana.....	XII-915	9-XII-15	16-XII-15	—	—	6,386'76	En construcció.
Sen d'Urgell	36	Pont sobre el Balira, a Anserall	—	25-X-15	—	—	—	10,478'05	Previament a la subhasta, l'Ajuntament d'Anserall ha de complir els requisits acordats pel Consell en sessió de 27-VII-16.
				18-IV-16	27-IV-16	—	—	11,939'04	
	37	Pont sobre el riu Pallerols, en el camí de Pallerols a Guils	—	—	—	—	—	—	
Tremp	38	Pont econòmic sobre el pas del Convent, en el camí de Pobla de Segur a Pont de Suert....	IX-916	—	—	—	—	—	
Viella	39	Pont sobre el Garona, a Les ...	VIII-916	—	—	—	—	—	Aquesta obra, junt amb les 29 i 30, substitueixen la carretera de «Senterada a Pont de Suert», que figurava en la 1. ^a Relació d'obres urgents.
	40	Pont sobre el Garona, a La Bordeta	VI-915	20-VII-15	30-VIII-15	—	—	1,943'04	

Partits	N. d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament dels estudis mes any	Data d'acabament de projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Km.	Pressupost de contracte — Pessetes	OBSERVACIONS
Província de Tarragona									
<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>									
Palset	41	De la carretera de Reus a Praga a la Pobla de Ciervols.....	—	—	—	—	—	—	En estudi.
Vendrell (Montblanch)	42	D'Aiguamúrcia a Pontons.....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Gandesa	43	De Pobla de Masaluca, per Faió, a Almatret.....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Valls (Montblanch)	44	De Montreal a Alcover.....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
<i>Treballs d'acabament d'obres</i>									
Reus	45	Acabament de la carretera de Reus a Sant Ramón.....	—	—	—	—	—	—	Manca la liquidació que ha de fer la Diputació.
Valls	46	Acabament del tros de Bràfim a la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Tortosa	47	Acabament de la carretera d'Amposta a Vinallop.....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Vendrell	48	Acabament de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys.....	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	49	Pont sobre el torrent de la Bisbal.....	—	—	—	—	—	—	
<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>									
Tortosa	50	Pont de barques sobre l'Ebre, a Xerta.....	—	—	—	—	—	—	
Montblanch	51	Pont sobre la riera de Biure...	VIII-915	29-X-15	—	—	—	3,317'81	Expedient previ a la construcció, incomplet.

ANEX N. 3

CARRETERES I CAMINS
OBRES DEL CONVENI AMB L'ESTAT

S'adjudicà definitivament la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Canet d'Adri a la carretera de Girona a Les Planes a D. Ulises Puech i Bonnet, per la quantitat de 33,999 pessetes.

(Sessió del dia 4 de maig de 1916.)

S'acordà, en principi, treure a subhasta el camí veïnal de Selva de Mar a Port de la Selva, aprovant-se les condicions particulars i econòmiques que l'han de regir; però no es farà l'anunci de la indicada subhasta fins i tant que el poble de Selva de Mar hagi demostrat que està al corrent en la satisfacció del contingent provincial i hagi remès certificat on consti que estan a disposició de la Mancomunitat tots els terrenys que ha d'ocupar el sudit camí, tant en el terme de Selva de Mar com en el de Port de la Selva.

(Sessió del dia 4 de maig de 1916.)

S'adjudicà definitivament la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Selva de Mar a Port de la Selva a D. Alfons Corominas i Montaña, per la quantitat de 12,129 pessetes.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

Foren aprovats els següents projectes de camins veïnals del conveni amb l'Estat:

De Tudela a la carretera d'Artesa a Montblanch, pel seu pressupost de contracte de 24,032'17 pessetes.

De Guissona a Taltahull per Massoteres a Sant Guim de la Plana, el pressupost de contracte del qual és de 30,421'78 pessetes.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

Havent estat aprovats per la Direcció General d'Obres Públiques els projectes de camins veïnals de Doncell a la carretera d'Artesa a Montblanch, de Tudela a la mateixa carretera d'Artesa a Montblanch i de la carretera de Mollerusa a Flix, en Albagés, a Juncosa, s'acordà anunciar la subhasta de les obres de construcció dels esmentats camins, aprovant-se els oportuns plec de condicions.

(Sessió del dia 3 d'agost de 1916.)

En virtut de les subhastes celebrades a l'efecte, i amb subjecció a les clàusules acostumades, féu el Consell les següents adjudicacions definitives:

A D. Andreu Codina i Castells la construcció del camí veïnal de Doncell a la carretera d'Artesa a Montblanch, per la quantitat de 18,007 pessetes.

A D. Francesc Borda i Mill la construcció del camí veïnal, de la carretera de Mollerusa a Flix, en Albagés, a Juncosa, per la quantitat de 13,978 pessetes.

A D. Ignasi Solà i Esteve la construcció del camí veïnal de Tudela a la carretera d'Artesa a Montblanch, per la quantitat de 22,800 pessetes.

(Sessió del dia 28 de setembre de 1916.)

Foren aprovats els següents projectes de camins veïnals:

De Sunyé a la carretera de Lleida a Flix, pel seu pressupost de contracte de 12,199'73 pessetes.

De Bruyola a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan, pel seu pressupost de contracte de 23,339'86 pessetes.

(Sessió del dia 18 de maig de 1916.)

Fou aprovat el projecte del pont sobre el riu Noguera Ribagorçana a Corsà, el pressupost de contracte del qual és de 30,954'84 pessetes.

(Sessió del dia 18 de maig de 1916.)

S'acordà anunciar la subhasta del camí de Torrebesses a la carretera de Lleida a Flix, amb subjecció als plecs de condicions particulars i econòmiques proposats per la Secció administrativa de Foment.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'adjudicà definitivament la construcció del camí veïnal de Torrebesses a la carretera de Lleida a Flix a D. Ignasi Vidal i Gaya, per la quantitat de 16,958'25 pessetes.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1916.)

S'acordà anunciar la subhasta del camí de Llimiana a la carretera de Balaguer a la frontera, amb subjecció als plecs de condicions particulars i econòmiques proposats per la Secció administrativa de Foment.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'adjudicà definitivament la construcció del camí veïnal de Sant Miquel de la Vall, per Llimiana, a entroncar en el Pago amb la carretera de Balaguer a la frontera, amb un pont sobre el Noguera Pallaresa (primera secció, de Llimiana a la carretera de Balaguer a la frontera), a D. Domènec Segarra i Lozano, per la quantitat de 89,900 pessetes.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1916.)

Fou aprovat el projecte de camí veïnal de la carretera de Madrid a França a la de Mollerusa a Bellcaire per Palau i Fondarella, el pressupost de contracte del qual és de 28,928'34 pessetes.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

Vist l'informe de data d'avui, subscrit per l'Enginyer Major de la Secció tècnica de Carreteres i Camins, Sr. Turrell, referent a la imprecisió i equivocada denominació del camí veïnal que figura en la relació del conveni amb l'Estat amb el títol de «Mollerusa a Palau i Fondarella», acordà el Consell recabar de la Direcció General d'Obres Públiques, per mitjà d'instància raonada, l'autorització necessària per al canvi d'aquell títol pel següent: «de la carretera de Madrid a França a la de Mollerusa a Bellcaire, per Fondarella i Palau», cosa que no implica cap variació de traçat del camí que fou adjudicat per l'Estat en virtut del II Concurs de subvencions per a dites obres, i expressa, en canvi, propiament, els desigs dels pobles interessats i de la Mancomunitat a l'acudir a dit concurs amb la proposició corresponent.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

Fou aprovat el projecte de camí veïnal de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera, el pressupost de contracte del qual és de 81,446'31 pessetes.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

Fou aprovat el projecte de les obres del camí veïnal de Sant Llorenç dels Morunys a Llinàs, fins al límit de la província, formulat per la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona, pel seu pressupost de contracte de pessetes 302,607'22.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

S'acordà anunciar la immediata subhasta de les obres

de construcció del camí veïnal de Riumorts a la carretera de Corsà a Figueres.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

S'adjudicà definitivament la construcció del camí veïnal de Riumorts a la carretera de Corsà a Figueres a D. Antón María Coderch, per la quantitat d'11,799 pessetes.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1916.)

Foren aprovats els següents projectes:

De Puiggròs a la carretera de Mollerusa a Flix, formulat, amb data 15 de maig, per l'Enginyer de la Secció D. Eduard Peña, el pressupost de contracte del qual és de 6,438'57 pessetes.

D'Alamús a la carretera de Madrid a França, formulat, amb data 24 de maig, per l'Enginyer D. Eduard Peña, el pressupost de contracte del qual és de 14,490'30 pessetes.

Pont damunt el riu Garona, a Aubert, formulat, amb data 15 de maig, per l'Enginyer de la Secció D. Joaquim Camón, el pressupost de contracte del qual és de 23,392'91 pessetes.

(Sessió del dia 8 de juny de 1916.)

Fou aprovat el plec de condicions per l'anunci de subhasta de les obres de construcció del pont sobre el riu Garona, a Aubert, al tipus de 23,392'91 pessetes.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1916.)

Es féu l'adjudicació definitiva de les obres del camí veïnal de Torregrossa a l'estació de Juneda a favor de D. Baltasar Biosca, per la quantitat de 24,715 pessetes.

(Sessió del dia 8 de juny de 1916.)

S'acordà anunciar la subhasta de les obres del camí veïnal de Les Bordes a la carretera de Balagner a la

frontera, aprovant-se els corresponents plecs de condicions particulars i econòmiques.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

Havent quedat deserta la primera subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Les Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera, s'acordà anunciar segona subhasta sota el mateix tipus i les mateixes condicions.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1916.)

Foren aprovats els següents projectes de camí veïnal:

De Prullans a la carretera de Lleida a Puigcerdà, formulat, amb data 15 dels corrents, per l'Enginyer don Joaquim Camón, el pressupost de contracte del qual és de 20,332'77 pessetes.

D'Oliola a la carretera de Lleida a Puigcerdà, formulat, amb data 31 de maig prop-passat, per l'Enginyer D. Eduard Peña, el pressupost de contracte del qual és de 35,094'12 pessetes.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

Acord fou pres d'adjudicar definitivament la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Masalcoreig a la carretera de Seròs a D. Josep Valls i Ibars, per la quantitat de 32,900 pessetes.

(Sessió del dia 22 de juny de 1916.)

Fou comunicada al Consell l'aprovació dels projectes de camins veïnals de Guissona a Taltahull i Palau de Torà per Massoteres, trossos primer i segon; acordant-se en conseqüència l'anunci immediat de la subhasta de les obres d'execució.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

Es féu l'adjudicació definitiva, a favor de D. Josep Audet, de les obres de construcció del tros primer del

camí de Guissona a Taltahull i Palau de Torà per Massoteres, per la quantitat de 57,782 pessetes.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1916.)

Es féu l'adjudicació definitiva, a favor de D. Josep Audet, de les obres de construcció del tros segon del camí de Guissona a Taltahull i Palau de Torà per Massoteres, per la quantitat de 30,737 pessetes.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1916.)

S'adjudicà definitivament la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Gessa a la carretera de Balaguer a la frontera a D. Francesc Adernà i Badía, per la quantitat de 3,654 pessetes.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

S'adjudicà definitivament la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal d'Almatret a Maials a D. Josep Valls i Ibars, per la quantitat de 16,102'20 pessetes.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

Fou aprovat el plec de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta del camí veïnal de l'estació del ferrocarril de Lleida a Torrelameu per Corbins (secció de Lleida a Corbins), acordant-se anunciar tot seguit la subhasta.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Fou adjudicada definitivament a D. Josep Pujol i Mañosas, la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de l'estació del ferrocarril de Lleida a Torrelameu (secció de Lleida a Corbins), per la quantitat de 67,600 pessetes.

(Sessió del dia 7 de setembre de 1916.)

Havent estat aprovat per la Direcció General el pro-

jecte de camí veïnal de Santa Linya a la carretera de Balaguer a la frontera, acordà el Consell anunciar la subhasta de les obres de construcció, aprovant-se l'oportú plec de condicions.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1916.)

Fou adjudicada definitivament a D. Domènec González, en virtut de la subhasta verificada a l'efecte, la construcció del camí veïnal de Santa Linya a la carretera de Balaguer a la frontera, per la quantitat de pessetes 36,750.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1916.)

Fou aprovat el projecte de camí veïnal, formulat per la Secció tècnica de Carreteres i Camins amb data 31 de maig darrer, de Juncosa a la carretera de Vinaixa a Cervià, tros primer, pel seu pressupost de contracte de 108,560'63 pessetes.

(Sessió del dia 2 d'agost de 1916.)

Vist l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i Camins, i de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa de Foment, acordà el Consell comunicar a l'Ajuntament de Juncosa, en contestació a la seva instància de data 8 de maig prop-passat, que, en el projecte de camí veïnal de Juncosa a la carretera de Vinaixa a Cervià, ha estat atesa la seva petició, fixant-se l'origen del referit camí en la plaça Major de Juncosa.

(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

Havent-se efectuat la confrontació del projecte del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga al camí de Guardia a la carretera de Balaguer a la frontera (secció de Guardia a Moró, amb ramal a Estorn), aprovat en principi pel Consell en sessió de 18 d'abril darrer, i havent-se observat, com a conseqüència de dita operació, la necessitat d'introduir algunes modificacions en el dit projecte,

d'acord amb la *Jefatura* d'Obres Públiques de Lleida, s'acordà aprovar el projecte modificat, resultant d'aquest un pressupost de contracte de 73.444'79 pessetes.

(Sessió del dia 2 d'agost de 1916.)

Rectificat per la Secció tècnica corresponent el projecte de camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga al camí de Guardia a la carretera de Balaguer a la frontera, de conformitat amb l'ordre de la Direcció General d'Obres Públiques de data 30 d'agost darrer, sense, però, que s'hagi variat el respectiu pressupost de contracte, que fou aprovat pel Consell en sessió de 2 del mateix mes, acordà el Consell retornar el projecte esmentat a la susdita Direcció General per mitjà de la *Jefatura* d'Obres Públiques de Lleida, per a la seva aprovació.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1916.)

S'acordà, vist l'informe tècnic i administratiu de les seccions de Foment, desistir de la construcció del camí, del contracte amb l'Estat, d'Agramunt a Puigvert d'Agramunt, i destinar la subvenció que resti vacant a un altre camí dels admesos en el segon concurs, que es determinarà en son dia.

(Sessió del dia 3 d'agost de 1916.)

Acordà el Consell demanar la substitució del camí veïnal de Figuerola a Pla de Cabra, inclòs en el contracte amb l'Estat, pel de Figuerola a la carretera de Valls a Igualada.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1916.)

Foren aprovades les modificacions al projecte del camí veïnal de Freginals a la carretera de Castelló a Tarragona, fetes per la Secció tècnica de Carreteres i Camins, de conformitat amb les disposicions dictades per la Direcció General d'Obres Públiques, de les quals resulta

un pressupost de contracte per a dit camí de 7,658'79 pessetes.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1916.)

Atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i Camins, acordà el Consell desistir de la construcció del camí veïnal de Bahent a Gerri, substituint-lo, en el contracte amb l'Estat, pel de Senterada a Montcortès, que figura també entre les proposicions presentades al segon concurs.

(Sessió del dia 28 de setembre de 1916.)

Aprovà el Consell el projecte del camí veïnal del contracte amb l'Estat de Santa Maria de Seva al Brull. Té aquest camí, una longitud de 3'72792 quilòmetres, i son pressupost de contracte importa 59,508'39 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

Foren aprovades les modificacions als projectes dels camins veïnals del conveni amb l'Estat de Savellà del Comtat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera i de Puigpelat a Valls executades per la Secció tècnica de Carreteres i Camins, en virtut de les disposicions dictades per la Direcció General d'Obres Públiques, de les quals resulta per als respectius pressupostos de contracte les següents quantitats: 27,673'35 pessetes i 26,678'45 pessetes, acordant-se retornar els projectes esmentats a la susdita Direcció General, per mitjà de la Jefatura d'Obres Públiques de Tarragona, per a la seva aprovació.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 4

OBRES DE LA PRIMERA RELACIÓ DE LES MÉS NECESSÀRIES
I URGENTS

Foren examinades i aprovades les Bases per a un contracte d'ajust i pressupost per valor de 1,830'40 pessetes, formulat per la Secció tècnica de Carreteres i Camins, per a reforçar tres dels trams de fusta del pont d'Alfarràs sobre el riu Noguera Ribagorçana, obra que forma part de la Relació de les més urgents i necessàries aprovades pel Consell en sessió de 12 d'agost darrer; acordant-se comunicar aquest acord als Ajuntaments interessats d'Alfarràs i Ibars de Noguera, els quals hauràn de comprometre's a subvencionar les dites obres amb la quantitat de 500 pessetes, sense el qual requisit no seràn començats els treballs.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1916.)

S'acordà donar per rebudes, amb caràcter provisional i per als efectes de llur abonament, les obres del primer tram del pont d'Ibars de Noguera Ribagorçana, acordades pel Consell en sessió de 16 de desembre darrer, a reserva de practicar la recepció definitiva d'aquelles quan siguin acabades les dels altres trams que manca reforçar, i reclamar dels Ajuntaments d'Ibars de Noguera i d'Alfarràs que reintegrin entre tots dos la quantitat de 500 pessetes.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

Vist l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i Camins referent a la necessitat de fer extensives a diversos elements del pont d'Alfarràs, damunt el riu Noguera Ribagorçana, les obres de reforç que en aquell s'estàn portant a cap en virtut de l'acord del Consell de data 19 d'abril darrer, examinà i aprovà el Consell el pressupost formulat per dita Secció, l'import del qual és de 1,978'63 pessetes; acordant-se així mateix que les obres de referència s'executin pel sistema d'administració, mitjançant un contracte a preu-fet, que no podrà excedir de dit import, les bases del qual s'aprovaren.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1916.)

Per a l'acabament de les obres de reforç i arranjamet del pont d'Alfarràç, damunt el riu Noguera Ribagorçana, verificades en virtut dels acords presos pel Consell en sessions de dates 16 de desembre, 19 d'abril i 27 de setembre darrers, les quals figuren en la primera Relació de les més necessaries i urgents aprovada pel Consell en 12 d'agost de 1915, examinà i aprovà el Consell el corresponent pressupost formulat per la Secció tècnica de Carreteres i Camins, l'import del qual és de 716'35 pessetes, acordant així mateix que les obres de referència s'executin pel sistema d'administració mitjançant un contracte a preu-fet, que no podrà excedir de dit import, les bases del qual s'aprovaren.

(Sessió del dia 25]d'octubre de 1916.)

Vista la instancia que presenten D.ª Raimunda, viuda de Vicens, D. Pere Bajona, D. Ramón Retort i D.ª Francisca Bonany, propietaris de Solsona, oposant-se a la construcció de la carretera de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys, amb l'actual traçat, acordà el Consell passar la dita instancia a informe de les Seccions tècnica i administrativa de Foment.

(Sessió del dia 3 d'agost de 1916.)

Es donà compte al Consell de la següent proposició dels Consellers Srs. Riera i Inglès:

«EXCM. SR.:

En la Relació de vies de comunicació considerades com a necessàries i urgents aprovada pel Consell en sessió del dia 12 d'agost prop-passat, figura un pont sobre el Fluvià, en el camí veïnal de Sant Esteve de Bas a Hostalets. És de gran conveniència que, sense perdua de temps, es procedeixi a la realització d'obra tan desitjada pels veïns d'aquella contrada, sobretot tingut en compte que amb una quantitat relativament petita (de 4 o 5 mil pessetes) pot ésser un fet obra tan necessària. S'ha de tenir present, amb tot, que el susdit pont s'ha d'aixecar en un camí que el poble de Sant Esteve de Bas ha de construir, acollint-se a la llei de Bases d'auxili que per a aquests casos tenia en vigor la Diputació Provincial de Girona. La conservació de dit camí, aportant-hi el poble la grava, ha de córrer, un cop feta la recepció, a càrrec de la Mancomunitat, si aquesta, com és d'esperar, sosté el criteri establert i aplicat ja en casos semblants. Tant per indicar al poble les condicions tècniques que ha de reunir indispensablement el camí perquè el dia de demà s'encarregui de la seva conservació la Mancomunitat, com per tenir aquesta la seguretat que el pont es construirà en una via de comunicació que, per reunir les susdites condicions, podrà ésser d'utilitat general, fóra ben convenient que pels tècnics de la Secció de Treballs públics de la Mancomunitat es procedís a una visita d'inspecció del camí veïnal de Sant Esteve de Bas a Hostalets, previ acord de l'Ajuntament, ratificat per la Junta Municipal, de posar a disposició de la Mancomunitat els terrenys necessaris per a l'emplaçament del pont que es tracta de construir.

Tenint, doncs, en compte les anteriors consideracions, els suscrits Consellers tenen l'honor de proposar a la deliberació del Consell els següents acords:

1.ª Un cop rebut l'acord de la Junta Municipal de posar a la lliure disposició de la Mancomunitat els terrenys necessaris per a la construcció del pont, es procedirà pels tècnics d'aquella a una visita d'inspecció del camí, per veure si aquest reuneix les condicions tècniques necessàries.

2.ª D'ésser satisfactori el resultat de la visita, o, en cas contrari, d'haver-hi garantia que dintre el termini que es fixi el poble posarà en condicions el camí de què es tracta, la Mancomunitat procedirà a la immediata construcció del pont sobre el Fluvià, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets.

Palau de la Generalitat, 28 de juny de 1916. — A. RIERA I PAU — MARTÍ INGLÈS.

Deliberà el Consell de conformitat amb els acords proposats en el transcrit document.

(Sessió del dia 29 de juny de 1916.)

Foren aprovats el projecte i pressupost formulats per la Secció tècnica de Carreteres i Camins per a l'arranjament, amb caràcter provisional, del pont sobre el canal de la dreta de l'Ebre en el quilòmetre 4 de la carretera d'Amposta a Vinallop; aprovant-se així mateix les Bases per a un contracte a preu-fet per a l'execució dels dits treballs, per un import de 619'65 pessetes.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1916.)

Foren aprovats els següents projectes:

Pont d'enllaç entre el Bruch del Mig i el Bruch de Baix, formulat per l'Enginyer D. Joaquim Llansó, el pressupost de contracte del qual és de 33,806'01 pessetes.

Carretera de la plaça de l'Agregació de Vallvidrera a la carretera de Gracia a Manresa i ramal al Tibidabo, formulat per l'Enginyer D. Jacint Mumbrú, el pressupost de contracte del qual és de 101,157'95 pessetes.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

Fou aprovat el projecte del tros segon de la carretera de Malgrat a Blanes, el pressupost de contracte del qual és de 24,280 pessetes.

(Sessió del dia 3 d'agost de 1916.)

Vista la instància de l'Ajuntament de Massaracs oferint contribuir a la construcció del camí de Massaracs a Pont de Molins amb un 10 per 100 (satisfet en cinc anys) del cost de les obres, el pagament de les despeses de peons, estaques i cavalcadures necessàries per a l'estudi i la cessió gratuïta dels terrenys que haurà d'ocupar; acordà el Consell acceptar la susdita oferta i ordenar a la Secció tècnica que comenci tant aviat com pugui els estudis d'aquesta via.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

Atès l'informe de data 18 del present mes, formulat per l'Enginyer Major de la Secció tècnica de Carreteres i Camins, Sr. Turell, considerà el Consell com a única solució pràctica per a evitar, en moments d'avingudes, les acostumades inundacions dels camps immediats al Rec Sirvent i llandants amb el camí mancomunal de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empuries, amb perjudici d'aquelles finques, del camí mateix i del trànsit, la substitució de l'aplec de claveguerons amb què dit camí salva l'esmentat rec, per un altre aplec de dos pontons, tal com el susdit Enginyer Major ha projectat, i a tal objecte, acordà el Consell l'execució de les obres necessàries, que es portaran a cap mitjançant un contracte d'ajust amb arranjament a les Bases presentades i pel seu import, segons pressupost, de 1,886'38 pessetes, quantitat que serà lliurada a favor del Pagador de dita Secció, a càrrec de la partida n. 49 del pressupost vigent.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

Fou aprovada la substitució de la carretera de Pont de Suert a Senterada, que figurava en el pla d'obres urgents, per les obres que s'esmenten a continuació:

Pont sobre el Garona a Les.
Pont sobre el Noguera Pallaresa a Rialp.
Camí veïnal de Solsona a l'Hostal del Boix.
(Sessió del dia 4 de maig de 1916.)

S'enterà el Consell de l'acord de la Diputació de Barcelona d'executar, mitjançant subhasta pública, les obres contractades amb l'Estat i incloses en la relació d'urgents que s'han de realitzar, a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, del pont i avinguda sobre la riera de Gualba en el ramal de la Batlloria del camí veïnal de Sant Celoni a Gualba, sota el tipus de 10,321'80 pessetes.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

S'adjudicà definitivament la subhasta de les obres d'acabament de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, a favor de D. Eduard Servent, per la quantitat de 99,578'40 pessetes.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

S'adjudicà definitivament a D. Josep Serra i Vila la construcció del tros primer del camí veïnal de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys, en virtut del resultat de la subhasta celebrada al dit objecte.

(Sessió del dia 18 de maig de 1916.)

ANEX N. 5

SUBVENCIÓ A LES DIPUTACIONS PER A LA CONSTRUCCIÓ
D'OBRES PROVINCIALS

Fou comunicat al Consell el següent ofici de la Diputació Provincial de Lleida:

«La Diputación Provincial, en sesión de 2 del actual, acordó:

1.º Dar las gracias al Consejo de la Mancomunidad de Cataluña por la subvención de 60,000 pesetas concedida para auxiliar a esta Corporación en la construcción de caminos vecinales contratados directamente por la Diputación Provincial de Lérida con el Estado, haciendo constar el reconocimiento de esta Corporación para con la Mancomunidad por el donativo expresado, que permitirá terminar y construir los caminos comprendidos en el contrato.

2.º Aplicar la subvención expresada a los fines para que ha sido concedida; y teniendo en cuenta que por los términos del contrato de la Diputación con el Estado la construcción de los caminos corre a cargo de éste, siendo obligación única de aquélla la de satisfacer y reintegrar a aquél el tanto por 100 correspondiente del importe de la obra, cuyo reintegro debe ser por anualidades mínimas de 21,537'30 pesetas, se acuerda destinar las 60,000 pesetas concedidas, al pago de tres anualidades al Estado, que serán las correspondientes a los años 1915 (que no se pagó), 1916 y 1917, a razón

de 21,537'30 pesetas los años 1915 y 1916, y 16,925'40 pesetas el año 1917, ya que sin el pago de estas anualidades mínimas convenidas, el Estado, según el contrato establecido, no viene obligado a construir los caminos del contrato que se hallan pendientes de construcción.

3.º En atención a que, en el Presupuesto de la Diputación para el año 1915, dejó de incluirse en el Presupuesto de gastos la partida necesaria para el pago de la anualidad al Estado, correspondiente a dicho año, por haber creído equivocadamente la Comisión de Hacienda y la Diputación, que por virtud del contrato hecho por la Mancomunidad de Cataluña con el Estado para la liquidación de los débitos de la Diputación de Lérida con el mismo, procedentes del contrato de caminos vecinales, bastaba consignar las 10,000 pesetas del reintegro acordado para pagar a la Mancomunidad, cuya omisión ha producido la consecuencia de que la Dirección General de Obras Públicas se negara a empezar la construcción de nuevos caminos de los contratados, fundando la negativa en la falta de pago de la anualidad del año 1915, lo que se hace preciso, pues, subsanar; la Diputación Provincial acuerda dirigirse al Consejo de la Mancomunidad para rogarle que, de la subvención de 60,000 pesetas concedida a esta Diputación, ingrese directamente por cuenta de la misma en la Tesorería de Hacienda de Lérida la cantidad de 21,537'30 pesetas, para que esta cantidad sirva de pago de la anualidad correspondiente al año 1915 que la Diputación Provincial de Lérida adeuda al Estado por la construcción de caminos vecinales comprendidos en su contrato.

4.º Hacer presente asimismo al Consejo de la Mancomunidad que, de conformidad con la distribución hecha por esta Corporación, en el extremo 2.º de este acuerdo, de la subvención concedida, y en el supuesto de que dicho Consejo acceda al ruego que consta en el extremo 3.º precedente, puede hacer entrega a esta Diputación de las restantes 38,462'70 pesetas en dos plazos:

el 1.º de 21,537'30 en todo el presente año 1916, y el 2.º de pesetas 16,925'40 en todo el año 1917.

Lo que tengo el honor de comunicar a V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes. — Dios guarde a V. S. muchos años. — Lérida, 16 de mayo de 1916. — El Presidente, JOSÉ M.ª ESPAÑA.*

De conformitat amb ço que es proposa en el transcrit document, acordà el Consell accedir a les peticions formulades per la Diputació de Lleida.

(Sessió del dia 17 de maig de 1916.)

Es donà compte al Consell de la següent proposició dels senyors Consellers D. Agustí Riera i D. Martí Inglés:

«EXCM. SR.:

Les 60,000 pessetes que la Mancomunitat concedí l'any darrer a la Diputació de Girona per a la construcció de camins que afectessin pobles incommunicats i que fossin subvencionats per l'Estat en virtut de conveni celebrat amb la Diputació, serviren per a celebrar un concurs en el qual prengueren part gairebé tots els pobles que es trobaven en les condicions susdites; en forma tal, que la quantitat que tan encertadament i generosament concedí la Mancomunitat no ha estat prou per a garantir la construcció de tots aquells camins, la qual constitueix una veritable necessitat per als pobles, com ho demostra el fet que aquests, a més de cedir els terrenys necessaris, s'han compromès a contribuir a la construcció dels dits camins amb quantitats que en algún cas arriben al 26 per 100 del cost convingut amb l'Estat.

Aquest fet, així com la general satisfacció i aplaudiment amb què en les comarques gironines foren rebuts el donatiu de la Mancomunitat i les disposicions preses per la Diputació per al seu esmerçament (de les quals oportunament hagué coneixement el Consell), demostren quant encertades estigueren ambdúes Corporacions en llurs respectius acords.

Creiem oportú portar avui a la consideració del Consell que no sols fou insuficient la quantitat concedida per portar a cap la construcció dels camins presentats al concurs, sinó que en el pla convingut entre la Diputació de Girona i l'Estat n'hi figuren molts altres que, encara que afectin a pobles dotats ja d'alguna via de comunicació, són no obstant de gran conveniència i general utilitat; i que, de no construir-se dintre el termini de vigència de l'esmentat contracte, o bé restaràn per fer per temps indeterminat, per haver perdut el dret a la subvenció concedida per l'Estat, o bé llur construcció haurà de córrer totalment a càrrec de les entitats provincials i regionals si aquestes volen que siguin realitzades millores tan convenients com són les susdites vies de comunicació.

Tenint en compte les consideracions anteriorment esmentades, i no dubtant que el Consell persisteix en l'intent de continuar l'obra començada l'any darrer, els subscriptes tenen l'honor de proposar a la deliberació de llurs companys de Consell els acords següents:

1.ª La Mancomunitat, a més de les 60,000 pessetes concedides l'any passat a la Diputació de Girona per a la construcció de camins subvencionats per l'Estat en virtut del conveni celebrat amb la Diputació i que afectessin pobles incomunicats, en concedeix enguany altres 100,000 per afavorir la construcció dels camins que figurin al susdit conveni, encara que no reuneixin la condició d'afectar pobles totalment mancats de comunicació.

2.ª La Diputació de Girona, a semblança de ço que s'ha fet amb la quantitat concedida l'any darrer, obrirà un concurs per regular l'esmerçament de les 100,000 pessetes, donant-ne coneixement al Consell de la Mancomunitat.

Palau de la Generalitat, 5 de juliol de 1916. — A. RIERA I PAU — MARTÍ INGLÈS.

Presa en consideració pel Consell la proposició transcrita, acord fou pres de designar una Ponència dels Consellers Srs. Bartrina, España i Riera, que formuli la corresponent proposta d'acord.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1916.)

Es donà compte al Consell del resultat de l'estudi de la Ponència dels Srs. Bartrina, España i Riera, referent a la proposició dels Srs. Riera i Inglès de què es donà compte en la sessió anterior. De conformitat amb l'informe de la dita Ponència, el Consell acordà les conclusions proposades pels senyors Consellers peticionaris; entenent-se que tindran preferència, en el concurs que s'obri per a l'aplicació de la subvenció acordada, les peticions que afectin pobles incomunicats, sense subjecció a tipus.

S'acordà així mateix, a proposta de la Ponència, concedir, amb càrrec al Pressupost d'enguany, a l'igual i amb les mateixes condicions que l'any passat, una subvenció de 60,000 pessetes a les Diputacions de Barcelona i Tarragona per a la construcció de vies de comunicació.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

Acordà el Consell que l'abonament de la part que correspongui satisfer a la Mancomunitat, de les obres realitzades en un camí dels subvencionats per les Diputacions Provincials amb càrrec a les 60,000 pessetes que els han estat concedides per la Mancomunitat en acord de 2 de juliol de 1915, es farà sempre previa la inspecció i corresponent valoració de les obres pel personal de la Secció tècnica de Carreteres i Camins.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Vist l'acord del Consell Permanent, de data 1.ª de juliol del prop-passat any 1915, en virtut del qual es posa a disposició de cada una de les Diputacions catalanes la quantitat de 60,000 pessetes perquè fomentin

la construcció de camins compresos en el pla provincial i subvencionats per l'Estat;

Vistes les Bases que ha presentat la Diputació de Tarragona, de conformitat amb les quals realitzarà l'esmerçament de la subvenció esmentada; Bases que han estat aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 4 de maig prop-passat;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona distribuint les 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és el de l'Espluga de Francolí, al qual es concedeixen 19,000 pessetes amb destinació a l'acabament d'un camí contractat amb l'Estat;

Atesa la certificació de les obres realitzades en l'esmentat camí de l'Espluga a la carretera de Lleida a Tarragona, lliurada per l'Enginyer Sr. Tarrida i visada per l'Enginyer Major Sr. Turell;

El Consell Permanent adoptà el següent acord:

Lliuri's, amb càrrec al capítol IX del Pressupost vigent i a favor de l'Alcalde constitucional de l'Espluga de Francolí, la quantitat de 6,494'63 pessetes com a primera remesa i part de la subvenció de 60,000 pessetes concedida a la Diputació de Tarragona per fomentar la construcció de camins que figurin en son pla provincial i que siguin subvencionats per l'Estat; i comunicui's aquest acord a la Diputació de Tarragona, a l'Alcalde de l'Espluga de Francolí i a la Secció de Comptaduria, als efectes oportuns.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

Vist l'acord del Consell, data 1.ª de juliol de 1915, en virtut del qual es posa a disposició de cada una de les Diputacions catalanes la quantitat de 60,000 pessetes, perquè fomentin la construcció de camins compresos en el pla provincial i subvencionats per l'Estat;

Vistes les Bases que ha presentat la Diputació de Tarragona, de conformitat amb les quals realitzarà l'esmerçament de la subvenció esmentada; bases que han

estat aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 17 de novembre prop-passat;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona, distribuint les repetides 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és el d'Arbolí, al qual es concedeixen 4,000 pessetes amb destinació a l'acabament d'un camí contractat amb l'Estat;

Atesa la certificació de les obres realitzades en l'esmentat camí d'Arbolí a la carretera de Lleida a Flix a Reus, lliurada per l'Enginyer Sr. Tarrida i visada per l'Enginyer Major Sr. Turell;

I de conformitat amb el dictamen de la Secció Administrativa del Departament de Foment, el Consell adoptà el següent acord:

Lliuri's, amb càrrec al capítol IX del pressupost vigent i a favor de la persona que a l'efecte delegui l'Ajuntament d'Arbolí, la quantitat de 3,303'51 pessetes, part de la subvenció de 60,000 pessetes posada a disposició de la Diputació de Tarragona per a fomentar la construcció de camins que figurin en son pla provincial i que siguin subvencionats per l'Estat.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

Vist l'acord del Consell, data 1.ª de juliol de 1915, en virtut del qual es posa a disposició de cada una de les Diputacions catalanes la quantitat de 60,000 pessetes perquè fomentin la construcció de camins compresos en el pla provincial i subvencionats per l'Estat;

Vistes les Bases que ha presentat la Diputació de Tarragona, de conformitat amb les quals realitzarà l'esmerçament de la subvenció esmentada; Bases que han estat aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 17 de novembre de 1915;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona, distribuint les 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és el de Guiamets, al qual es concedeixen 9,000

pessetes amb destinació a l'acabament d'un camí contractat amb l'Estat;

Atesa la certificació de les obres realitzades en l'esmentat camí veïnal de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona a l'estació ferroviària de Guiamets, passant per Guiamets, lliurada per l'Enginyer Sr. Tarrida i visada per l'Enginyer Major Sr. Turell;

I de conformitat amb el dictamen de la Secció Administrativa del Departament de Foment, el Consell prengué el següent acord:

Lliuri's, amb càrrec al capítol IX del pressupost vigent i a favor de la persona que a l'efecte delegui l'Ajuntament de Guiamets, la quantitat de 4.724'99 pessetes, part de la subvenció de 60,000 pessetes posada a disposició de la Diputació de Tarragona per a fomentar la construcció de camins que figurin en son pla provincial i que siguin subvencionats per l'Estat.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 6

FORMACIÓ DE LA SEGONA RELACIÓ D'OBRES URGENTS
I ALTRES ACORDS REFERENTS A TREBALLS PÚBLICS

S'acordà passar a la Secció administrativa de Foment, perquè es pugui tenir en compte en formar-se la propera Relació de vies urgents, l'expedient instruït amb motiu de la instància documentada de l'Ajuntament de Sant Martí de Serdanyola referent a la cessió de terrenys per a la construcció del camí que figura en el pla general de la Mancomunitat amb la denominació de Serdanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs, en terme d'Horta, per Vallclaura; acordant-se així mateix que per la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona es faci un reconeixement previ als estudis en el tros de dit camí, des de la part alta de Serdanyola, en la carretera de dit poble a Sant Cugat, fins al collet de Can Marmona.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'acorda encomanar a la Secció administrativa de Foment la tramitació legal per a l'aprovació del pla general de vies de comunicació de la Mancomunitat acordat per la darrera Assemblea.

(Sessió del dia 8 de juny de 1916.)

Proposant-se el Consell Permanent fer la Relació, corresponent a aquest any, de les obres més necessàries i urgents, i essent l'oferta de cooperació una de les diver-

ses circumstancies que poden, de conformitat amb les normes assenyalades per l'Assemblea en son acord de 26 de novembre de 1914, determinar la preferència a favor d'una obra compresa en el pla general de vies de comunicació de la Mancomunitat, acord fou pres de fer públic que durant tot el mes d'agost vinent podran els Municipis, entitats i particulars fer a la Mancomunitat totes les ofertes i al·legacions que creguin oportunes en pro de l'obra que sol·licitin o hagin sol·licitat anteriorment per mitjà d'instància presentada en deguda forma. El compromís previ de satisfer les despeses de peons, material i cavalcadures que es necessitin per a l'estudi de l'obra, així com la cessió gratuïta dels terrenys que hagi d'ocupar, són requisits indispensables per a acordar la seva inclusió en la Relació de vies urgents; de manera que les ofertes a què es refereix aquest acord s'han de fer després d'haver contret els dos expressats compromisos; entenent-se que les ofertes dels Municipis han d'ésser formulades en acord de l'Ajuntament ratificat per la Junta de Vocals Associats.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1916.)

Vistes les instancies de l'Ajuntament d'Amposta, dates 26 de març i 11 de juliol, en les quals se sol·licita l'anul·lació de la tercera de les Bases establertes en 23 de setembre per a la concessió d'un préstec de 100,000 pessetes a l'esmentat Ajuntament, base la qual diu:

«Les restants 50,000 pessetes seràn remesades en igual forma i condicions a l'Ajuntament, però quan aquest hagi justificat, a satisfacció del Consell Permanent, haver invertit les altres 100,000 amb què l'Ajuntament s'ha compromès a contribuir a la construcció del pont, obres realitzades amb posterioritat a la inversió de les 50,000 primeres, abonades per la Mancomunitat.»

Atès que, efectivament, l'esmentat Municipi no té altre recurs, per a evitar la paralització de les obres, que la concessió immediata de les 50,000 pessetes que consti-

tueixen la segona part del préstec de la Mancomunitat, car ha intentat debades que es cobris l'emprèstit emès l'any 1909 amb aquest objecte;

Atès que la ciutat d'Amposta ofereix, pel seu visible increment, una garantia ferma de solvència;

Atès que el pont a la construcció del qual s'ha de destinar el préstec és una obra de veritable i urgent necessitat, que gaudeix d'una forta subvenció de l'Estat;

El Consell acordà deixar sense efecte la susdita base, permetent que la remesa de les 50,000 pessetes que constitueixen la segona part del préstec de 100,000 pessetes concedit a l'Ajuntament d'Amposta en acord de 23 de setembre prop-passat, es pugui anar fent des d'ara i en vista de les certificacions d'obra que vagi presentant el contractista del pont sobre l'Ebre.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

Fou encomanat a l'Enginyer Cap de la Secció tècnica de Carreteres i Camins de la Mancomunitat, Sr. Turell, que a l'anar a practicar el reconeixement del terreny i l'estudi dels camins de Son a la carretera de Balaguer a la frontera francesa, de Salardú a Montgarri, i altres de la Vall d'Aràn, disposi la col·locació de senyals per al pas dels ports més concorreguts de l'alt Pirineu i habilitació d'alguns llocs de refugi en els dits passos principals.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1916.)

The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a standard page of text from a historical document, likely a chapter in a history book. The content is mostly lost due to the quality of the scan, but the layout suggests several paragraphs of text.

ANEX N. 7

CONSERVACIÓ DE CARRITERES I CAMINS

Vista la instància, data 3 de desembre prop-passat, subscripta per l'Alcalde de Navarcles, i de conformitat amb l'informe de la Secció administrativa de Foment, es prengué el següent acord:

S'accepta l'oferta feta per l'Ajuntament de Navarcles a fi que la Mancomunitat es faci càrrec de la conservació del camí travessia que uneix el camí provincial de Navarcles a Talamanca amb el també provincial (en construcció) de Navarcles a la carretera de Basella a Manresa per Pont de Cabrianes i Sampedor.

La susdita acceptació no es farà efectiva fins i tant que no siguin complertes les següents condicions:

a) L'Ajuntament de Navarcles haurà de declarar, per acord consistorial, ratificat per la Junta de Vocals Associats, que amb el traspàs renuncia tots els seus drets sobre el camí repetit.

b) L'Ajuntament de Navarcles realitzarà pel seu compte la reparació de les obres de fàbrica (escorredor i passos) i del ferm, d'acord amb les prescripcions que li siguin fetes per la Direcció d'Obres Públiques provincials.

c) La Mancomunitat no es farà càrrec de la conservació del susdit camí travessia fins que la construcció del camí de Navarcles a la carretera de Basella a Manresa no sigui completament acabada.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1916.)

Prengué esment el Consell de l'ofici de l'Alcalde de Navarres deixant sense efecte els oferiments que en nom del Municipi havia fet a la Mancomunitat perquè es fes càrrec del camí travessia de Navarres a Talamanca.
(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

Com a resolució de la instància de data 24 de febrer prop-passat, subscripta per la Priora del Monestir de Nostra Dona dels Àngels, s'adoptaren els següents acords:

1.ª Es concedeix al Monestir de Nostra Dona dels Àngels l'autorització necessària perquè construeixi a la vora de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, en la parcel·la que ha cedit per eixamplament de la dita carretera, una cuneta de sanejament, de mamposteria, paral·lela a la muralla del Monestir, cap a la qual ha d'estendre's el terraplè. Algunes oliveres existents en la zona que ha d'ésser ocupada pel vessant del terraplè, seràn respectades tant com sigui possible, soterrant llurs soques i mitjançant la construcció d'un mur de sosteniment.

2.ª S'accedeix que el Monestir esmentat retengui la propietat de la nova superfície de terreny que avui s'ocupa amb motiu de l'eixamplament de la carretera, superfície assenyalada en el pla que acompanya la instància susdita.

3.ª Es declara exempt de l'obligació de satisfer canon per servituds de pas establertes en l'esmentada carretera al Monestir de Nostra Dona dels Àngels i als seus immediats successors.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1916.)

Vista la instància presentada per la Priora del Monestir dels Àngels i Peu de la Creu sol·licitant que s'acceptin íntegrament les proposicions que feia en altra instància anterior a fi d'establir els drets del Monestir amb relació als terrenys cedits per a l'eixamplament de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, s'acordà:

1.ª S'accedeix que el Monestir retengui la propietat

del vessant del terraplè, reservant-li el dret de construir fins a la línia d'edificació; en el ben entès que tota construcció que es faci sobre dit terraplè serà de compte i risc del Monestir.

2.ª Es conservaran les oliveres existents en la parcel·la cedida pel Monestir, voltant cada arbre d'un petit mur en sec per defensar-lo del terraplè.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1916.)

S'aprova l'acte de recepció i la liquidació formulada per la Secció tècnica de Carreteres i Camins de l'acopi de 175 metres cúbics de pedra partida amb destí a la conservació de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, de conformitat amb els acords del Consell de dates 18 de novembre i 9 de març darrers. La dita liquidació ascendeix a la quantitat de 1.290 pessetes, import dels dits treballs.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

Per a procedir a la inspecció, mesurament i recompte, i en son cas recepció, dels proveïments de pedra partida dipositada en els camins veïnals de Figueres a Llers i Terrades i de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, segons acords del Consell de dates 29 de desembre i 5 de gener darrers, respectivament, fou autoritzat l'Enginyer Major de la Secció tècnica de Carreteres i Camins, Sr. Turrell, o el facultatiu que ell delegui, aixecant-se, d'aquesta recepció, l'acte corresponent.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

Es facultà el senyor Enginyer Director d'Obres Públiques provincials, D. Jacint Mumbrú, perquè, personalment o per delegació, procedeixi al reconeixement i recepció de tres proveïments de pedra partida destinats a la tercera demarcació de la província de Barcelona, seccions de Vich, Sant Peliu i Manlleu.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció de la pedra partida per a la conservació de l'afermat dels quilòmetres 10 al 29 de la carretera de Gracia a Manresa, el contracte de preu-fet de la qual fou acordat pel Consell en sessió del dia 22 de març prop-passat.

Fou així mateix aprovat l'acte de recepció de la pedra partida per a la conservació de l'afermat dels quilòmetres 1 al 9 de la secció primera de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, el contracte de preu-fet de la qual fou acordat pel Consell Permanent amb la mateixa data que l'anterior.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

Fou aprovat el pressupost de despeses per a la construcció d'un mur de sosteniment en el camí de Montesquiu a Berga, quilòmetre 41, que importa en total 1,984'50 pessetes.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'acordà la concessió de 1,750 pessetes per a augmentar el crèdit de 1,984'50 pessetes concedit a la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona per a la construcció d'un mur de sosteniment en la carretera de Montesquiu al límit de la província de Lleida; car, segons informa la susdita Direcció, l'obra que cal executar resulta de més importància del que es pogué preveure en fer-se el primer pressupost.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1916.)

Prengué esment el Consell de la comunicació de la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona informant d'haver realitzat, amb càrrec a la partida que té consignada per a obres de conservació, l'obertura d'una cuneta i la construcció d'un pas en la carretera de Vilafranca al límit de la província.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

Fou aprovat el pressupost de proveïments de pedra partida per a la reparació del ferm del camí d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, secció d'Aguiló (Tarragona), al límit de la província de Barcelona, que ascendeix a la quantitat de 1,995 pessetes.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

S'acordà facultar l'Enginyer Director d'Obres Públiques provincials de Barcelona perquè realitzi la recepció dels proveïments de pedra destinats als camins i carreteres que comprèn la secció de Manresa.

(Sessió del dia 22 de juny de 1916.)

De conformitat amb l'informe de la Secció administrativa de Foment, aprovà el Consell l'acte de recepció de la pedra partida destinada al ferm de la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt i als camins de Carme a la Pobla de Claramunt, de Carme a Orpí, d'Odena a la carretera de Madrid a França i de Calaf a Sant Martí Sesgaioles, col·locada en virtut del preu-fet acordat en 29 de març de 1916.

Igualment aprovà el Consell l'acte de la recepció de pedra partida destinada al ferm de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló, quilòmetres 5 al 21; de la carretera que parteix de l'esmentada i entronca amb la d'Igualada a Sitges passant per Fontrubí, i dels camins de La Llacuna a la carretera de Valls a Igualada i dels camins de Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera; col·locada en virtut del preu-fet acordat en 29 de març d'enguany.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1916.)

Fou aprovat el pressupost de les despeses de reparació del pont sobre la Riera de Carme en el camí de Carme a Orpí, presentat per la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona, que ascendeix a la quantitat de 1,802'30 pessetes.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

Foren aprovats els actes de recepció dels camins de Peralada a Garriguella, tros comprès dintre el terme de Peralada i del de Figueres a Sant Climent Ses-Cebes, Secció de Cabanes al terme de Masarachs, totes dues realitzades el dia 14 de gener prop-passat; i, de conformitat amb l'acord de 23 de desembre de 1915, es disposà que d'ara endavant la Mancomunitat s'encarregués de la conservació dels camins esmentats.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

Fou aprovat el projecte de millorament dels passos de desguàs que travessen el camí de Peralada a Garriguella, formulat per la Secció tècnica de Carreteres i Camins; acordant-se que les dites obres s'executin per administració, mitjançant un contracte d'ajust, de conformitat amb les Bases presentades per l'Enginyer Major Sr. Turell. Les despeses calculades en aquest projecte ascendeixen a la quantitat de 1,133'77 pessetes.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1916.)

Fou aprovat l'acte de recepció del proveïment de pedra partida, fet en virtut del concurs convocat el dia 5 de gener prop-passat, per a la reparació del ferm del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empuries, i la valoració de l'obra executada, que importa 1,437 pessetes.

Fou aprovat igualment l'acte de recepció del proveïment de pedra partida per a la conservació del camí de Figueres a Llers i Terrades, quilòmetres 1 al 4, realitzat pel preufetaire D. Emili Colomer, a qui fou adjudicat en virtut del concurs que tingué lloc en 3 de gener prop-passat, i la valoració de l'obra executada, que importa 1,000 pessetes.

S'acordà així mateix reclamar als Ajuntaments de Sant Pere Pescador i de Castelló d'Empuries les quantitats

de 582'36 i 854'64 pessetes, amb les quals han de reintegrar, respectivament, a la Mancomunitat, perquè els proveïments al·ludits havien de subministrar-los les Corporacions municipals referides, durant l'any 1914, segons les Bases d'Auxili als pobles aprovades per la Diputació de Girona en 18 agost 1903.

(Sessió del dia 22 de juny de 1916.)

Fou aprovat l'acte de recepció del proveïment de 300 metres cúbics de pedra partida, executat pel preufetaire D. Joan Granell, en el quilòmetre 4 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cenia, en virtut del contracte aprovat pel Consell Permanent en sessió de 5 de gener prop-passat.

(Sessió del dia 22 de juny de 1916.)

Abans d'acceptar el camí que partint del quilòmetre 10 de la carretera de Lleida a Flix travessa els termes de Sudanel, Torres de Segre i Aitona, i acaba en el barranc de Carratalà, i a més els estudis i projecte per a la seva prolongació fins a Serós, cedit per la Societat Riegos y Fuerza del Ebro, S. A. a la Diputació Provincial de Lleida i ofert per aquesta a la Mancomunitat; acordà el Consell encomanar a la Secció tècnica de Carreteres i Camins l'informe de l'estat actual de l'esmentat camí.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1916.)

S'acordà lliurar la quantitat de 1,890 pessetes (total del pressupost) per a l'adquisició de la pedra partida necessària per a l'adob del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1916.)

Fou aprovat el pressupost de 1,995 pessetes presentat per la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona per a la construcció de 90 metres lineals de malecó

en els quilòmetres 4 i 1 de la carretera de Masnou a Granollers, per exigir-ho així la seguretat del trànsit.
(Sessió del dia 7 de setembre de 1916.)

Fou aprovat el projecte, presentat per la Secció tècnica de Carreteres i Camins, per a l'adob d'un escorredor en el barranc de Valldebous, a petició dels Alcaldes de La Cenja i Uldecona, i el pressupost de les esmentades obres, que ascendeix a la quantitat de 1,536'76 pessetes.
(Sessió del dia 7 de setembre de 1916.)

S'acordà lliurar a favor de la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona, i amb càrrec a la partida 44 del Pressupost vigent, la quantitat de 3,000 pessetes per a adquisició d'eines i utensilis; havent de justificar-se oportunament l'esmerçament de la susdita suma.
(Sessió del dia 7 de setembre de 1916.)

Fou aprovat un pressupost de 1,991 pessetes, presentat per la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona, per a posar en condicions per al trànsit la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, traspassada a la Mancomunitat per la Companyia Ferroviària del Nord.
(Sessió del dia 7 de setembre de 1916.)

Fou aprovat el projecte de proveïment de pedra partida per a conservació del ferm dels quilòmetres del 3 a l'11 de la carretera de Gràcia a Manresa, junt amb el plec de condicions facultatives i el de les particulars i econòmiques que regiràn la dita subhasta, la qual ascendeix al tipus de 58,945'84 pessetes.

Igualment fou aprovat el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, quilòmetres 1 al 4'368, acordant-se així mateix el plec de les condicions particulars i econòmiques que han de

regir la dita subhasta, el tipus de la qual és de 26,037'18 pessetes.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

Foren aprovats el projecte i el pressupost del proveïment i conversió en afirmat de 2,833 metres cúbics de pedra partida per a la carretera de Catllar a la de Tarragona a Barcelona (quilòmetres del 1 al 7), així com els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques corresponents; acordant-se la subhasta de les susdites obres sota el tipus de 19,621'62 pessetes.

(Sessió del dia 7 de setembre de 1916.)

S'acordà autoritzar a la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona perquè construeixi un escriptori salva-cuneta en el punt d'enllaç del carrer de Sant Isidre, en el poble de Cervelló, i la carretera provincial que va a Corbera; calculant-se en 200 pessetes l'import aproximat d'aquesta millora.

(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

Fou aprovat el projecte d'arranjament de l'exploració i afirmat dels quilòmetres 1, 2, 8 i 9 de la carretera de Mollerusa a Belcaire per Linyola, formulat per l'Enginyer Major Sr. Turell, pel seu pressupost de contracte de 54,501'50 pessetes; i tenint en compte que l'obra que caldrà executar per contracte, mitjançant subhasta, no escau, per la seva mateixa naturalesa i importància, dintre el concepte de conservació ordinària de carreteres i camins, s'acordà que en fer-se els treballs corresponents s'efectuï llur abonament a càrrec de la partida titulada «Per a despeses de tota mena, relacionades amb obres d'acabament i millora de carreteres i camins, i amb la construcció de ponts i altres mitjans de comunicació».

(Sessió del dia 27 de setembre de 1916.)

Aprovà el Consell la liquidació dels proveïments de pedra partida realitzats pel preufetaire D. Pere Ramo-

neda per a la conservació durant l'any actual dels quilòmetres del 10 al 29 de la carretera de Gràcia a Manresa pel preu de 3.123'75 pessetes, o sigui pel mateix import del pressupost acordat pel Consell en sessió del dia 24 de febrer prop-passat.

Fou així mateix aprovada la liquidació dels proveïments de pedra partida realitzats pel preufetaire D. Miquel Coll per a la conservació, durant l'any actual, dels quilòmetres del 1 al 9 de la carretera de Cornellà a Fogàs, pel preu de 3.444 pessetes, o sigui per la quantitat que figurava en el pressupost aprovat pel Consell en la mateixa data que l'anterior.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

Aprovà el Consell el contracte a preu-fet convingut entre l'Enginyer Sr. Llansó i el Sr. D. Anacleto Herrero i Palafón per al proveïment de 556 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferri del camí de Mongat a Tiana, quilòmetres 1 al 3, per la quantitat de 3.465 pessetes.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 8

PERSONAL DE TREBALLS PÚBLICS

S'acordà abonar al peó barrinador Joàn Escofet i Olivella 1'75 pessetes diaries, o sigui la meitat del jornal que gaudia, fins que sigui donat d'alta de l'accident del treball que sofrí, abonant-se-li així mateix les despeses per a procurar-se l'assistència mèdica i remeis necessaris, mitjançant els comprovants oportuns.

(Sessió del dia 17 de maig de 1916.)

Prengué esment el Consell de l'alta, en el servei, del peó auxiliar de nombre, en la Secció d'Avinyó, Joàn Espinal, comunicada pel senyor Enginyer Director d'Obres Públiques provincials de Barcelona, D. Jacint Mumburú, als efectes legals que procedeixi.

(Sessió del dia 17 de maig de 1916.)

Resolgué el Consell reconèixer a l'esposa del difunt capatàs de camins de Girona, D.ª Carme Poch i Gispert, el dret a percebre, per part de la Mancomunitat, una pensió vitalícia de 6'90 pessetes anuals com a viudetat a comptar del dia 9 de juliol darrer, següent al de la mort del seu marit; pensió que, sumada a la de 368'10 pessetes anuals que correspon a la Diputació de Girona, en proporció al temps de serveis prestats pel capatàs a la dita entitat, forma la totalitat de 375 pessetes, que és la

quantitat que, en conjunt i anualment, pertoca a la referida senyora.

(Sessió del dia 18 de maig de 1916.)

S'acordà nomenar a D. Agustí Gran i Huguet, mecànògraf interí de les Oficines de la Secció administrativa del Departament de Foment, amb el sou de 1,800 pessetes anuals.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

S'acordà acceptar la renúncia que presenta del seu càrrec el deliniant-escrivent de la Secció tècnica de Carreteres i Camins D. Salomó Campalans.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

ANEX N. 9

- a) EXPOSICIÓ DE LES CONDICIONS NATURALS DE LES FINQUES OFERTES A LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA, EN L'EMPORDÀ, PER A PRACTICAR-HI LES PERFORACIONS DE PROVA, PEL DR. M. FAURA I SANS, CATEDRÀTIC DE GEOLOGIA DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA.

Tres foren els paratges que reconeguèrem com a resultat de nostres estudis geològicohidrogràfics, com els més a propòsit per a establir una triangulació i precisar el nivell de les aigües subterrànies en força ascendent fins a la superfície, en el qual convenia practicar, per tant, les primeres perforacions de prova, tals eren: *Entre el Rec Sirvent i Sant Pere Pescador; entre el Rec Corredor i Castelló, a la part baixa de la carretera; i un tercer en el Pla de les Aigües, prop de Vilabertràn.*

En el maig darrer, acordà el Consell Permanent de la Mancomunitat obrir un concurs perquè els propietaris dels punts de referència, interessats per a millorar ses finques amb serveis d'aigües artesianes, col·laboresin en aquesta obra empresa per la Mancomunitat, de grans beneficis per a la comarca empordanesa, particularment en les terres baixes de l'Alt Empordà.

El concurs finí en el 30 de juny; de les instancies presentades, el Consell Permanent de la Mancomunitat, en la seva reunió del dia 17 del mes d'agost, acceptà les ofertes fetes pels senyors, D.ª Lluïsa Climent de Fages, D. Paulí Geli i D. Josep Pàbregas, segons comunicació

que en el dia 21 del mateix mes ens fou adreçada pel Secretari interí del Consell, Sr. Janer, acompanyant-hi una còpia de les tres esmentades instàncies.

Essent indispensable per als càlculs de probabilitats sobre les nivellacions piezomètriques de les aigües subterranies en relació amb la força ascensional llur, precisar les altituds del relleu continental, perquè aquelles puguin resultar sobreixidores; a aquest objecte sol·licitarem la col·laboració d'un topògraf per a pendre les cotes de les finques ofertes, i la distància de quiscuna d'elles al mar. I al 21 del mes que som, amb en J. Font, sobrestant de la Diputació provincial de Barcelona, auxiliat per en J. Guitart, alumne de l'Escola Superior d'Agricultura, visitarem les tres finques de les quals havien estat acceptades les ofertes, trobant-se totes elles en la zona costera que fixarem al mapa, en el qual resumirem nostres estudis; faltant-nos en complement dels mateixos un punt de més a l'interior, en les rodalies de Vilabertràn, en el Pla de les Aiguetes.

I en conseqüència, després de fetes detingudament les amidacions i reconegut el terreny de les tres finques ofertes, exposarem sobre quiscuna d'elles, i separadament, les condicions naturals llurs, en relació a l'objecte de fer-hi una perforació artesiana de prova.

Mas Climent. — En el terme municipal de Castelló d'Empúries, al S. i a 2 km. i mig de la carretera de Sant Pere Pescador, amb 4 m. de camí particular, s'hi troba abans de mig km. del Rec Corredor, la masia enclavada en la finca que D.ª Lluïsa Climent de Pages, veïna de Castelló d'Empúries, cedeix a la Mancomunitat de Catalunya, perquè dins d'una extensió màxima de vint àrees, durant el terme de dos anys, hi pugui fer una de les perforacions artesianes projectades.

El terreny pertany al quaternari de formació actual, amb argila d'excel·lents condicions per als conreus de regadiu; dessota d'aquesta capa s'hi trobaràn en la

perforació, les sorres de formació costera en un espessor de més de 15 metres; seguint després les estratificacions astianes i plasencianes terciàries, entre les quals es trobaràn els mantells aquífers.

El paratge escollit és a mig-dia de la masia i a poca distancia d'ella, a una distancia del mar de 3,017 metres, i a una cota de 3'679 metres sobre el nivell de la mar, rumbo 103°-3' del N. magnètic, a l'E.

Els Fangassos. — D. Josep Fàbrega i Masó, Secretari de La Sellera, oferí a la Mancomunitat, per a mentre durin els treballs de perforació, una finca enclavada entre el Rec Sirvent i Sant Pere Pescador, emperò que per la proximitat a la que ofería D. Paulí Geli, de Vilamacolum, no creguérem necessaria sa utilització; no obstant, per ésser de propietat de dit senyor, una altra finca coneguda per «Els Fangassos», en terme de Sant Pere Pescador, enclavada entre el Rec de Cap-de-Terme (que limita el terme de Castelló d'Empúries del de Sant Pere Pescador), i el Rec del Mig, seguint ambdós paral·lelament al Rec Sirvent, desguassant a la «Llacuna de Sant Pere». Està a 3 km. abans d'arribar a Sant Pere, i a uns 400 metres més avall de la carretera, a mig-dia del Mas Matasà.

El terreny és erm, abandonat per l'excés de sals que contenen aquelles terres; les quals, podent ésser regades amb aigües pures, que podrien ésser les artesianes, i netejant els recs que limiten la finca per al desguassament fluvial, aleshores es podria destinar aquella finca al conreu, i de preferència als conreus de l'arròs, on hi donaria excel·lents resultats. I la mateixa cosa es podria practicar en aquella gran esplanada fins avui inculta, completament abandonada.

El paratge escollit es troba a 1,722 metres de distancia de la mar, i a una altitud de 0'860 metres sobre el nivell de la mar.

Finca de Paulí Geli. — En el terme de Vilamacolum,

en el paratge conegut per la «Closa Gran», entre el poble de Vilamacolum, el Rec Sirvent i Sant Pere Pescador, oferí D. Paulí Geli a la Mancomunitat, per al terme d'un any, el terreny per a practicar-hi una perforació artesiana. Es troba precisament aquesta finca en la limitació de la zona probable, a la qual suposem que hi estan amantellades les aigües amb força ascendent teòrica fins a la superfície; car que en el mapa que tenim fet de l'Empordà, el bordó d'aquesta zona es troba precisament entre Sant Pere Pescador i Vilamacolum. Per aquest motiu, doncs, creiem convenient que també s'hi practiqui una perforació artesiana que ens alliguarà per a la comprovació de la limitació real de la zona francament artesiana.

El terreny està destinat al conreu, és argilós amb palets i còdols d'elements calissos i alguns de quars i lava procedents dels rossegaments del riu Fluvià; en la superfície s'hi troba un bancal travertínic rocós, encimentat el pinyolenc d'al·luvió. Dessota d'aquest terreny quaternari, que es deurà travessar, s'hi podrà trobar alguna capa sorrenca, entrant immediatament la perforació a foradar les formacions pliocèniques.

La nivellació ha resultat ésser en aquesta finca a 2'619 metres sobre el nivell de la mar, i el paratge escollit és una fita que hi ha tocant un rec de desguassament des de Vilamacolum al Rec Sirvent, i la distància del mar és de 4,096 metres, rumbe 87°-57' del N. magnètic, a l'E.

Amb la construcció, doncs, de les tres perforacions en les finques abans indicades, tindrem perfectament reconeguda la regió costera entre els rius Muga i Fluvià. I com que per complement dels nostres estudis creiem convenient una altra perforació interior en el paratge que assenyalarem prop de Vilabertràn, respectuosament ho recordem al Consell Permanent de la Mancomunitat perquè procuri el mitjà de poder-la realitzar.

I havent reconegut les tres finques que accepta la

Mancomunitat per a realitzar-hi els treballs de les perforacions de prova, i restant totes elles compreses en la zona en què teòricament havem suposat una força ascensional per a sobreixir a la superfície les aigües artesianes, és per ço que tenim el gust d'exposar a la Mancomunitat que des d'ara podrà disposar per a procedir a portar a terme les perforacions de prova, en qualsevol època de l'any.

Déu guardi a V. E. molts anys.

Barcelona, 19 de setembre de 1916.

DR. M. FAURA I SANS

TRÀMIT DE L'INFORME

Fou comunicat al Consell l'informe del Dr. Faura, Professor de Geologia de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, referent a les condicions naturals de les finques ofertes a la Mancomunitat, a l'Empordà, per practicar perforacions artesianes de prova, i el projecte de Bases del concurs per a la construcció de perforacions encaminades a precisar els límits de la zona d'aigües artesianes de l'Empordà; acordant-se encomanar a l'Enginyer Major Sr. Turell dictamen i proposta de l'oportú projecte d'acord.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1916.)

ACORD DEL CONSELL

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa de Foment, prengué el Consell els següents acords:

1.ª S'accepta la proposició presentada per D.ª Lluïsa Climent de Pages perquè es faci una perforació artesiana de prova en una de les seves terres de Mas Climent.

2.ª S'accepta la proposició de D. Josep Fàbrega i Masó oferint els seus terrenys inclosos entre el Rec Sirvent i la vila de Sant Pere Pescador perquè es faci una perforació artesiana de prova.

3.ª S'ordena a la Secció administrativa del Departament de Foment que redacti dos contractes privats, sobre les Bases proposades per D.ª Lluïsa Climent i D. Josep Fàbrega en llurs instancies.

4.ª Comunicu's a l'altre concursant, D. Paulí Geli, que no s'ha pogut acceptar la seva proposta per contenir millors condicions i garanties la que ha presentat D. Josep Fàbrega i Masó, oferint terrenys en la mateixa zona delimitada pel Rec Sirvent i la vila de Sant Pere Pescador.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 10

ALTRES ACORDS

Acord fou pres d'accedir a la petició del senyor Enginyer Cap del districte miner Barcelona-Girona, interessant que se li facilitin les dades i estudis reunits per la Mancomunitat amb motiu del concurs per a perforacions artesianes convocat pel Consell.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'acordà comunicar a la Ponència especial d'estudi i combat del paludisme designada pel Consell, la instància de l'Alcaldia de Tortosa pregant la concessió de la quantitat de quinina necessària per a combatre el paludisme en aquella comarca.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

S'acordà ampliar fins al dia 15 del prop-vinent mes de juliol el termini d'admissió d'instància per a pendre part en el concurs obert entre propietaris de la presumpta zona artesiana del Baix Empordà per realitzar perforacions de prova.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

S'acordà encomanar al Professor de Geologia de l'Escola Superior d'Agricultura, Dr. D. M. Faura i Sans, l'estudi detallat de la presumpta conca artesiana del Pla d'Urgell, avançant-se-li la quantitat de

2,000 pessetes perquè atengui les despeses que ocasioni l'estudi que se li encomana.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1916.)

Atenent el prec de l'Alcaldia de Camallera, manifestat per mitjà d'instancia de data 28 de maig darrer, i vistos els informes emesos sobre el mateix per l'Enginyer Major Sr. Turell, acordà el Consell que la manera de prestar-li els auxilis que demana per a aconseguir el sanejament de les hortes dites «de l'Estany», d'aquell terme municipal, sigui fent-li entrega del projecte que acompanya el darrer dels susdits informes de l'Enginyer Major, en el qual es detallen les obres que caldrà executar a l'Ajuntament, forma de realitzar-les, i l'import de llur pressupost, de 2,208'60 pessetes, que ha d'anar a càrrec del peticionari.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

Fou designat el Conseller Sr. Mestres, ponent, per a presentar al Consell el pla de creació d'una Secció tècnica d'Obres hidràuliques i les Bases d'un concurs per a la provisió del càrrec d'Enginyer Director de la dita Secció.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 11

CONSTRUCCIÓ DE LÍNIES TELEFÒNIQUES
I ORGANITZACIÓ DEL SERVEI

Fou aprovat el plec de condicions i l'anunci de la subhasta de la línia telefònica d'Igualada a Santa Coloma i Vallfogona de Riucorp.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

Fou aprovada l'adquisició de material destinat al grup d'Urgell i els treballs per a la instal·lació de les centrals corresponents al dit grup.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

Acord fou pres, de conformitat amb l'informe de l'Enginyer Cap de la Secció de Telèfons, de construir una línia de Lleida a Almacelles.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

Fou informat el Consell dels treballs de replanteig de les graus interurbanes en projecte, entre els quals estan a punt d'acabar-se els de les de Granollers-Ripoll i Balaguer-Tremp.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

S'ocupà extensament, el Consell, de l'ofici enviat per la Direcció General de Comunicacions i Telègrafs demanant l'informe de la Mancomunitat sobre la possibilitat que la Companyia Peninsular faci les instal·lacions.

lacions urbanes que té sol·licitades a Mollerusa, Cervera i Port-Bou. Consultats el R. D. de 9 de setembre de 1915 i el conveni de la Mancomunitat amb la Companyia Peninsular, acordà el Consell encarregar a l'Enginyer Cap de la Secció tècnica de Telèfons, Sr. Terrades, la redacció de la corresponent minuta de resposta a la comunicació de la Direcció General.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

Fou aprovat el plec de condicions de subhasta de la secció de Granollers a Vich de la línia telefònica Barcelona-Ripoll.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

S'acordà fer els estudis per a una nova interurbana Gandesa-Falset-Reus.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

Acord fou pres de construir una línia d'enllaç interurbana de Cervera a Tàrraga, així com la part Cervera-Vallfogona, amb un sol fil interinament, de la interurbana Igualada-Cervera.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

S'acordà, tenint en compte el mèrit de cada una de les memòries i treballs presentats al concurs per a la provisió del càrrec d'Enginyer Cap de la Secció de Telèfons, concedir, en concepte de remuneració del treball executat, la quantitat de 1,000 pessetes a D. Josep Rivera i Juer, i la de 500 pessetes a cada un dels senyors D. Josep Oriol i Cervera i D. Cèsar Gimeno i Suñer.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

Acordà el Consell contestar l'ofici de la Direcció General de Comunicacions i Telègrafs demanant l'informe de la Mancomunitat sobre la possibilitat que la Companyia Peninsular faci les instal·lacions urbanes

que té sol·licitades a Mollerusa, Cervera i Port-Bou, en la forma següent:

«Ilmo. Sr.: — En contestació a la atenta comunicació de esa Dirección General, de 27 de abril próximo pasado, en la que se interesa conocer la opinión de este Consejo, para evitar reclamaciones en lo futuro, acerca de si puede actualmente la Compañía Peninsular establecer nuevos servicios interurbanos en Cataluña, para los cuales pide la correspondiente autorización, ya que, según consigna esa Dirección General, no parecen hallarse de completo acuerdo las prescripciones del R. D. concediendo a la Mancomunidad la autorización para construir y explotar una red telefónica interurbana que pueda unir varios o todos los pueblos de las cuatro provincias mancomunadas, y la Base 1.ª del Convenio entre la Mancomunidad y la Compañía Peninsular de Teléfonos; le es grato a este Consejo, después de agradecer el previsor y delicado trámite que a este asunto ha dado, significar a V. I. que, si bien se estipuló en términos absolutos en el mencionado Convenio que la Compañía Peninsular no construiría estaciones ni centrales interurbanas en Cataluña sin el consentimiento de la Mancomunidad en los pueblos donde aquélla no las tuviere ya establecidas en el día de la firma de aquel documento, se convino verbalmente en exceptuar de dicha prohibición a Port-Bou y Mollerusa (proyectos que tenía aquélla ya estudiados), en términos de que en Port-Bou podría establecer la Compañía una central interurbana y admitir abonados, y en Mollerusa se limitaría a construir una estación sin abonados de ninguna clase ni instalaciones particulares. — La opinión, pues, de este Consejo es que procede legalmente autorizar a la Peninsular para establecer en Cataluña los servicios telefónicos interurbanos de Port-Bou y Mollerusa en las condiciones indicadas. — Dios guarde a V. I. muchos años.»

(Sessió del dia 18 de maig de 1916.)

Acord fou pres de gestionar de l'Estat l'exempció de l'impost de transport que gaudeixen els acarregis del Cos de Telègrafs, i les facilitats per a l'obtenció de servituds de ferrocarrils i carreteres de què gaudeix la Companyia Peninsular de Telèfons.

(Sessió del dia 18 de maig de 1916.)

S'acordà construir la línia telefònica interurbana Balaguer-Artesa-Pons-Torà-Calaf.

(Sessió del dia 25 de maig de 1916.)

Acord fou pres de construir un grup urbà a Balaguer.

(Sessió del dia 25 de maig de 1916.)

S'acordà treure a subhasta la construcció de la línia Lleida-Balaguer-Sort.

(Sessió del dia 25 de maig de 1916.)

Fou aprovat el nou pressupost del tros Barcelona-Granollers de la línia telefònica Barcelona-Puigcerdà, modificat a causa de l'augment sofert pels materials de construcció.

(Sessió del dia 8 de juny de 1916.)

S'acordà anunciar la subhasta de les obres per a la instal·lació telefònica de la línia Lleida-Balaguer-Tremp-Sort, aprovant-se el corresponent plec de condicions.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

S'acordà encomanar a la Secció tècnica de Telèfons de la Mancomunitat l'estudi de les línies transversals Solsona-Cardona-Manresa i Balaguer-Artesa-Pons-Calaf.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

S'acordà encomanar a l'Enginyer Cap de la Secció de Telèfons la preparació de tots els antecedents i dades necessaris per a formular la corresponent reclamació

contra l'autorització per l'Estat de l'establiment de la línia de Granollers i altres concessions particulars que vulneren la disposició del R. D. de 9 de setembre de 1915 concedint a la Mancomunitat l'exclusiva explotació del servei Telefònic.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

Havent estat declarada deserta la subhasta de les obres de construcció de la línia interurbana Igualada-Santa Coloma, foren aprovades les condicions per a la nova subhasta.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1916.)

Fou aprovat el projecte de les condicions facultatives formulades per la Secció tècnica de Telèfons per a regiment de la subhasta de la línia telefònica interurbana Manresa-Cardona-Solsona, el pressupost de contracte de la qual és de 49,999 pessetes. Fou també aprovat el plec de les condicions particulars i econòmiques, acordant-se fer els corresponents anuncis de subhasta.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Foren aprovats el projecte i les condicions facultatives formulades per la Secció tècnica de Telèfons per a regiment de la subhasta de la línia telefònica interurbana Lleida-Balaguer-Tremp-Sort, el pressupost de contracte de la qual és de 119,927 pessetes. S'aprovà així mateix el plec de condicions particulars i econòmiques, acordant-se fer els corresponents anuncis de subhasta.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Fou autoritzat el senyor Enginyer Cap de la Secció tècnica de Telèfons perquè, en el cas que la segona subhasta de la línia Barcelona-Granollers quedés deserta, pugui procedir a fer l'adquisició de material destinat a la construcció, que serà dirigida per la Secció tècnica de Telèfons.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

S'acordà anunciar la subhasta de la línia interurbana Balaguer-Artesa-Pons-Calaf, aprovant-se els corresponents plec de condicions particulars i econòmiques que regiràn en la dita subhasta.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1916.)

S'acordà la construcció d'un grup urbà que relligui els pobles de Cervelló, Vallirana, Pallejà, Torrelles, Begues, Gavà, Viladecans, Sant Feliu, i altres pobles veïns que actualment no tenen telefon; el qual serà enllaçat amb Barcelona per una línia interurbana que continuarà després fins a Igualada.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1916.)

L'Enginyer Cap de la Secció tècnica de Telèfons donà compte al Consell d'haver-se acabat els estudis de les línies telefòniques interurbanes Tarragona-Gandesa-Mora-Falset-Reus i Montblanch-Barbarà-Sarreal-Rocafort-Santa Coloma; acordant-se la subhasta de les obres de construcció de les esmentades línies i aprovant-se els corresponents plec de condicions.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1916.)

S'enterà el Consell que l'Ajuntament de Taradell havia acordat contribuir amb 2,500 pessetes a la construcció de la línia telefònica de la dita població a Vich.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1916.)

Es donà compte d'haver estat autoritzada la Mancomunitat, per l'Estat, per a la instal·lació d'una central telefònica interurbana a Granollers.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1916.)

Es donà compte al Consell de la inauguració oficial de les centrals telefòniques interurbanes de Cervera i Vallfogona de Riucorp.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1916.)

S'informà el Consell de l'estat actual dels treballs de construcció de la xarxa telefònica que comprenen la línia Ripoll-Puigcerdà, el grup de Blanes, la central urbana de Port-Bou i la línia d'Arenys de Munt a Arenys de Mar.
(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

S'informà el Consell d'haver-se començat la remesa del material que ha de constituir la línia de tres circuits dobles Barcelona-Granollers, i el proveïment de material per a la línia Igualada-Santa Coloma.
(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

Acordà el Consell que així que fineixi la construcció de les arteries principals del grup d'Urgell comenci la de l'extra-radi de Tarragona.
(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

Havent quedat deserta la primera subhasta, acord fou pres d'anunciar nova subhasta per a la construcció de les línies telefòniques Manresa-Cardona-Solsona i Lleida-Balaguer-Tremp-Sort.
(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

El Consell autoritzà l'Enginyer Cap de la Secció tècnica de Telèfons per fer el pagament de material telefònic contra documents acreditant embarc, segur i certificat que el material és efectivament el que es desitja.
(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

Fou designat el Conseller Sr. Pereña per assistir a l'acte oficial organitzat per solemnitzar la inauguració de la central telefònica de Cervera.
(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

El Conseller Sr. Pereña donà compte d'haver assistit, en nom de la Mancomunitat, a l'acte oficial organitzat per solemnitzar la inauguració de la central telefònica de

Cervera, fent-se amb aquest motiu ressò prop del Consell dels sentiments que la festa promogué entre tots els que hi assistiren.

(Sessió del dia 28 de setembre de 1916.)

Havent quedat deserta la primera subhasta, acord fou pres d'anunciar nova subhasta per a la construcció de les línies telefòniques Granollers-Vich, Balaguer-Artesa-Pons-Calaf, Gandesa-Falset-Reus i Conca de Barberà, amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1916.)

Atès l'informe del senyor Enginyer Cap de la Secció de Telèfons, acordà el Consell concedir permís perquè el concessionari de la xarxa urbana de Cervera, D. R. Casanoves, instal·li un telefon a Puigvert, entenent-se que la Mancomunitat no renuncia per això al dret de fer a Puigvert, en l'esdevenidor, les instal·lacions que tingui per convenients.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

De conformitat amb l'informe del senyor Enginyer Cap de Telèfons, aprovà el Consell els tres grups a construir en el Vallès, acordant que, essent un d'ells, Granollers, estrany a la Mancomunitat, s'unifiquessin al tipus de 0'50 pessetes les tarifes per conferències interurbanes de tres minuts entre qualsevol dels esmentats grups i Barcelona.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

Havent quedat deserta la segona subhasta de les obres de la línia telefònica Igualada-Santa Coloma-Vallfogona, acordà el Consell verificar les obres per administració, sense traspasar el tipus de la subhasta.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

Fou informat el Consell d'haver quedat acabada la

construcció de les estacions telefòniques d'Arbeca i Juneda i de la línia Mollerusa-Les Borges, acordant-se la immediata inauguració.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

Acordà el Consell que, amb motiu de la inauguració del servei urbà de l'Estat a Granollers, a fi que els abonats de l'Estat puguin comunicar telefònicament fora de Granollers, se sol·liciti de la Companyia del Vallès l'estesa d'un fil de coure de 2 mm. de diàmetre entre la central del Vallès, que passarà a ésser central de la Mancomunitat, i la central de l'Estat a Granollers. I, en principi, sol·licitar també que es cobri a 0'25 pessetes als dits abonats per tota conferència de tres minuts que celebrin amb el grup de La Garriga, assenyalant així una base per a la reorganització de serveis del grup del Vallès, de la qual es farà un projecte que haurà d'ésser aprovat pel Consell; acordant-se així mateix comunicar l'anterior acord, per ofici, al Director General.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

S'informà el Consell d'estar acabats els treballs d'instal·lació de les estacions telefòniques de Bell-lloch, Bellví i Arenys de Munt.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs, with some lines appearing as distinct sections or headings. The overall appearance is that of a document page with very low contrast and significant fading.

ANEX N. 12

ADQUISICIÓ DE GRUPS TELEFÒNICS

a) *Telefonia del Vallès*

S'acordà en principi adquirir la propietat del grup telefònic que pertanyia a la societat anònima Telefonía del Vallès, mitjançant la compra en bloc de totes les 241 accions que té emeses dita companyia, pel preu de 525 pessetes per acció.

(Sessió del dia 29 de juny de 1916.)

S'acordà que les condicions d'adquisició de la xarxa i concessió del grup telefònic de la societat anònima Telefonía del Vallès restin redactades en la forma següent:

1.ª La Telefonía del Vallès ven a la Mancomunitat de Catalunya la concessió, els drets i la propietat de la xarxa telefònica nomenada Grup de la Garriga, comprant-hi:

- a) El material de les centrals i subcentrals.
- b) Les línies, tant d'intra-radi com d'extra-radi, amb tots els accessoris.
- c) Els aparells dels abonats amb què compta la xarxa, incloent-hi baixades, *palomilles*, aïlladors, material de magatzem, etc., segons s'ha detallat en nota inventari entregada per la societat anònima Telefonía del Vallès a la Mancomunitat de Catalunya.
- d) La fiança definitiva de 4,068'55 pessetes per la Telefonía del Vallès, la qual es compromet a complir

tots els requisits necessaris perquè l'esmentat dipòsit resti constituït a favor de la Mancomunitat de Catalunya.

e) Totes les altres partides que figuren en l'actiu del balanç formulat per la societat venedora el dia 30 de juny prop-passat, sense perjudici de les alteracions que hagin sofert fins a la data. Aquesta venda, exclusivament pels seus efectes econòmics, s'entendrà retrotrèta al 30 de juny de 1916, encara que materialment no s'incauti la Mancomunitat del servei fins al dia de la firma de l'escriptura. Queda exclosa d'aquesta retracció qualsevol mena de responsabilitat.

2.ª La Mancomunitat es fa càrrec de la partida nomenada «Dipòsits», que importa 5,046'10 pessetes i està formada pels dipòsits constituïts pels abonats de la Telefonía del Vallès, a fi de respondre del pagament de les comunicacions a través de les línies d'altra xarxa. Aquesta suma està subjecta a la liquidació de què parla el conveni amb la Companyia Peninsular.

3.ª El preu d'aquesta venda és la quantitat de *cent cinquanta set mil noranta pessetes setanta vuit cèntims*, que seràn satisfetes en la forma següent: *cent trenta una mil cinc-cents setanta una pessetes deu cèntims* un cop firmada l'escriptura i aprovada la transferència per la Direcció General de Correus i Telègrafs, i les restants *vinticinco mil cinc-cents dinou pessetes seixanta vuit cèntims* seràn retingudes per la Mancomunitat de Catalunya per satisfer després les següents partides que figuren en el passiu de l'esmentat balanç de la Telefonía del Vallès en 30 de juny d'enguany:

Fills de Francesc Lacambra	1,918'35	ptes.
Samsot i Golorons.....	900	»
J. i M. Oller.....	13,337'25	»
Companyia Peninsular de Telèfons..	2,364'08	»
Uns quants acreedors.....	7,000	»
Total.....	25,519'68	ptes.

4.ª Totes les responsabilitats que puguin derivar d'accidents esdevinguts en les instal·lacions objecte de venda, abans de la firma de l'escriptura, seràn de càrrec exclusiu de la societat Telefonía del Vallès.

5.ª A partir de la data de l'escriptura, la Mancomunitat s'incantarà de l'administració i del règim de totes les línies, centrals i subcentrals que posseeix la societat venedora.

6.ª Totes les despeses que s'ocasionin en l'atorgament de la repetida escriptura de venda, com són les de paper segellat, drets d'Hisenda i honoraris notariais, aniràn a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya; però les despeses que calgui fer per obtenir l'aprovació per l'Estat d'aquesta venda o transferència, seràn de compte de la societat Telefonía del Vallès.

7.ª La Mancomunitat de Catalunya es compromet a pagar les despeses que causi l'escriptura de dissolució de la societat anònima Telefonía del Vallès.

Amb l'escriptura de venda es protocolitzarà:

- a) Un certificat del precedent acord del Consell.
- b) Un testimoni de l'acord de la Junta general d'accionistes de la Telefonía del Vallès resolent la venda.
- c) Un testimoni del balanç general de saldos del major de la societat venedora en 30 de juny prop-passat. (Sessió del dia 30 d'agost de 1916.)

GRUP DE FIGUERES

S'acordà l'adquisició de la instal·lació telefònica de Figueres per 20.000 pessetes.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1916.)

A fi que serveixi de base a l'escriptura pública, s'acorda que les condicions d'adquisició de la xarxa i concessió del grup telefònic urbà de Figueres restin definitivament redactades en la forma següent:

1.ª El Sr. D. Anastasi Magín i Alcañiz ven a la Mancomunitat de Catalunya la concessió, els drets i la propietat de la xarxa urbana de Figueres, comprenent-hi:

a) El material de les centrals i subcentrals.

b) Les línies amb tots els accessoris: fil, aïlladors, pals, soports, hereses, crucetes, etc.

c) Els aparells de tots els abonats amb què compta la xarxa, incloent-hi baixades, defenses, palomilles, aïlladors, etc.

Tot aquest material es detalla en nota inventari entregada pel Sr. Magín Alcañiz a la Mancomunitat de Catalunya.

d) El dipòsit de 2,000 pessetes, fet pel Sr. Magín, qui es compromet a omplir qualsevol requisit necessari perquè l'esmentat dipòsit consti constituït a favor de la Mancomunitat de Catalunya.

2.ª El preu d'aquesta venda és la quantitat de *vingt mil pessetes* (20,000 pessetes), que seràn satisfetes en la següent forma: 10,000 pessetes un cop firmada l'escriptura i immediatament després d'aprova la transferència per la Direcció General de Correus i Telègrafs, i les 10,000 restants a càrrec del Pressupost de l'any propi venent i dintre els sis mesos següents a la susdita aprovació de la transferència.

3.ª És a càrrec de D. Anastasi Magín i Alcañiz el pagament de tots els deutes que hi hagi en la xarxa per despeses efectuades en ella fins al dia de la firma de l'escriptura, inclús la nòmina del personal de la xarxa fins a l'esmentada data.

4.ª Totes les despeses que s'ocasionin per l'atorgament d'aquesta escriptura, com paper segellat, drets d'Hisenda i altres semblants, són a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya; però els que siguin necessaris per a obtenir l'aprovació d'aquesta venda o cessió per l'Estat, seràn a compte del senyor venedor.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1916.)

GRUP DE LLEIDA

A fi que serveixi de base a l'escriptura pública, s'acorda que les condicions d'adquisició de la xarxa i concessió del grup telefònic urbà de Lleida restin definitivament redactades en la forma següent:

1.ª Els Srs. Lluís Pons i nebots venen a la Mancomunitat de Catalunya la concessió, els drets i la propietat de la xarxa urbana de Lleida, comprenent-hi:

- a) El material de les centrals i subcentrals.
- b) Les línies amb tots els accessoris (fil, aïlladors pals, soports, herses, crucetes, etc.), tant les d'intra-radi com les d'extra-radi, comprenent-hi la totalitat de les línies de Granja, Sant Vicens, Haymat i Mas Lleó.
- c) Els aparells de tots els abonats amb què compta la xarxa, incloent-hi baixades, defenses, palomilles, aïlladors, etc.

Tot aquest material s'ha detallat en nota inventari entregada pels Srs. Lluís Pons i nebots a la Mancomunitat de Catalunya.

d) El dipòsit de 4.000 pessetes fet per la societat Lluís Pons i nebots per omplir qualsevol requisit necessari i perquè l'esmentat dipòsit consti constituït a favor de la Mancomunitat de Catalunya.

2.ª El preu d'aquesta venda és la quantitat de cent quinze mil pessetes, que seràn satisfetes en la següent forma: 50.000 un cop firmada l'escriptura i immediatament després d'aprovada la transferència per la Direcció General de Correus i Telègrafs, i les 65.000 pessetes restants a càrrec del Pressupost de l'any prop-venent i dintre els sis mesos següents a la susdita aprovació de la transferència. Aquestes 65.000 pessetes, part de preu ajornada, produiràn als Srs. Lluís Pons i nebots l'interès del 5 per 100 anual des del dia de la repetida aprovació fins a aquell en què signin satisfetes.

3.ª En el cas que els concessionaris Srs. Lluís Pons

i nebots hagin cobrat alguna quantitat per construir una línia nova o per a una nova instal·lació, i aquesta línia o instal·lació no s'hagués fet per complet en el dia d'efectuar-se el pagament de les 50,000 pessetes, els Srs. Lluís Pons i nebots vindran obligats a ingressar en la Caixa de la Mancomunitat les quantitats rebudes o a rescindir el contracte, no acceptant la Mancomunitat, en cap cas, compromís de construcció.

4.ª És de càrrec dels Srs. Lluís Pons i nebots el pagament de tots els deutes que existeixin en la xarxa per despeses efectuades en ella fins al 31 de juliol últim, inclús la nòmina del personal de la xarxa, del propi mes; essent de compte de la Mancomunitat des del dia primer del mes corrent.

5.ª Totes les despeses que s'ocasionin per l'atorgament d'aquesta escriptura, com de paper segellat, drets d'Hisenda i altres semblants, són a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya; però els que siguin necessaris per a obtenir l'aprovació d'aquesta venda o cessió per l'Estat seràn a compte de la societat venedora.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

Vista l'escriptura de venda de la xarxa i concessió telefònica urbana de Lleida atorgada pels Srs. Lluís Pons i nebots a favor de la Mancomunitat sota la fe del Notari D. Pere Mentrut, i atès que la Direcció General de Correus i Telègrafs ha comunicat, amb ofici de data 7 del mes que som, l'aprovació de la dita transferència, acordà el Consell satisfer a favor de D. Heribert Pons i Enric, Gerent de la Societat Lluís Pons i nebots, la quantitat de 50,607'28 pessetes, perquè, deduit l'impost sobre pagaments, restin satisfetes les 50,000 pessetes que constitueixen la part de preu de venda de la xarxa i concessió telefònica urbana de Lleida que s'ha de pagar, un cop aprovada la transferència per la Direcció General de Correus i Telègrafs.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 13

PERSONAL DE TELÈFONS

S'acordà crear una plaça de Cap de línia amb el sou anual de 4,000 pessetes, i convocar oposicions al dit càrrec.

(Sessió del dia 25 de maig 1916.)

Resolgué el Consell procedir a la provisió, mitjançant oposició pública, d'una plaça d'Oficial tècnic de la Secció de Telèfons de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, prenent a l'efecte els següents acords:

1.ª Aplicar a la dita provisió, com a supletories, en tot allò que no s'oposin a la corresponent convocatòria, les Bases aprovades pel Consell en reunió del dia 29 de juliol de l'any passat per a la provisió d'una plaça d'Oficial lletrat de la Secció administrativa de Foment.

2.ª Designar els senyors D. Esteve Tarrades, Enginyer Major de la Secció tècnica de Telèfons de la Mancomunitat, D. Ramón Jardí, Catedràtic auxiliar de la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona, i al senyor President de la Mancomunitat, o Diputat al qual delegui la seva representació, perquè constitueixin el Tribunal d'Oposicions a la referida plaça d'Oficial tècnic de Telèfons.

3.ª Publicar en el *Boletín Oficial* de les quatre províncies mancomunades la convocatòria que segueix:

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Consell Permanent

Acordada per aquest Consell la provisió d'una plaça d'Oficial tècnic de la Secció de Telèfons, dotada amb el sou anual de 4.000 pessetes, s'obre oposició a la dita plaça, amb subjecció a les regles que segueixen:

1.ª Fins al dia 30 de setembre, inclusiu, s'admetran en la Secretaria del Consell les instancies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que pretenguin pendre part en els exercicis.

2.ª Per pendre part en aquests exercicis serà indispensable acreditar: 1.º Trobar-se lliures, els aspirants, del servei militar, o estar-lo prestant en la situació corresponent. Aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les autoritats militars que correspongui, segons els casos. 2.º Posseir els estudis d'Enginyer o pertànyer al Cos de Telègrafs, o haver ocupat el lloc de Cap tècnic en alguna central telefònica. 3.º Conèixer suficientment la llengua catalana per a comprendre-la escrita i parlada. No s'admetrà cap títol ni document que es produïxi amb les instancies si no va acompanyat de la seva copia, estesa en paper segellat de la classe onzena. Les copies, després de compulsades i autoritzades pel senyor Secretari del Consell, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats.

3.ª Acabat el terme que es fixa en la primera d'aquestes regles, la Secretaria del Consell presentarà els expedients dels opositors al referit Consell, el qual, en vista de tots ells, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.ª Els exercicis d'oposició seràn públics, començaràn el dia que el Tribunal designi, i seràn de tres classes, a saber:

a) Un exercici escrit de contestació, durant quatre hores, a dos temes tirats a la sort entre vint d'un programa que, previament aprovat pel Consell, es donarà a conèixer amb vuit dies d'anticipació.

b) Un exercici pràctic d'interpretació d'un pla.

c) Un exercici pràctic de reconeixement d'una avaria, o bé efectuar una mesura de laboratori.

Cada exercici serà eliminatori, quedant els treballs exposats al públic en cada cas. Per al primer exercici els aspirants es proveiràn de paper i material de dibuix.

5.ª El Tribunal es reserva la facultat de fer repetir als opositors qualsevol exercici, sempre que ho judiqui necessari per a apreciar llur respectiva competència.

6.ª L'opositor que deixés de concórrer a algú dels exercicis el dia assenyalat, qualsevol que sigui el motiu, quedarà exclòs de l'oposició, i no serà tingut en compte ni per a la pràctica d'aquell ni per a l'exercici successiu.

7.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions serà pel terme i les condicions assenyalades en el Reglament de les Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1916.)

Fou encomanada al senyor Enginyer Cap de la Secció tècnica de Telèfons la redacció del programa que ha de regir en les oposicions al càrrec d'Oficial tècnic de l'esmentada Secció, que en son dia serà aprovat pel Consell.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1916.)

Vist l'expedient per a la provisió d'una plaça de Oficial tècnic de la Secció de Telèfons, acordà el Consell (havent-se retirat de la sessió el Conseller Sr. Pereña) declarar admissibles els sol·licitants Srs. D. Joan Gimeno i Melcho, D. Josep M.ª Codina i Mont, D. Adolf de Motta i Catalàn, D. Ramón Farriol i Carreras, D. Mateu Gamun-

di i Garau, D. Manuel Marín i Bonell, D. Rafel Hernández i Giménez, D. Lluís Castillo i Sitjà, D. Modest Balda i Poch, D. Francesc C. de Maspons i Amat, i D. Juli Pereña i Reixach.

Acordà així mateix el Consell designar els Srs. D. Ramon Jardí, Professor auxiliar de la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona, i D. Esteve Terrades, Enginyer Cap de la Secció de Telèfons de la Mancomunitat, perquè, junt amb la Presidència o amb la persona en qui ella delegui la seva representació, constitueixin el Tribunal d'Oposicions a la dita plaça d'Oficial tècnic.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

ANEX N. 14

EN DEFENSA DE LA LLENGUA CATALANA

Fou comunicat al Consell l'ofici de la Subsecretaria del Consell de Ministres fent avinent de R. O. el rebut del Missatge en defensa de la Llengua Catalana i per al reconeixement de la seva oficialitat, comunicant que el Consell de Ministres estudiarà aquest assumpte.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'acordà fer un abundós tiratge, en català i en castellà, del Missatge al Govern demanant el reconeixement de l'oficialitat de la Llengua Catalana.

(Sessió del dia 25 de maig de 1916.)

188

188

188

188

188

188

188

188

188

188

ANEX N. 15

EDIFICIS ESCOLARS

a) *Subhastes*

Havent quedat deserta la subhasta celebrada simultaniament a Barcelona i Tarragona, el dia 26 de juny, per a l'adjudicació de les obres de construcció de l'edifici escolar adjudicat al poble de Masó, s'acordà anunciar nova subhasta, sota el mateix tipus i les mateixes condicions.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

S'adjudicà definitivament la subhasta de les obres de construcció d'un edifici escolar destinat a Torms (Lleida) a D. Ramón Rius i Piñol, per la quantitat de 19,234 pessetes.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1916.)

Havent quedat deserta la subhasta celebrada simultaniament a Barcelona i a Girona, el dia 10 prop-passat, per a l'adjudicació de les obres de construcció de l'edifici escolar adjudicat al poble de Palau Sabardera, acordà el Consell anunciar nova subhasta, sota el mateix tipus i les mateixes condicions.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Foren comunicats al Consell i examinats els informes dels arquitectes D. Adolf Florensa i D. Francesc de P.

Nebot, encomanats pel propi Consell, amb motiu d'haver quedat desertes les segones subhastes per a la construcció dels edificis escolars de Masó i Palau Sabardera, dels quals són respectivament autors.

De conformitat amb els referits informes, acordà el Consell:

1.ª Anunciar nova subhasta amb augment de preus de les obres de l'edifici escolar de Masó (Tarragona).

2.ª Que les obres de l'edifici escolar de Palau Sabardera es facin pel sistema d'administració directa, tota vegada que han quedat desertes les subhastes anunciades i no hi ha possibilitat d'obtenir millors resultats en altres successives.

3.ª Que, en cas de voler l'Ajuntament ampliar l'edifici, s'entengui que ha d'ésser mitjançant la condició de no variar l'import de la part que correspon a la Mancomunitat de Catalunya, i en forma que no alteri cap de les condicions del projecte aprovat per ella i sota la direcció del mateix facultatiu per ella designat.

(Sessió del dia 20 de setembre de 1916.)

S'acordà anunciar immediatament la subhasta de les obres de construcció de l'edifici escolar, atorgat, en virtut del concurs que resolgué el Consell amb data 26 d'abril prop-passat, al poble de Sant Llorenç Savall, aprovant-se el plec de condicions per a la dita subhasta, al tipus de 32,192'25 pessetes.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1916.)

b) *Informe dels senyors arquitectes*

a què es fa referència en els acords anteriors

Honorat amb la comanda d'informar el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya sobre els augmentos que han sofert els preus dels materials des de la data en què es redactà el projecte de l'edifici escolar per a Masó (augmentos que han estat probablement

causa principal que fins ara hagi quedat deserta la subhasta de les obres), vaig procurar reunir les dades necessàries per a poder calcular quin hauria d'ésser l'augment fet en el pressupost perquè la construcció pugui resultar una empresa industrial no ruïnosa.

De tots els materials que entren en la construcció de la referida escola, el que verament ha vist variar els seus preus d'una manera esfereïdora ha estat la fusta. Consultant els preus del dia de la data, ens trobem amb diferències tan grosses com les següents: les bigues de fusta de pi del país, d'esquadria 5×8 pulgades, que al pressupost estaven comptades a 2'50 pessetes el metre lineal, valen avui en magatzem a 4'15 pessetes; les d'esquadria 6×9 han pujat de 3'25 pessetes a 9'50 pessetes el metre; i així per un estil. La fusta ja obrada, en portes i finestres, com és natural no ha sofert tant d'augment, puix la part de mà d'obra, que en ella és molt important, s'ha apujat molt poc o quasi gens.

Tenint, doncs, en compte aquestes variacions i el valor del transport en ferrocarril fins a una de les estacions immediates a la de Masó, l'augment total resulta ésser d'unes 950 pessetes.

Els altres rams del pressupost es poden encara conservar tal com està, puix foren ja comptats a preus una mica elevats.

Barcelona, 20 de setembre de 1916

ADOLF FLORENSA
arquitecte

EXCM. SR.:

Havent quedat deserta la subhasta darrerament celebrada per a la construcció de l'edifici destinat a escoles al poble de Palau Sabardera, és arribat el cas de pendre ara novament els acords necessaris per a portar a cap la construcció.

Una nova subhasta feta amb els mateixos preus es

pot assegurar que no donaria cap més resultat que produir un altre ajornament en el començar les obres.

La puja constant dels preus dels materials de construcció, i especialment de la fusta, ferro i tota classe de metalls, amb la irregularitat de les fluctuacions que sofreixen, fan que cap industrial vulgui córrer el risc d'obligar-se, per durant el temps que dura la construcció d'un edifici, a sostenir uns preus que fàcilment li poden resultar ruïnosos.

És per això que quasi totes les subhastes d'obres resulten ara desertes, tant més quant que es dona sovint el cas (i el present ho justifica) que basti el temps transcorregut entre l'acord de subhasta d'unes obres i l'acte de celebrar-se aquella perquè els preus calculats siguin ja inaplicables.

I cal advertir encara que, com que la mateixa inestabilitat i les irregulars pujades de preus queden fora de tota raonada previsió de càlcul, es fa impossible o inútil donar al pressupost un marge prudencial i anar amb ell a una nova subhasta, que, amb seguretat, quedaria també deserta, ocasionant sols noves despeses i perdua de temps.

És per això que el que subscriu es creu en el cas d'aconsellar que les obres de les noves escoles de Palau Sabardera es facin per administració directa, degudament controlades; cas en el qual, aprofitant degudament els elements de la localitat i disminuint-se a més les traves i despeses que porten les contractes, és ben segur que es podria fer la construcció sense cap augment, pel mateix preu a què està calculada.

Això portaria encara, a més del dit avantatge econòmic, un nou avantatge, que seria el de facilitar el propòsit de l'Ajuntament, que, per a donar possibilitat de cabuda en el nou edifici, no sols a la concurrència que ordinàriament hi va ara, sinó a la totalitat del seu cens escolar, desitja ampliar l'edifici projectat, la construcció del qual li va ésser concedida.

Creu el qui subscriu que no hi ha d'haver inconve-

nient en això, tota vegada que el projecte permet perfectament la dita ampliació, sense que en resulti perjudicat en cap de les seves condicions; i, per altra part, l'Ajuntament vindria obligat a pagar per enter totes les despeses que ocasionés la construcció del nou cos.

En aquest cas, el sistema de fer les obres per administració directa les permetria realitzar sense complicacions de contractes, facilitant-se els lloables propòsits de l'Ajuntament sense que la Mancomunitat en resultés afectada, tota vegada que el cost de la part de l'edifici que pren al seu càrrec en res hauria de variar.

Resumint, doncs, l'informe, creu el qui subscriu que V. E. podria acordar:

1.ª Que les obres de les escoles de Palau Sabardera es facin pel sistema d'administració directa, tota vegada que ha quedat deserta la subhasta i no hi ha possibilitat d'obtenir millors resultats en altres successives.

2.ª Que, en cas de voler l'Ajuntament ampliar l'edifici, s'entengui que ha d'ésser mitjançant la condició de no variar l'import de la part que correspon a la Mancomunitat de Catalunya, i en forma que no alteri cap de les condicions del projecte aprovat per la mateixa i sota la direcció del mateix facultatiu per ella designat.

Ço que tinc l'honor d'exposar a la alta consideració de V. E.

Barcelona, 20 de setembre de 1916

FRANCESC DE P. NEBOT I TORRENS

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the various branches of industry and commerce. It is found that the country is in a state of general prosperity and that the various branches of industry and commerce are all making rapid progress.

The second part of the report deals with the details of the various branches of industry and commerce. It is found that the various branches of industry and commerce are all making rapid progress and that the country is in a state of general prosperity.

The third part of the report deals with the details of the various branches of industry and commerce. It is found that the various branches of industry and commerce are all making rapid progress and that the country is in a state of general prosperity.

ANEX N. 16

PARTICIPACIÓ AL CURS MONTESSORI

S'acordà passar a informe del Consell de Pedagogia la instància mitjançant la qual tretze d'entre els setze professors oficials de Catalunya que seguiren el curs internacional Montessori, amb matrícula a càrrec de la Mancomunitat, sol·liciten del Consell Permanent que sigui també la dita Mancomunitat qui els proporcioni el material didàctic indispensable per a poder dur a la pràctica el nou mètode d'ensenyament; i manifestar al referit Consell de Pedagogia la conveniència d'estendre el seu informe, no solament sobre els fonaments, procedència i utilitat de l'expressada petició dels mestres, sinó a un càlcul de les despeses que podria originar a la Mancomunitat el voler satisfer de manera eficaç les aspiracions dels firmants de la repetida instància.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

S'acordà passar a informe del Consell de Pedagogia la comunicació de la Srta. Josepa Vila i Raventós remerciant la concessió, que en son dia se li va fer, d'una matrícula per a assistir al curs internacional Montessori, i indicant que espera que si algún dia, durant l'exercici de la seva carrera, pot implantar el sistema Montessori, li serà proporcionat el material didàctic necessari.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

Prengué esment el Consell de l'informe del Consell de Pedagogia sobre les instancies que en demanda de material Montessori dirigiren a la Mancomunitat de Catalunya alguns mestres nacionals que obtingueren matrícula gratuita al curs donat darrerament per la Dra. Montessori, acordant-se sol·licitar de l'esmentat Consell de Pedagogia una ampliació de son informe en sentit d'indicar precisament el cost del material complet per a una Escola. (Sessió del dia 6 de setembre de 1916.)

El cost a què es refereix l'acord anterior és el següent:

Import del material didàctic.....	Ptes.	300
Import de l'armari i l' <i>étagere</i>	+	300
25 tauletes bipersonals.....	+	300
50 cadiretes.....	+	200
Total.....	Ptes.	1,100

Incloent el material de música i fent la construcció més curosa, el cost pujarà a 1,500 pessetes.

ANEX N. 17

BIBLIOTEQUES POPULARS

a) *Informe del Consell de Pedagogia referent als avant-projectes d'edificis per a Biblioteques populars*

EXCM. SR.:

Aquest Consell de Pedagogia, en sessió del dia 30 de març, va pendre l'acord de comunicar a V. E. ço que segueix:

1.ª En virtut de la comunicació de V. E. de data 8 de juliol de 1915, el Consell de Pedagogia ha encarregat a cada un dels arquitectes D. Joan Bordàs, D. Adolf Florensa, D. Ramón Puig Gairalt i D. Lluís Planas un avant-projecte d'edifici per a Biblioteques populars, ajustat a les condicions que imposa el projecte de creació d'aquests establiments.

2.ª Dits avant-projectes han merescut al Consell de Pedagogia el següent dictamen:

Croquis de D. Joan Bordàs. — La distribució interior apareix absolutament trencada. La planta està dividida en moltíssimes dependències que no permeten la visualitat des d'un sol centre, ço que és un gros defecte per a les nostres Biblioteques, que han de comptar amb poc personal, sovint una sola persona, i necessiten que sense un esforç excessiu la Direcció domini des d'un

lloc tota la vida de la casa. A més, la distribució feta pel Sr. Bordàs implica perdues de superfície que el valor destinat a aquests edificis no permet. Així tenim en dit croquis un vestíbul innecessàriament espaiós i alguns passadissos que en una distribució més orgànica es podrien estalviar. Per altra banda, el Sr. Bordàs dona al seu avant-projecte una àrea força superior a la que permet la quantitat designada per a aquests edificis, que ha d'ésser modesta si es vol que es propaguin per tot Catalunya. La dita àrea és de 300 metres quadrats.

Projecte de D. Adolf Florensa. — El pla del Sr. Florensa no sembla gaire estudiat. No té l'accentuada disposició del presentat pel Sr. Bordàs, mes tampoc és concebut amb un coneixement segur del que han d'ésser i són les Biblioteques populars en els llocs en què aquestes institucions viuen. Presenta un desequilibri marcat de sales, tenint dimensions excessives algunes d'elles, en perjudici de la sala principal; i la distribució és feta sense obeir a un criteri orgànic, quedant per aquesta raó juxtaposades les diferents dependències, sense lligams que justifiquin la col·locació. Així veiem, per exemple, la sala de direcció separada enterament de la sala de lectura per una sala morta, com és el dipòsit, excessivament petit. Té, per tant, el projecte del Sr. Florensa, el mateix defecte cabdal de l'anterior, és a dir, no dona possibilitats d'exercir la vigilància de la Biblioteca amb el mínim de personal, i així mateix s'aparta molt de les dimensions que s'han de donar a aquests edificis. L'àrea del seu croquis és de 260 metres quadrats. La composició de la fatxada no és més que un gros portal sobre un mur rectangular.

Projecte de D. Ramón Puig Gairalt. — La planta que proposa el Sr. Puig Gairalt presenta ja un aprofitament d'àrees molt més ben concebut. Les dependències auxiliars de la Biblioteca queden totes a l'entrar, però

amb comunicació directa amb la sala de lectura, i en aquesta la distribució és concebuda d'acord amb el pla que una sola persona des d'un lloc pugui presidir tota la casa. Creiem que en aquesta planta convindria solament treure les divisions del dipòsit de llibres i del telefon, col·locant aquests dos serveis en alguna altra de les sales que figuren en el croquis i tancar la porta que l'arquitecte ha marcat en l'ala dreta. Les seves dimensions no excedeixen de 160 metres quadrats.

Projecte de D. Lluís Planas. — Creu el Consell que el Sr. Planas ha resolt la seva planta ajustant-se tant com era possible a les exigencies que el projecte de Biblioteques imposa. En aquest croquis la distribució és concebuda amb la menor perdua de superfície, i fent dependre totes les sales del lloc destinat a lectura, de manera que, amb la major facilitat, es podrà dominar la casa sense necessitat de molt personal i sense un treball excessiu de la Direcció. Caldria solament, en ell, treure les sales de petites conferencies i de magatzem. Ocupa una àrea de 195 metres quadrats.

El Consell, mantenint una certa abstenció en quant a l'alçat dels avant-projectes presentats, concreta el seu examen als plans que han de respondre al servei. És difícil crear un tipus que, dintre el preu forçat d'economia indispensable, i en un primer estudi, ofereixi aquest encert ideal que tots desitgem. Sols la repetició d'aquests edificis anirà formant el tipus de Biblioteca popular, fent-lo cada vegada més nostre; i en l'endemig serà bo que els arquitectes designats per a executar un projecte aprofin tant com els sigui possible la composició d'aquest amb les condicions del lloc, sistema de construcció, clima, etc., que ofereixen les localitats.

3.º Per tot l'exposat creu el Consell que dels quatre croquis presentats se n'haurien de triar únicament dos, els més estudiats en son conjunt i més ajustats a les

Bases aprovades per l'Assemblea General de la Mancomunitat de Catalunya i al servei de la Biblioteca popular dirigida per un reduït personal. Aquests dos avant-projectes són, a judici del Consell, els dels Srs. Puig Gairalt i Planas.

4.¹ El Consell proposa, per tant, que s'encarreguin els projectes definitius als Srs. Planas i Puig Gairalt, amb les esmenes apuntades damunt i amb el conveni d'ajustar l'arquitectura definitiva dels edificis, avenint-se amb un membre del Consell de Pedagogia, delegat a l'efecte per aquest; i així mateix proposa que es comuniqui als quatre arquitectes l'acord que pugui pendre el Consell Permanent de la seva digna Presidència sobre els respectius avant-projectes, i que se'ls demani l'import de llur treball, per satisfer-los la quantitat que representi.

b) *Acords del Consell*

Comunicat al Consell l'informe del Consell de Pedagogia, acompanyant els projectes d'edificis destinats a la instal·lació de Biblioteques populars, s'acordà sol·licitar de l'esmentat Consell una ampliació d'informe abans de deliberar aquest assumpte.

Fou comunicat al Consell l'informe ampliat del Consell de Pedagogia, referent als avant-projectes d'edificis per a Biblioteques populars que fou encomanat per la Mancomunitat, a l'objecte de començar immediatament la construcció de les Biblioteques adjudicades en virtut del darrer concurs. De conformitat amb el referit informe, acord fou pres d'encomanar als arquitectes D. Ramón Puig i Gairalt i D. Lluís Planas la formació de dos projectes definitius, que seràn adoptats per les quatre edificacions acordades, podent els Municipis interessats escollir dels dos tipus aquell que més s'avin-

gui a llur dissenyi. Així mateix acordà el Consell que fos demanat als arquitectes Srs. D. Joàn Bordàs i don Adolf Florensa l'import dels avant-projectes que respectivament se'ls encarregaren.

(Sessió del dia 10 de maig de 1916.)

c) *Tria feta pels Municipis*

S'enterà el Consell de l'ofici de l'Ajuntament de Sallent comunicant haver escollit el projecte de Biblioteca popular de l'arquitecte D. Lluís Planas.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

Prengué esment el Consell de l'ofici de l'Alcaldia de Valls donant compte que l'Ajuntament de la indicada població, en sessió celebrada el dia 6 de juny, acordà declarar sa preferència pel projecte d'edifici per a Biblioteca popular de l'arquitecte D. Lluís Planas.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

Prengué esment el Consell de la comunicació del Municipi d'Olot delegant D. Josep Danès i Torres per escollir el model de Biblioteca popular que fou concedit a la dita població; i de l'ofici de l'esmentat delegat manifestant que considera més convenient per a la ciutat d'Olot el projecte de l'arquitecte D. Lluís Planas.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

d) *Tramitació de l'acord i anunci de subhastes*

Vistos els oficis dels Ajuntaments d'Olot, Sallent i Valls participant que consideren com a més convenient per a les respectives localitats, entre els dos avant-projectes de Biblioteca popular que examinaren en son dia, aquell que firma l'arquitecte D. Lluís Planas, el Consell acordà:

1.ª Que fossin traslladats al Consell de Pedagogia, als oportuns efectes, els referits oficis.

2.ª Que fos comunicada als Alcaldes de les dites poblacions la conveniencia d'enviar de seguida, al Consell Permanent, la titulació dels terrenys que oferiren a la Mancomunitat, per a formalitzar, d'acord amb ella, la corresponent cessió, a l'objecte que el senyor arquitecte autor de l'avant-projecte de Biblioteca que escolliren pugui procedir, previa l'oportuna visita, a la redacció del projecte definitiu de l'edifici.

3.ª Encarregar al Consell de Pedagogia que un individu de l'expressat Consell, acompanyat de l'arquitecte Sr. Planas, verifiqui les visites que s'esmenten en l'extrem 2.ª d'aquest acord; assenyalant com a finalitat d'aquestes visites, a més de la recollida de totes aquelles dades que es considerin convenients per a la redacció del projecte, la tasca de tantejar, sobre el terreny, qui podrien ésser les persones més aptes per a constituir el Patronat de les Biblioteques, recomanant a l'efecte als enviats que acudeixin de seguida, abans de procedir-se a la designació d'aquest Patronat, a constituir unes Comissions de construcció, per mitjà de les quals es pugui venir en coneixement dels millors i més entusiastes, en cada població, per a l'obra cultural que es persegueix.
(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

Corresponent a la invitació del senyor Alcalde de Valls, el Consell delegà la representació de la Mancomunitat de Catalunya, per a assistir el dilluns, dia 23, a l'acte de col·locar la primera pedra de la Biblioteca popular concedida a aquella població, al Conseller D. Josep Mestres, al qual acompanyaran D. Eugeni d'Ors, Director de l'Escola de Bibliotecaries, i D. Eladi Homs, Vocal tècnic del Consell de Pedagogia; festa a la qual serà invitada pel Consell la premsa d'aquesta ciutat.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció de Governació, aprovà el Consell els plecs de condicions que regiràn la subhasta de l'edifici Biblioteca concedit a Valls, acordant-se anunciar i efectuar la dita subhasta dintre els terminis legals.

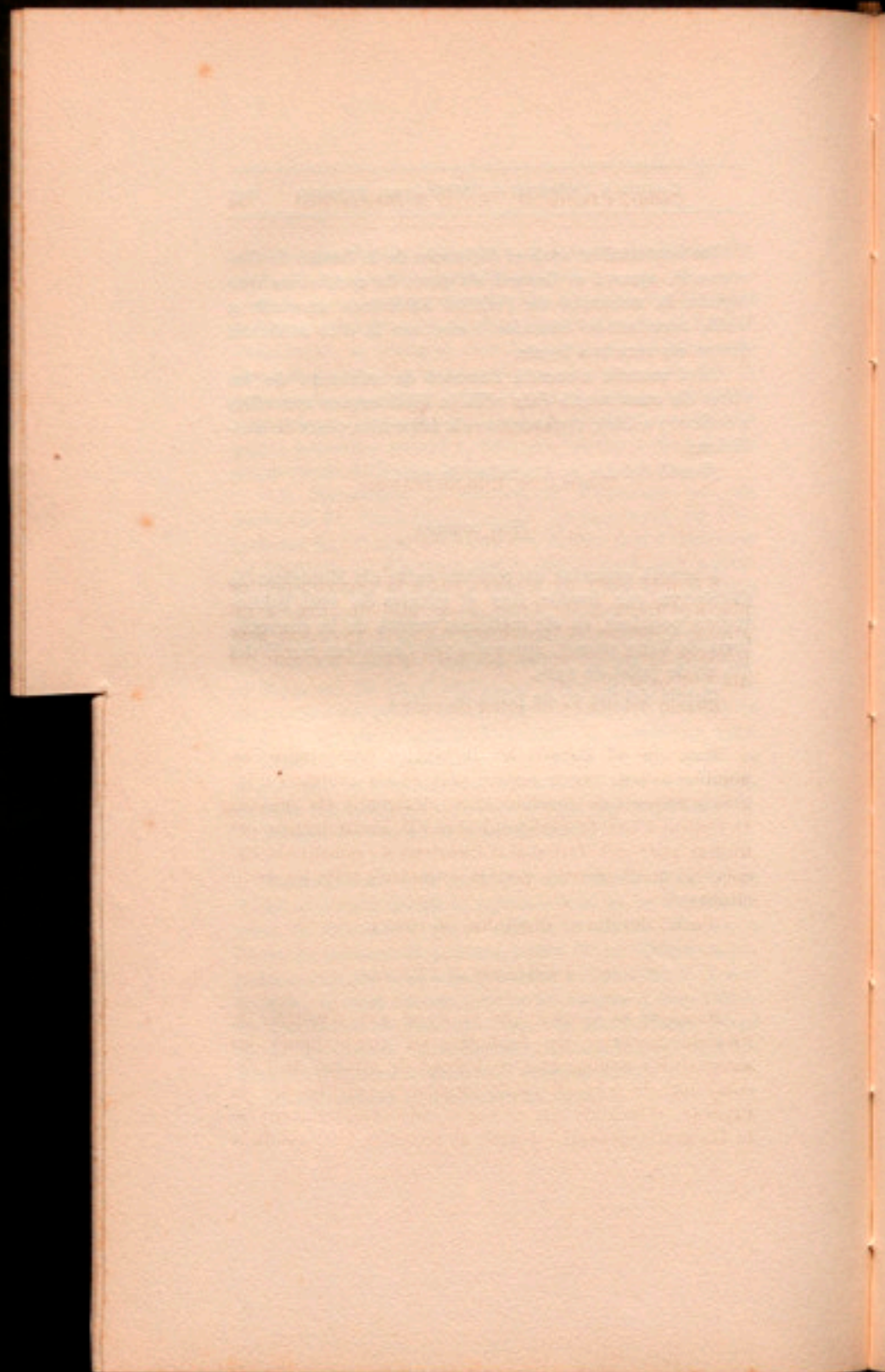
Així mateix s'acordà l'anunci de subhasta de les obres de construcció dels edificis Biblioteques concedits a Sallent i a Olot, aprovant-se els respectius plecs de condicions.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

e) *Nou concurs*

S'acordà anunciar un concurs entre els Municipis de Catalunya per fundar fins al màxim de vuit Biblioteques populars, en els mateixos termes de la convocatòria de l'any passat, aprovada pel Consell en sessió del dia 29 de juliol de 1915.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

ANEX N. 18

ESCOLA DE BIBLIOTECARIES

a) *Concurs d'ingrés*

S'acordà obrir un concurs per a la provisió de deu places d'alumnes de l'Escola de Bibliotecaries, a ingressar el primer de novembre d'aquest any, amb subjecció a les Bases aprovades pel Consell en sessió del dia 3 d'agost de 1915.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

Examinà el Consell les instancies presentades, en nombre d'onze, per a pendre part en els exercicis d'ingrés a l'Escola de Bibliotecaries, designant els senyors D. Eugeni d'Ors, D. Pompeu Fabra i D. Emili Asencio per formar part del Tribunal d'Exàmens a l'esmentada Escola; als quals exercicis podran sotmetre's totes les sol·licitants.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1916.)

b) *Professorat de l'Escola*

Resolgué el Consell que el segón any d'estudis de l'Escola Superior de Bibliotecaries compregués les assignatures enumerades en l'acord de creació de l'Escola, amb la sola alteració, proposada pel Claustre de l'Escola, d'incloure en el segón curs l'ensenyament de la Geografia general i passar al tercer la Historia de la

Literatura catalana. Car entengué el Consell, de conformitat amb els professors de la dita Escola, que d'aquesta faisó estaria més sistematitzat el pla orgànic d'estudis, no incloent en un mateix any dues assignatures d'Historia literaria, com es feia en el pla primitiu, i fent, d'altra part, simultanejar la Historia general de la Literatura amb el curs de Geografia.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

Acord fou pres de prorrogar fins a complir el terme de tres anys la designació dels professors nomenats per desempenyar les classes del primer curs; encarregar als professors de Bibliologia, Llengua llatina (primer curs) i Teoria i Historia de la Cultura que desempenyin les càtedres, que en el segon curs vénen a ésser continuació dels ensenyaments per ells donats el curs primer, a saber, Biblioteconomia, Llengua llatina (segon curs) i Classificació de les ciències, amb condicions similars de termini, interinitat i gratificació; i encomanar al Claustre de l'Escola la provisió de les càtedres de Llengua grega, Historia de la Literatura general i espanyola i Geografia general, amb les mateixes condicions i mitjançant concurs i la corresponent proposta al Consell Permanent.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

ANEX N. 19

ENSENYAMENT PER CORRESPONDÈNCIA

El Conseller Sr. Pereña donà compte de la Ponència que li havia confiat el Consell referent a l'execució dels acords de l'Assemblea de maig darrer creant una Escola per Correspondència.

Manifestà el Sr. Pereña que cal distingir dos períodes en l'establiment de l'Escola: el de preparació i organització, i el de funcionament. De moment no es pot fer cap pla desenrotllant el segon punt, car la seva manera d'ésser dependrà del nombre d'alumnes que tingui l'Escola.

Respecte del primer punt, seria convenient, digné, que, ateses les circumstàncies que concorren en l'Enginyer industrial D. Cèsar Molinas, el qual, en diverses ocasions reportà al Consell notícies sobre aquest afer, fos encomanat al referit senyor un informe comprensiu dels següents extrems: 1.º Pla a desenrotllar. 2.º Ensenyaments, programes i textos. 3.º Pressupostos d'instal·lació. 4.º Propaganda i estudi.

El Consell, per unanimitat, prengué acord de conformitat amb el dictamen del Sr. Pereña.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

Pres esment de l'ofici de D. Cèsar Molinas remetent l'informe que en son dia se li va demanar sobre preparació i organització d'una Escola per Correspondència, designà el Consell una Ponència dels Consellers Srs. Mesres i Pereña, encarregada d'estudiar el referit informe

i formular el corresponent projecte d'acord per a complimentar i desenrotllar el de la darrera Assemblea.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1916.)

Fou designat l'Enginyer industrial D. Cèsar Molinas per a la direcció dels treballs d'organització dels ensenyaments per correspondència i l'estudi dels acords a pendre pel desenrotllament d'aquesta iniciativa.

(Sessió del dia 28 de setembre de 1916.)

ANEX N. 20

ESTUDIS AGRÍCOLES.—CURSETS D'AGRICULTURA PRÀCTICA ESTUDIS DE RAMADERIA CATALANA

Acord fou pres de passar a informe de l'Escola Superior d'Agricultura l'ofici de l'Ajuntament de Torregrossa demanant la celebració d'un curs breu d'Agricultura, amb oferta de contribuir a les despeses en la mida que la Mancomunitat hagi determinat per a casos semblants.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

Fou designat el Conseller Sr. Riera per assistir en nom del Consell a les tasques del Congrés Agrícola que, organitzat per la Federació Agrícola Catalano-Balear, se celebrarà a Santa Coloma de Farnés els dies 11 i 12 pròxims.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

S'acordà destinar la quantitat de 2,000 pessetes, de les 7,000 que figuren en la partida 57 del Pressupost per a cursos breus especialitzats d'Agricultura, a despeses generals, impresos, aparells, etc., aplicables a tots els cursos.

(Sessió del dia 8 de juny de 1916.)

S'acordà atorgar a D. M. Rossell i Vilà, professor de l'Escola Superior d'Agricultura, una subvenció de 1,000 pessetes per enllestir, en aquest estiu, els estudis

de ramaderia catalana que ha realitzat en els estius anteriors; acordant-se així mateix encomanar al Sr. Rossell que faci, a més dels esmentats estudis, un resum redactat de manera que pogués servir de base a la Mancomunitat per a la demanda d'una delegació de l'Estat en ço que fa referencia a foment de la ramaderia.

En igual forma s'acordà concedir la quantitat de 750 pessetes a D. Salvador Martí perquè continués els estudis de la ramaderia de la provincia de Tarragona, i formulés, en acabat, l'oportú projecte de delegacions.

El Consell acordà, així mateix, que es fes avinent als esmentats professors que a la fi de llurs treballs els serà encarregada la confecció d'una cartilla de vulgarització de coneixements de ramaderia.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

Es prengué esment d'una instancia de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre suplicant al Consell que adopti acords endreçats a protegir l'avicultura de Catalunya, acordant-se encomanar al Conseller Sr. Mestres l'estudi-ponencia d'aquest assumpte.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

S'acordà passar a informe de l'Escola Superior d'Agricultura la sol·licitud de l'Alcalde i representants d'entitats agrícoles de Falset demanant que es doni en la susdita vila un curset d'Agricultura a càrrec del Director de l'esmentada Escola, D. Josep M.ª Valls.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1916.)

S'acordà concedir a D. Josep M.ª Valls, Director de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, una subvenció de 300 pessetes, amb càrrec a la partida 65, per a realitzar, del 5 al 15 de setembre vinent, un viatge d'estudi a Carcassona, finca de Bru, a fi d'enterar-se d'un

sistema de conreu de les terres seques que s'està aplicant al Mig-dia de França amb grans resultats. Acordant-se així mateix concedir a l'indicat senyor la representació oficial de la Mancomunitat, tal com sol·licitava.

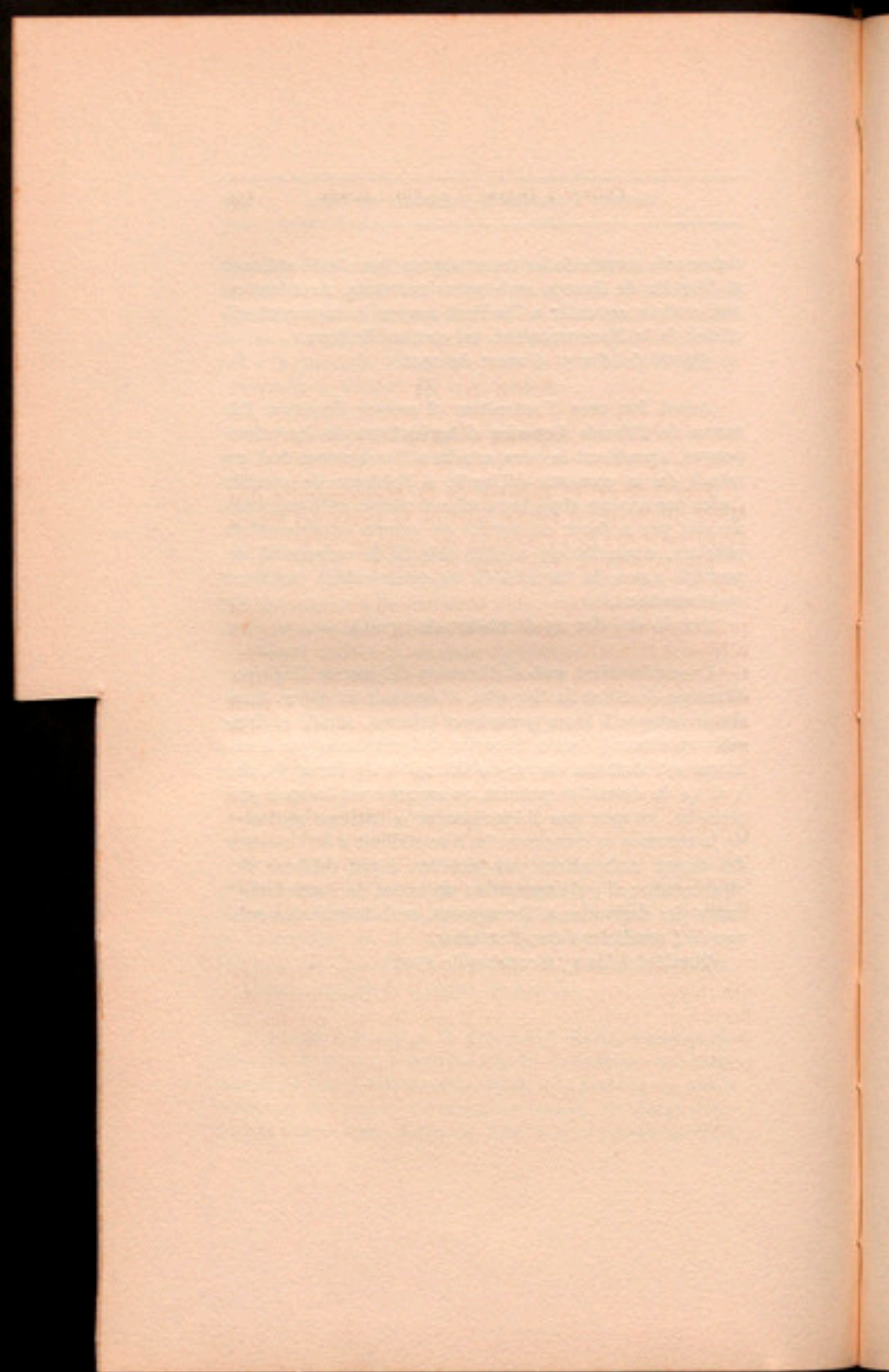
(Sessió del dia 31 d'agost de 1916.)

Acord fou pres d'autoritzar el senyor Enginyer Director de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona perquè, aprofitant la seva estada a Torregrossa, faci un estudi de la comarca d'Urgell, a l'objecte de recollir dades per a quan sigui hora triar terrenys en bones condicions per a ésser convertits en camps experimentals pràctics, concedint-se al dit objecte la subvenció de pessetes 1,000, la inversió de les quals caldrà justificar oportunament.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

De conformitat amb el dictamen del senyor Enginyer Director de l'Escola Superior d'Agricultura sobre dues instàncies que li fóren passades a informe, acordà el Consell autoritzar l'Escola Superior d'Agricultura per a celebrar a Falsset un curs de Viticultura i Enologia, del 3 al 14 de desembre pròxim, subvencionant-lo amb 500 pessetes, sempre que l'Ajuntament o entitats agrícoles de la comarca es comprometin a contribuir a les despeses del curs amb altres 500 pessetes; i per celebrar del 28 d'octubre al 9 de novembre un curs de Ramaderia i indústries derivades a Torregrossa, amb la mateixa subvenció i condicions que l'anterior.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 21

ALTRES ACORDS

Fou designat el Diputat de la Mancomunitat don Martí Inglès per a formar part de la Junta del Museu Comarcal d'Art de l'Empurdà, en projecte.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

S'acordà inscriure la Mancomunitat congressista protector del 7.^è Congrés Esperantista, que se celebrarà a Reus a iniciatives de la Federació Catalana Esperantista, contribuint a l'esmentat Congrés amb la quantitat de 200 pessetes i delegant la representació del Consell al senyor President de la Diputació de Tarragona, D. Ramon Vidiella.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

S'acordà passar a informe de l'Institut d'Estudis Catalans la instància de D. Aureli Capmany sol·licitant que se li confiï la comanda de recollir i corregir els documents folk-lòrics escampats arreu de Catalunya i amb perill de perdre's.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

Designà el Consell una Ponència, dels Consellers Srs. Riera i Bartrina, per a estudiar el compliment de l'acord de l'Assemblea de la Mancomunitat, del dia 26 de novembre de 1915, referent a l'adquisició de l'Hospital de Santa Maria, de la ciutat de Lleida.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

Fou delegat el Conseller Sr. España per representar

el Consell en la Festa del Ritme i de la Dança que se celebrarà en el Palau de la Música Catalana.

(Sessió del dia 21 de juny de 1916.)

S'acordà passar a informe de la Secció Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans l'ofici de l'Ajuntament de Manresa comunicant l'acord pres el dia 28 de juny prop-passat sol·licitant, a instància del Centre Excursionista de Bages, que l'Institut d'Estudis s'encarregui de la reproducció d'alguns fragments de ceràmica trobats en les excavacions que es realitzen per construir l'escala monumental de la Seu.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Fou comunicat al Consell l'informe del Consell de Pedagogia a la sol·licitud de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana en la qual es demana una subvenció per a atendre les finalitats de la seva institució. De conformitat amb el referit informe del Consell de Pedagogia, que fou sol·licitat per acord del Consell Permanent en sessió del dia 19 de gener prop-passat, acord fou pres de consignar en el projecte del pròxim Pressupost de la Mancomunitat per a 1917 la quantitat de 2,000 pessetes en concepte de subvenció destinada a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

(Sessió del dia 2 d'agost de 1916.)

Fou comunicada al Consell la instància presentada pels senyors President i Secretari de l'Associació General de Metges de Llengua Catalana sol·licitant de la Mancomunitat una subvenció per a contribuir a l'organització del segon dels Congressos de Metges de Llengua Catalana, la celebració del qual ha de tenir lloc, en la nostra ciutat, la segona quinzena del mes de juny de l'any 1917. Designà el Consell una Ponència dels Consellers Srs. Argemí i Guasch a l'objecte que estudin la manera d'accedir a la instància de l'entitat peticionaria.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1916.)

BENEFICÈNCIA

ANEX N. 22

SEGÓN CONCURS DE TERRENYS PER A L'EDIFICACIÓ DE LA CLÍNICA I HOSPITAL PER AL TRACTAMENT DE MALALTIES MENTALS.

S'estudià l'oferta presentada al segón concurs, finit el dia 8 prop-passat, per a l'adquisició dels terrenys destinats a l'emplaçament de la Clínica d'Observació i Hospital per a Tractament de Malalties Mentals, acordant-se confiar a la Ponència dels Consellers Srs. Argemí, Mestres i Riera, que entengueren en l'anterior concurs, declarat desert, la visita dels terrenys oferts en aquest segón concurs i el corresponent informe al Consell.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

Els Srs. Mestres i Riera donaren compte de la visita realitzada, en compliment de l'acord de la sessió anterior, als terrenys de D. Josep Gallifa i Mas, situats en el terme de Santa Coloma de Gramanet, oferts en el segón concurs de terrenys per a l'emplaçament de la Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals, manifestant que, a llur juí, reuneixen les condicions exigides, sempre que siguin posats els esmentats terrenys en condicions de bona comunicació.

En conseqüència s'acordà, en principi, l'adquisició dels dits terrenys, previ el compromís formal de l'Ajuntament de Santa Coloma, de construir el camí que uneixi els terrenys amb la carretera, i sempre que de l'examen

de la titulació de la finca i dels contractes que pugui tenir l'actual propietari no resulti quelcom que aconselli el contrari.

(Sessió del dia 15 de juny de 1916.)

Escollat l'informe de la Ponència de senyors Consellers que ha entès en l'estudi de les ofertes presentades al segon concurs de terrenys per a l'edificació de la Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals, acord fou pres de resoldre el referit concurs en sentit que la Mancomunitat adquireixi la finca de D. Josep Gallifa i Mas nomenada *Torribera*, situada en el terme de Santa Coloma de Gramanet (única oferta presentada), pel preu de 100,000 pessetes, amb retenció de la part de preu necessaria per a cancel·lar la hipoteca que grava l'esmentada finca.

(Sessió del dia 3 d'agost de 1916.)

Acordà el Consell pendre possessió de la finca i terrenys adquirits en el terme de Santa Coloma de Gramanet per a la construcció d'una Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals, designant-se una Comissió de senyors Consellers que oficialment realitzi l'acte.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1916.)

Els Consellers Srs. Riera i Mestres donaren compte que, junt amb el Secretari del Consell, acabaven de pendre possessió de la finca de Santa Coloma de Gramanet, i que els la va donar el propi venedor Sr. Gallifa.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1916.)

Començà el Consell l'estudi previ per a l'immediat desenrotllament del projecte de Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals que s'instal·larà en la finca i terrenys adquirits en el terme de Santa Coloma de Gramanet.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1916.)

ANEX N. 23

DICTAMEN DE L'ARQUITECTE DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA, D. JOAN RUBIÓ, REFERENT A LA FINCA «TORRE RIBERA», OFERTA EN EL SEGÓN CONCURS DE TERRENYS.

EXCM. SENYOR:

En compliment de l'ordenat per aquest Consell perquè procedís a l'averiguació de les diverses circumstancies que la finca de D. Josep Gallifa i Mas, nomenada «Torribera», situada en el terme de Santa Coloma de Gramanet, pugui tenir pertinent a l'establiment en ella d'un Sanatori per a Malalties Mentals i perquè procedís així mateix a l'averiguació del seu preu, l'arquitecte que firma, té l'honor d'exposar al Consell el que segueix.

La finca nomenada la «Torribera» (Torre-Ribera?) està situada en el terme municipal de Santa Coloma de Gramanet, i molt immediata al poble. Ocupa la falda d'una de les muntanyes que limiten el terme municipal pel costat nord. L'orientació general de la finca és de cara al mig-dia, de manera que el sol la il·lumina i escalfa del tot la major part d'hores del dia. Les muntanyes que pel costat nord, en la mateixa finca i fora la finca, van pujant formant tota la cordillera, la guarden totalment dels vents dels quadrants nord-oest i nord-est, mentre que tots els del sur, nomenats en el nostre país *vents de marinada*, hi tenen franca i desembarassada entrada. Els de llevant, que a l'hivern solen ésser molestos, to-

quen a la part alta de la finca, i molt especialment en tota aquella extensió coberta de bosc: en canvi, a la part baixa no hi toquen, per quant una de les muntanyes veïnes l'empara i resguarda. Creu l'infrascrit, que amb vera dificultat es podria trobar en la immediació de Barcelona una altra finca que sota l'aspecte de la orientació fos tan adequada com la Torribera per a establir-hi una casa de salut i de benestar.

Les altures sobre el nivell de la mar varien aproximadament entre les cotes 40 metres en llur part baixa i 230 en llur part alta; essent d'un centenar de metres la cota mitja de totes aquelles faixes de terrenys planejats que semblen els més indicats per a assentar-hi les futures edificacions.

Té una mina d'aigua que els dies en què es féu la inspecció rajava abundantment (uns 40 litres per minut). Creu l'infrascrit, jutjant per l'estat i l'extensió dels cultius, i per no haver-hi vist preparació ni plantació abundant d'hortalisses estivals, que a l'època de les calors la mina deu minvar moltíssim el seu cabal. Per altra part, la petita zona de recollida d'aigües pluvials que la mina aprofita fa creure que en anys d'una mica de seca, en arribant a l'estiu la dita mina deu quedar eixuta. Un pou amb un motor elèctric dona el suplement d'aigua necessària. El terror és, en gran part, provinent dels detritus de la descomposició de les masses de granit que en aquelles muntanyes abunden. És el terror nomenat vulgarment *sandó*, i, per tant, molt permeable.

Els seus límits són: a la part baixa, i en quasi tota la seva extensió, un barranc; a l'est, també en gran part d'ell, un altre barranc, i als altres dos costats finques veïnes. El pla que acompanya a la sol·licitud de venda ho aclareix suficientment.

En la finca hi ha una gran casa sòlidament construïda, composta de baixos, pis i golfes, que ocupa una superfície d'uns 700 metres quadrats.

El preu a què es poden valorar les diverses parts de

què consta la finca depèn, com és natural, en primer lloc, de la seva proximitat a Barcelona, i, en segon lloc, del seu aprofitament actual.

Vegem primer quin sigui el preu a què es poden valorar les seves diverses parts segons llur actual aprofitament, i així tindrem un preu mínim, preu agrícola independent del sobrepuig que després se li hagi de donar per la seva situació pròxima a Barcelona.

La finca té unes 3 mojudes de regadiu, que a Santa Coloma es paguen des de 4,000 pessetes fins a 5,000 pessetes, segons siguin elles. Suposant-los un preu de 4,000 pessetes, són 12,000 pessetes.

Té també unes 35 mojudes de vinya. A Santa Coloma les vinyes solen ésser donades a parts, i, per tant, no es pot establir un preu partint de l'arrendament. Segons siguin elles, es paguen entre 2,000 i 2,500 pessetes. Suposant-los un preu de 2,000 pessetes, fóra per les 35 mojudes un preu total de 70,000 pessetes. En quant a les 19 mojudes de bosc, s'han de comptar a 500 pessetes la mojada, o sigui, en total, un preu de 9,500 pessetes.

Té també una resta de 2 mojudes de secà destinat a sembradures, que es valora a unes 700 pessetes la mojada, ço que farà un total de 1,400 pessetes.

Així, doncs, resumint, es pot dir:

Regadiu: 3 mojudes, a 4,000 pessetes....	12,000 ptes.
Vinya: 35 mojudes, a 2,000 pessetes....	70,000 »
Secà: 2 mojudes, a 700 pessetes....	1,400 »
Bosc: 19 mojudes, a 500 pessetes....	9,500 »

En total.... 92,900 ptes.

Aquest preu de 92,900 pessetes és el preu a què es pot valorar la finca, partint només que de les dades provinents de la seva explotació agrícola. S'hi ha d'afegir el preu de les edificacions que hi ha utilitzables i el preu de la mina d'aigua. Els 700 metres quadrats de bona

edificació, suposant-los només un preu mínim de 25 pessetes el metre quadrat, preu extremadament baix, valdrien 17,500 pessetes. La mina, com que és molt probable que sols ragi a l'hivern, creu l'infrascrit que no es pot valorar més enllà de 2,000 pessetes.

Així, doncs, si a les 92,900 pessetes que valen els terrenys s'afegeixen les 17,500 que s'assignen a la casa i les 2,000 que val la mina, resultarà un preu, per a la finca, de pessetes 112,400.

Mes creu l'infrascrit que la finca té encara un sobrevalor per la seva proximitat a Barcelona. Aquest sobrepreu és difícil d'establir i la manca de dades per l'escasesa de les transaccions fetes a base de finques de l'extensió i condicions de la que ens ocupa, fa que no es pugui partir de notícies segures per establir-lo. De totes maneres, creu l'infrascrit que no pecarà d'exagerat si judica i perita en un 10 per 100 del valor inicial l'augment que per la proximitat a Barcelona se li ha d'assignar, i, per tant, aleshores el preu de la finca serà de 123,640 pessetes.

Això és tot el que l'infrascrit deu haver de manifestar en compliment de la comanda que li féu aquest Consell Permanent.

Barcelona, 8 de juliol de 1916.

JOÀN RUBIÓ I BELLVER

ANEX N. 24

PROVEÏMENT DELS CÀRRECS DE DIRECTOR FACULTATIU
I AUXILIAR D'ADMINISTRACIÓ DEL MANICOMI DE SALT.

De conformitat amb les Bases de convocatòria de les oposicions per al proveïment de la plaça de Metge Director del Manicomi de Salt (Girona), foren examinades les instàncies presentades, declarant-se admesos a oposició els sol·licitants D. Salvador Vives i Casajuana, D. Felip Hueto i Zuloaga i D. Joan Mas i Casanada.

(Sessió del dia 3 de maig de 1916.)

S'acordà nomenar per a la plaça de Metge Director del Manicomi de Salt, amb subjecció al Reglament d'Oficines, a D. Salvador Vives i Casajuana, amb el sou de 3,500 pessetes anuals (corrent els impostos sobre aquest sou a càrrec de la Mancomunitat) i habitació en el dit Manicomi.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

S'acordà nomenar per a la plaça d'Auxiliar administratiu del Manicomi de Salt (Girona), amb subjecció al Reglament d'Oficines, a D. Domènec Cànovas i Soler, amb el sou de 2,500 pessetes anuals (corrent els impostos sobre aquest sou a càrrec de la Mancomunitat).

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Atès que D. Josep Pascual, Degà dels metges de la Diputació Provincial de Girona, és l'únic Vocal del Tri-

bunal d'Oposicions que, residint fora de Barcelona, ha hagut de fer expressament els viatges i estades en aquesta capital, que representen la seva assistència a les tasques del Tribunal per a proveir la plaça de Metge Director del Manicomi de Salt, acordà el Consell que li fos satisfeta, en concepte de despeses de viatge i estades, la quantitat líquida de 50 pessetes diàries.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Resolgué el Consell indicar al Metge designat per a proveir la plaça de Director facultatiu del Manicomi de Salt, en quant prengui possessió del càrrec, la conveniència d'estudiar amb tot deteniment, i dintre el terme més breu possible, les reformes necessàries i l'organització que millor garantitzi la bona assistència dels dementes reclusos en aquell Manicomi.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

Fou repartida als senyors Consellers la memòria redactada pel Metge Director del Manicomi de Salt, a petició del Consell Permanent, proposant i fonamentant les reformes necessàries per a la transformació del servei d'assistència de dementes en aquell institut.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1916.)

ANEX N. 25

REPORT SOBRE EL MANICOMI DE SALT, QUE ELEVA AL
CONSELL PERMANENT EL DIRECTOR FACULTATIU DEL
REFERIT MANICOMI.

M. HBLE. C. P.

Assabentat per comunicació del senyor Secretari d'aquest M. Hble. C., amb data 5 d'agost prop-passat, de l'acord, pres pel dit C. el dia 12 de juliol d'aquest any, d'indicar al Metge Director del Manicomi de Salt la conveniència d'estudiar amb tot deteniment, i dintre el terme més breu possible, les reformes necessàries i l'organització que millor garantitzi la bona assistència dels alienats reclosos en aquell Manicomi, el qual subscriu concreta en aquest report el resultat de la missió que li ha estat confiada.

El Manicomi de Salt és un asil que no ofereix als alienats que hi són reclosos altra cosa que un acolliment i un refugi que els defensa, insuficientment, de les inclemències del temps i de les burles i impertinències de què els fa objecte la poca comprensió del vulgus.

La concepció a què obeeixen la seva construcció i el seu menatge s'acorda amb la idea que l'alienat és un ésser perillós, molestós, pertorbador i destructor, que cal aïllar i guardar en dipòsit per tal de defensar-se de les seves escameses i de la seva insociabilitat. Sovint, esguardant només que la defensa sigui ben eficaç, s'oblida que l'alienat és també un home. La noció, de temps ja

definitivament adquirida, que l'alienació mental és una malaltia, i una malaltia amb suport orgànic com la resta de les malalties, de les quals només la'n diferencien les seves peculiars manifestacions, i que com a aital malaltia és susceptible de tractament i ofereix possibilitats de curació o alivi, és palesament absent i totalment estranya al pla que serví de guia en bastir els diversos departaments que componen el Manicomi de Salt.

L'edificació d'aquest establiment és del tipus (de molt temps ja absolutament abandonat) dit *d'edificació continua*, la qual no permet, per aquesta mateixa condició, classificar ni agrupar els malalts d'acord amb les necessitats que neixen de la diversitat de les manifestacions llurs. Dormitoris, menjadors i infermeries ocupen tots els departaments destinats als malalts; no hi ha ni un lloc d'esplai, ni de passatemps. En les sales destinades als serveis suara dits, ni el més petit i humil agençament que hi faci, si no delicat i agradable, almenys tolerable el sojorn: tot hi és fret i hospicià, escatimat i a vegades indigent.

Els malalts que no han de fer llit no tenen altre lloc d'esbargiment, els dies de bon temps, que un pati clos, gris i polsós, on es barregen els alienats tranquils amb els agitats i els excitats, donant, per poc que aquests abundin, la sensació d'un espectacle subhumà i anacrònic, d'una incoherència i una confusió desoladores, propies d'un manicomi prepinelià. Ultra això, arreu els malalts, així en els departaments com en els patis, hi són tan espessos i poc vigilats, per deficiència de personal, que rar és el dia que no hi hagi almenys una baralla.

Desconegudes són en el Manicomi de Salt les més elementals exigències de la medicina dels alienats; el metge no disposa d'altra cosa que dels seus sentits per a explorar i diagnosticar els malalts, i per a tractar-los: únicament té a mà el receptari. Ni l'auxiliar, sovint preadíssim, d'un laboratori modest, ni l'arma eficaç i imprescindible de la hidroteràpia. Si un malalt s'excita,

no li queda més remei que constatar amargament, les mans inermes, la seva impotència terapèutica, i sofrir, abans que es faci mal o en faci als altres, que s'emplein els mitjans coercitius químics o mecànics més segurs i manta vegada cruels, i que per ço mateix més danyen al malalt, més l'humilien i més el desmoralitzen.

Si el Manicomi de Salt no ofereix cap garantia per al tractament científic de les malalties mentals, i és enormement deficient en ço que es refereix a l'elemental assistència dels alienats que hi són reclosos, gairebé ni esmentar caldria que no s'hi troben ni els elements més precaris per a la producció i investigació científiques, tan essencialment necessàries (no direm que siguin suficients) per a mantenir sempre sensibilitzat i obert l'esperit del metge, i que tan reveladores són de la qualitat de l'assistència que es dona en institucions d'aquesta mena, que es podria afirmar que allà on no hi ha activitat i inquietut científica, allà hi ha deficiències o negligències.

Les deficiències materials del Manicomi de Salt que s'acaben de denunciar no són escampades una mica çà i enllà de l'establiment, sinó que un hom les troba per tot arreu; àdhuc es podria dir que en són la tònica, la característica dominant, ço que dona personalitat al Manicomi: elles són tan greus i feixugues que, més que condicionar, esclavitzen amb ferria rígida l'assistència que es dona als malalts. La majoria d'aquelles no es poden evadir, no es poden ni superar ni dissimular amb els múltiples mitjans que pot arbitrar el metge conseller de tots els recursos que ofereix la tècnica manicomial. Els essencials efectes no es poden salvar tampoc aixecant parets o tirant-ne a terra, obrint o tapiant portes i finestres; i, ni que això fos possible, es podria aconsellar sense greu ofensa a l'economia. És la concepció mateixa a què obeï la construcció del Manicomi la que està en causa; és aquesta concepció mateixa, que, si no portés l'estigma de l'estretor mental indocumentada, es podria qualificar de romànticament revolucionària, car per res

no té en compte el fet adquirit i la veritat científica, patrimoni col·lectiu; ço que posa el Manicomi de Salt fora del que inexorablement prescriuen, en central convergència, les exigències de la psiquiatria i els imperatius d'humanitat.

Sia'ns permès insistir-hi: tots els adobs, totes les reformes que s'intentessin, no recibirien per a transformar aquest manicomi en un instrument mitjanament dúctil i eficaç per al tractament i assistència dels psicòpates. Decididament el Manicomi de Salt no té cura: no hi hi altra solució que procedir a edificar, damunt bases noves, un Manicomi nou, que sigui coherent amb els coneixements psiquiàtrics actuals i amb els progressos de la tècnica manicomial; la qual cosa vol dir que hauria de constar de múltiples pavellons, separats uns dels altres, destinat cada un d'ells a rebre una determinada categoria de malalts, caracteritzada per una certa homogeneïtat de manifestacions morbosos, les quals dictarien les condicions particulars que haurien d'individualitzar i donar caràcter a cada pavelló.

Será ultrapassar la missió que ha estat confiada pel M. Hble. C. al qui sotscriu, l'entrar a fixar el pla amb què s'hauria d'edificar el nou Manicomi, detallar el nombre de pavellons a construir, la finalitat a què haurien d'ésser destinats i les condicions especials que cada un d'ells hauria de reunir.

Nogensmenys, emperó, és oportú dir, des d'ara, que l'orgue més essencialment necessari i també més inexorablement indispensable d'aquest nou Manicomi, qual-sevol que fos el pla que se seguís en la seva construcció i organització, sería el pavelló de tractament dels malalts aguts. Ell és l'arbre mestre del mecanisme complex que és un asil d'alienats. Aquest pavelló està destinat a rebre els malalts així que ingressen a l'establiment, i aquells que, essent-hi ja asilats, presenten accessos psicopàtics aguts en el decurs de llur malaltia crònica. Són malalts, uns i altres, que exigeixen una assistència cons-

tant i obstinada, d'una assiduitat tan gran, que es podria comparar a l'assistencia que reben els laparatomitzats en una clínica de cirurgia.

És natural que en aquest pavelló, on els malalts resten gairebé sempre allitats, hi hagin dues seccions: una per als malalts tranquils que, durant tot el període d'agudeses de la llur psicopatia o la major part d'ell, resten en estat de calma o en una petita i innocua agitació; i una altra per als malalts excitats i sorollosos, l'agitació dels quals fa impossible la convivència amb els primers.

És quasi un tòpic quotidià el dir que una gran part de les malalties mentals degudament assistides són curables. No ho és ja el retreure les estadístiques de certes clíniques psiquiàtriques, en les quals, si bé és cert que s'hi fa una certa selecció dels malalts, també ho és que la proporció de curacions assoleix el 50 i el 60 per 100 dels psicòpates ingressats. Doncs bé: si això és possible, és gracies a l'assistencia que als malalts aguts es dona en aquests pavellons, correntment dits *pavellons de vigilancia continua*.

Del pavelló d'aguts es pot dir que depèn capitalment la sort de l'alienat: ell abreuja els estats psicopàtics lleus, augmenta en proporció incalculable les possibilitats de curació de les psicopaties greus, i condiona, a més, les reaccions dels que passen a crònics. L'esdevenidor d'aquesta darrera classe de malalts serà en gran part ço que l'hagin fet les primeres atencions rebudes a l'ingrés; car s'ha de tenir present que la majoria dels símptomes que fan antisocials aquests alienats, àdhuc dintre el clos de l'asil mateix, on la vida és simplificada, no és pas funció del trastorn mental que pateixen, sinó més aviat reacció (que manta vegada és de legítima defensa) provocada per una assistencia mancada de perfecció tècnica i d'esponjosa pietat.

És apremiant per al Manicomi de Salt, si se'l vol treure de l'aporrinament i desprestigi humiliant en què es troba com a institució d'assistencia dels alienats, i es

vol que assoleixi un mínimum de solvència científica i de civil dignitat, arbitrar els mitjans d'aixecar immediatament aquests pavellons de tractament, que haurien d'ésser dos: un a la secció d'homes i un altre a la secció de dones. Aquesta és la condició indispensable (i inexorable, gosaríem dir) per a donar als malalts curables que ingressin, segures garanties que el procés de llur curació no serà malmenat ni fracassarà tràgicament per les males condicions del Manicomi de Salt, la missió del qual resta ara reduïda a l'encongit i misèrrim paper de limitar-se a ésser un trist i deficient dipòsit de boigs.

És digne d'esmentar, a més, que els pavellons de vigilància contínua són la més eficaç i completa escola de promoció i educació del personal cuida-malalts, dels infermers. Per la manera com és remunerat, i per les nul·les garanties i seguretats que el càrrec li ofereix, aquest personal sol ésser producte d'una selecció a la inversa, operada en el reducte pul·lulant de la invalidesa social. Obtús i inintel·ligent sovint, sols comprèn ço que colpeix grollerament els seus sentits, i tan difícil és de convence'l que l'alienat és un malalt susceptible d'atencions com de demostrar al paranoic la inanitat dels seus deliris. Per les atencions que es presten a l'alienat en el pavelló de vigilància contínua i de les quals l'infermer és el primer a constatar l'eficàcia, per la manera com són tractades les reaccions dels psicòpates que ell jutja producte arbitrari del caprici o de la mala voluntat, arriba al convenciment que es troba davant d'un malalt amb gran sensibilitat, a qui la violència exaspera i que sols desarmarà i guanyarà a copia de suavitat i de desvetllament.

I en el Manicomi de Salt aquesta pedagogia de la tècnica manicomial és més necessària que enlloc. Hi ha en aquest establiment una tradició de mà dura, de mà implacable, que ha portat fins a la seva darrera conseqüència el proverbi «el dementat per la pena és avisat»; tradició que, si la gran deficiència de personal auxiliar explica, mai res, ni la més negra ignorància, no pot

justificar. En un establiment on fins fa poc han estat usats mitjans coercitius que sols figuren en els Museus en qualitat de refinaments que la ignorancia atrevida es permetia amb els alienats abans de la reforma de Pinel, i que corresponen al que es podria nomenar *edat de pedra de la psiquiatria*; en aital establiment seria infantil candidesa creure que els bons consells, la vetlla obstinada o la por a les mesures disciplinaries tindrien la suficient eficacia per a fer desaparèixer, fins que ni rastre en quedés, un abominable i inhumà sistema que tan pregones i tan antigues arrels té. Sols davant el fet viu i palpitant, sols tocant amb el dit la corporia evidencia, sols vivint i col·laborant en l'exemplaritat d'una assistencia informada alhora per la savia tècnica i la insinuant pietat, es pot esperar obtenir resultats positius en el Manicomí de Salt.

La capacitat dels dos pavellons hauria d'ésser suficient per a 60 llits: 30 per cada pavelló. La proporció de llocs d'aquest seria així de 15 per 100 respecte del total de la població assistida, que oscil·la sempre al voltant de 400 alienats. Aquesta proporció és superior a la que Sérieux assenyala en la seva notable obra sobre assistencia dels alienats,¹ en la qual demana per als pavellons de vigilancia continua un nombre de llits igual al 10 per 100 de la població asilada. Nosaltres fixem com a mínimum la proporció del 15 per 100 per múltiples raons, algunes de les quals, les més capitals, són exposades amb tanta autoritat i lucidesa pels professors E. Tangi i E. Lengaro, que no dubtem a transcriure-les textualment. Diuen aquests eminents psiquiatres italians:² «La petita proporció de malalts mentals hospitalitzats no

1 Paul Sérieux: *Rapport sur l'assistance des aliénés en France, en Allemagne, en Italie en Suisse*. París, 1903. Préfecture du Département de la Seine, Conseil Général.

2 B. Tangi i B. Lengaro: *Trattato delle Malattie mentali*. Milán, 1916.

indica pas escassetat d'alienats. La vagabunderia, la mendicitat, les presons i els segrestaments familiars recluten una quantitat immensa d'alienats que no figuren en les estadístiques. Afegeixi's que la tisi, la inedia i innumbrables malalties colpeixen amb predilecció aquests abandonats. La indigència de les classes humils i els defectes d'organització dels serveis sanitaris i d'assistència fan que la mortalitat delmi llurs rengles desbandats, sense que impedeixin llur silenciosa però continua reproducció. D'altra part, la instrucció i la floridesa econòmica aguditzen la sensibilitat social i individual davant l'espectacle dolorós de la follia, i l'afinada sensibilitat encoratja cada dia més l'internament dels alienats en hospitals a propòsit. El progrés industrial obra pel seu costat en el mateix sentit: on els salaris són elevats, creix la valor econòmica de les persones sanes per al treball, i les famílies no poden, per assistir un alienat a casa, distreure un parent vàlid que n'hagi cura, ni procurar-se un infermer que sortiria massa car. Afegeixi's a això que les regions econòmicament superiors estan en condicions d'obrir manicomis més nombrosos, més accessibles i millor organitzats, i per ço menys malvistos per la població, que amb raó espera d'aquest servei públic un tractament superior al que els malalts reben en llur domicili.

«Que l'increment de la comunitat manicomial no correspon per res a un increment de la follia en la població, es demostra també per un fet a bastament constant: els augments majors s'escauen en aquelles regions que han obert un manicomi nou o que han millorat i ampliat els manicomis vells. En divuit anys, del 1889 al 1907, la proporció d'alienats hospitalitzats ha ascendit, a Cerdanya, de 1'98 per 10.000 habitants a 6'83; i, a Sicília, de 3'16 a 10'23. Aquest augment resulta enorme si es confronta amb el que ha tingut lloc en el mateix període de temps allà on l'organització manicomial era a bastament desenrotllada: així la Toscana no canvia

més que del 10'98 al 15'50, i l'Emília del 13'15 al 15'16, per 10,000 habitants.

«Finalment, en els països més civilitzats, la follia és condensada en els manicomis; en els països menys avançats la follia és una desventura escampada, anònima, que s'escapa de l'estadística, que no figura en els balanços de les administracions públiques, però que no para, malgrat d'això, de gravar l'economia material i moral de la població, empitjorant les condicions de seguretat i de benestar col·lectius.»

Tots aquests factors que citen Tangi i Lengaro convergeixen en transformar insensiblement la mentalitat de la societat, determinant que el manicomi no sigui el recurs a què s'apela com *ultima ratio*, sinó un lloc cercat per les famílies i pels alienats mateixos.

Ultra aquests motius, s'ha de considerar, en el cas concret del Manicomi de Salt, la seguretat que aquest, un cop transformat, reclutaria els asilats, no com ho fa ara, quasi exclusivament entre els estaments humils de les contrades gironines, sinó també en altres sectors socials, que vencerien llurs repugnancies davant la realitat d'una assistència acurada. En conseqüència, és lògic preveure un augment en el nombre de malalts assistits, i és per això que creiem que el nombre de llocs per als aguts hauria d'ésser almenys de 60.

En tant el Manicomi de Salt subsisteixi amb la seva actual estructura, és urgent portar a cap en aquest establiment certes reformes que no asseguraran, és ben cert, una bona assistència als alienats reclosos, com desitja aquest M. Hble. C., però que atenuaran alguns defectes de tan aguda gravetat que és indeclinable posar-hi esmena.

El primer és el que es refereix al personal infermer, que és enormement deficient. El personal subaltern empleat al Manicomi de Salt consta de 38 individus, distribuïts en la forma següent:

SECCIÓ D'HOMES

7 germans de la Caritat	}	1 Superior, destinat al botiquín, reboste- ria, etc.	}	Total d'em- pleats que cuiden ma- lalts: 10.
		1 jubilat		
		1 que es cuida de l'horta.		
		1 encarregat en cap dels de- partaments de malalts.		
		1 encarregat de l'infermeria.		
		1 id. dels malalts tranquils.		
10 mossos	}	1 encarregat dels malalts excitats.	}	
		1 infermer de vetlla.		
		1 id. a la infermeria.		
		2 id. a malalts tran- quils.		
		2 infermers a malalts exci- tats.		
		3 que treballen a l'horta.		
1 que mena el carro.				

SECCIÓ DE DONES

13 germanes de Sant Vi- cens de Paül	}	1 sor Superiora.	}	Total d'em- pleades que cuiden ma- lalts 8.
		1 delicada de salut.		
		3 a la costura.		
		2 als bugaders.		
		2 a la cuina.		
8 minyones	}	4 distribuïdes pels diversos departaments de ma- lalts.	}	
		4 infermeres als departa- ments.		
		3 a la cuina.		
		1 als bugaders.		

Entre les dues seccions reuneixen 18 persones, que, pels serveis que presten, són l'únic i exclusiu personal cuida-malalts, els veritables infermers.

El promedi de malalts assistits al Manicomi de Salt durant el quinquenni 1911-1915, període en què l'establiment ha assolit ja una certa estabilitat en el nombre d'asilats, és de 391. La proporció entre malalts i infermers és de 22 a 1, o sigui que a 1 infermer li corresponen 22 malalts.

Es veurà de seguida l'exigüitat del nombre d'infermers examinant la proporció de personal cuida-malalts que es constata en alguns asils estrangers.

Segons dades que manllevem a Sérieux,* a França, als asils del departament del Sena, la proporció entre malalts i infermers és la següent: a l'Asile Clinique Saint-Anne, 9 malalts per 1 infermer; a Vaucluse, 10; a Ville Evrard, 12; a Villejuif, 11.

A Alemanya i a Suïssa, segons una estadística del Dr. Krenzer, que es refereix a 50 asils alemanys i suïssos, la proporció d'infermers varia d'1 per 5 malalts a 1 per 12; la xifra que es troba més sovint és d'1 infermer per 7, 8 i 9 malalts. La proporció més considerable és l'assolida en certes clíniques psiquiàtriques. A la Clínica de Strasburg la proporció és d'1 infermer per 4, 5 malalts. La proporció és encara més elevada a la Clínica de Giesen: 1 per 3.

A l'Asil de Basilea, que és mixt d'aguts i crònics, i que dona assistència a 241 malalts (104 homes, 137 dones), la proporció és d'1 infermer per 5, 7 malalts. L'Asil de Düren, que presta serveis de beneficència a la província de Rhenana, obert en 1878 (molt abans, per tant, que el Manicomi de Salt, i que, malgrat això, és construït segons tipus d'edificació discontinua, o sigui en pavellons), albergava, entre aguts i crònics, en l'any 1902, 698 malalts, i el total de personal empleat era de

* Dr. Paul Sérieux: *Op. cit.*

156, del qual 90 eren infermers : la proporció era d'1 infermer per 7'75 malalts.

A Itàlia, a l'Asil de Reggio, la proporció d'infermers és d'1 per 7 malalts a la secció d'homes, d'1 per 10 a la secció de dones. A l'Asil de Quarto al Mare (Gènova) els infermers hi són a raó d'1 per 10 malalts.

Queda ben evident la deficiència de personal infermer al Manicomi de Salt, que, com hem dit, és d'1 per 22 malalts. Aquest personal s'hauria de portar, almenys, de 18, que és ara, a 40 (proporció, 1 infermer per 10 malalts), procedint a habilitar el lloc corresponent que hagués d'hostejar-lo, i instituint un cos d'infermers reclutat amb certa selecció; ço que permetria oferir, als que ingressessin, determinades garanties que fossin una temptació per a elements vàlids de la societat.

El personal tècnic superior, els metges, hi són també, al Manicomi de Salt, en nombre insuficient. Hi ha dos metges : el Metge Director i el Metge Auxiliar, Dr. Sambola, per a uns 400 malalts.

Potser no seria prou escaient retreure altra vegada estadístiques i dades demostratives del personal mèdic existent en clíniques i asils psiquiàtrics estrangers; personal que d'altra part varia en nombre segons els establiments compleixen o no funcions d'ensenyament.

De totes maneres, àdhuc en els asils mixtos d'aguts i crònics que presten solament serveis d'assistència benèfica, la proporció no sol mai ésser inferior a la d'1 metge per 100 malalts. El nombre de metges s'hauria de portar, doncs, a 4, dictant l'Estatut que hauria de regir i diferenciar el llur treball.

Mes, mentre el Manicomi de Salt no hagi estat transformat intensament i profundament, pocs benifets haurien, els malalts, del augment del personal mèdic. Aquest, ara per ara, no podria fer altra cosa que constatar les insólites manifestacions mentals aberrants que en els psicòpates produeix una mala assistència, i arrecerar-se en el reducte de la inhibició quasi sistemàtica.

Canviant l'estat de coses actual, hi hauria d'haver també una instal·lació completa de Farmàcia, i al front d'ella una persona tècnicament responsable. L'apotecari tindria també un lloc assenyalat en l'organització de funcions corresponents a l'alt personal tècnic.

El servei d'hidroteràpia, que és per als alienistes ço que el bicarbonat de sosa per als gastropatòlegs, és a ambdues seccions excessivament rudimentari i pràcticament inútil per manca d'aigua calenta: s'hi ha de portar de la cuina escalfada en un perol. Aquest procediment casolà no permet més que alguns que altres banys de netedat. No caldria afegir que al Manicomi de Salt no hi és possible ço que en terapèutica psiquiàtrica es podria nomenar *hidroteràpia hemoepàtica*, el bany d'una hora, que ben sovint és de ben escassa eficàcia en els excitats, l'estat d'excitació dels quals reclama banys d'hores i hores, dies, setmanes, i àdhuc mesos.

S'han de muntar en aquest servei les instal·lacions que calguin per a obtenir aigua calenta a dojo i sempre que es necessiti, tant per al bany com per a la dutxa, amb els aparells mescladors corresponents perquè l'aigua arribi a l'un i a l'altra a la temperatura que es vulgui. S'ha d'augmentar també el nombre de banyeres, que hauria d'ésser de 3 per cada servei.

En la secció de dones del Manicomi de Salt hi ha un sol menjador, que ha de servir alhora per a les malaltes tranquiles i per a les agitades, i que sols té capacitat per a poc més de la meitat de les malaltes assistides. Convindria la construcció i habilitació d'un menjador nou per a descongestionar el que hi ha ara, i per a evitar el greu inconvenient i la immensa i perjudicial molestia que és per a les asilades tranquiles l'haver de menjar amb les excitades.

Aquest fet es repeteix en el pati de cada secció. No escauria reiterar la descripció de l'espectacle que s'hi dona, a conseqüència del nombre excessiu de malalts, de barrejar-se els tranquils amb els excitats i de la defi-

ciència de personal. Aquest defecte no té altre remei que transformar en jardí una part importantíssima de l'horta de l'establiment, per tal que els malalts tranquils tinguin un lloc de passeig i de solaç en dies de bon temps.

Fret com és i rigorós el clima d'hivern a la plana de Girona, el Manicomi de Salt no té calefacció, llevat d'una estufa a cada infermeria, evidentment insuficient per a 200 malalts. De no ésser possible altra calefacció, s'haurien d'instal·lar totes les estufes necessàries, una per departament, per tal de minvar les greus injúries del fret en els psicòpates, que algún hivern han arribat a produir veritables desastres.

La tuberculosi pul·lula extraordinàriament al Manicomi de Salt. Documentarà aquesta afirmació el donar la xifra de defuncions que aquesta infecció causa, que arriba a un promedi anual de 25. El promedi anual de la mortalitat registrada durant el quinquenni 1911-15 és de 12'78 per 100 malalts assistits. Doncs bé: la tuberculosi representa, ella sola, el 6 per 100. Caldria, en conseqüència, construir un lloc per a assistir els alienats tuberculosos, i això tant per les atencions especials que aquests reclamen com per defensar els altres asilats.

També convindria, al Manicomi de Salt, un petit hospital llatzaret per al cas desgraciat que s'haguessin d'aïllar malalts que sofrissin infeccions de gran poder difusiu. A la secció d'homes actualment resta encara qualque lloc on aquest servei es podria improvisar; mes a la secció de dones això no fóra possible, car aquí l'espai és tan just que, per poc que sovintegin les entrades, de seguida hi ha *encombremet*.

Mentre no s'instal·lin vàters per tota la casa, és urgent proveir d'aigua abundosa els llocs excusats de la secció de dones, i ho és encara més arreglar els dipòsits d'alguns d'aquests llocs excusats d'ambdues seccions, a l'objecte que els productes excrementicis puguin ésser extrets per fora dels departaments i no pels patis dels malalts, com ho han d'ésser ara.

El lloc d'autopsies, que serveix alhora de capella de difunts, és practicament inservible, puix reuneix menys condicions que la sala d'autopsies d'un cementiri rural. No té adob possible: s'ha de procedir a aixecar una sala d'autopsies utilçada per a preparacions i investigacions microscòpiques.

És apremiant, també, que el Manicomi de Salt tingui un laboratori, tan modest com se vulgui, però ben util·lat. És ja un tòpic, i quasi una banalitat, esmentar que els exàmens de sang, d'orina i de líquid cefalo-raquídi són en la pràctica psiquiàtrica tan freqüentment necessaris com en els nosocomis de malalties ordinàries, les quals colpeixen també sovint els alienats. El laboratori hauria de tenir anex un gabinet de fotografia, que tan demostrativa i tan evidenciadora és en la clínica dels psicòpates.

A part de la biblioteca recreativa, amb profusió de *magazines* i llibres il·lustrats que a cada asil hi ha d'haver per a esplai dels alienats (i que tampoc, ni amb modestia, es troba al Manicomi de Salt), precisa també que per a l'alt personal tècnic s'obri a cada manicomi una biblioteca, nodrida preferentment, és clar, d'obres de psiquiatria. El treball científic, honest i responsable, tant el pragmàticament utilitari com el desinteressadament especulatiu i d'investigació, imposa ineludiblement la recerca bibliogràfica si vol assolir solvència i dignitat mentals, i el llibre es torna així un imprescindible instrument de treball. A més, en psiquiatria, com en la resta de la Medicina, la intensitat i acceleració de ritme del viure científic exigeixen que gran part de la producció original surti en les revistes especialitzades, que esdevenen així obres de consulta i elements preuats d'informació, sense els quals el metge se sent dolorosament incomunicat. Per necessitats imperioses de documentació, per conservar la inquietut d'esperit i per higiene mental dels metges, és apremiant consignar les quantitats que calen per a la iniciació de la biblioteca del Manicomi de Salt i per a la subscripció a les revistes de psiquiatria més importants.

En començar les reformes, convindria que l'Administració del Manicomi de Salt, que té les seves oficines a l'Hospital de Girona, fos traslladada al manicomi mateix, per tal d'obtenir alhora un control sense esforç i una immediata i eficaç col·laboració entre la Direcció i l'Administració, que sols beneficis als malalts assistits hauria de reportar, servant-se sempre la darrera equanimentament equilibrada entre la doble imantació de la major perfecció en els serveis i la major economia possible en ells, i mai no sacrificant aquella a aquesta.

D'esglaó en esglaó, hem anat pujant, en la darrera part d'aquest report, la llarga i asmàtica escala dels defectes del Manicomi de Salt. Examinant-los d'un a un hi hem trobat les presses que justifiquen a bastament les afirmacions severes i categòriques que enceten aquest dictamen, que al primer esguard podria semblar que conté qualche ultrança, renyida amb el deure ineludible de ponderació i d'equanimitat que, ni que volguéssim, hauríem pogut eludir en emetre un jutj sobre el Manicomi de Salt, el qual, petit o gros, ja ens guarda un esforç i ens imposa una responsabilitat. Mes si les dades i nombres aquí aportats (recollits amb tot acurament, sotmesos a control i ressenyats amb l'esperit contingut per un esforç d'objectivitat) no fossin prou per a esvaïr tota ombra de personal subjectivisme, bastarà consignar ço que podríem nomenar *balanç del Manicomi de Salt*, considerat com a casa d'assistència i curació d'alienats: el tant per 100 de curacions i el tant per 100 de mortalitat.

El promedi anual de curacions registrades durant el quinquenni 1911-1915 representa el 12'78 per 100 del total de la població asilada. Per interpretar bé aquesta proporció, s'ha de tenir present que al Manicomi de Salt són sempre assistits, en un nombre que no podem precisar, malalts de psicopatíes alcohòliques agudes o subagudes, que es curen només que amb l'abstinència d'alcohol (que a Salt és absoluta per a tots els malalts), i que, en els llibres registre de les dues seccions que hem consultat, a l'un

figuren com a curats tots els alienats que surten de l'establiment, sense desglosar, per tant, els que, continuant malalts, són reclamats per les famílies; i en cap dels dos llibres es fa diferència entre malalts que surten curats i malalts que surten millorats. Vegi's, doncs, amb quines reserves s'ha d'admetre aquest 12'78 per 100 de curacions.

Concedint que 12'78 per 100 representa legitimament el tant per 100 de malalts curats, no es pot posar decorosament aquesta proporció al costat de les 28'38 curacions per 100 de malalts assistits que es registren a l'Asil de Basilea, mixt d'aguts i crònics, i que no és, de bon tros, dels manicomis que poden oferir una estadística més brillant en aquest sentit. Mítica i fabulosa semblarà, mirant al Manicomi de Salt, la proporció de 60 per 100 de curacions que Batty Tucke ha obtingut a Anglaterra, fent que els mitjans de tractament dintre l'asil fossin iguals als de l'hospital, i «aplicant-se — (són les seves paraules textuais) — a l'estudi dels seus malalts sense deixar-se absorbir per l'administració».

El tant per 100 de mortalitat registrat a Salt durant el quinquenni 1911-1915 assoleix un promedi anual de 12'78 per 100 de malalts assistits. Aquesta proporció, en un manicomi que, com el de Salt, no arriba a tenir 1 paralític general per 100 alienats, és evidentment alta: tant, que, d'haver-hi a Salt dementes paralítics en la proporció que els tenen els altres manicomis, la mortalitat sobrepujaria el 20 per 100, quan Reggio, a Itàlia, i els asils del Sena, a França, de mortalitat alta, no passen del 12 per 100.

Creiem que aquest balanç sol, d'una severitat i cruessa indissimulables, legítima i justifica totes les afirmacions amb què, a guisa de pròleg, hem començat aquest report.

És quant el qui subscriu té l'honor de posar a consideració de l'elevat criteri d'aquest M. Hble. Consell Permanent, la vida del qual guardi Déu molts anys.

Manicomi de Salt, 5 de setembre de 1916.

SALVADOR VIVES

The first part of the book is devoted to a general survey of the history of the world, from the beginning of time to the present day. The author discusses the various civilizations that have flourished on the earth, and the progress of human knowledge and art. He also touches upon the political and social changes that have shaped the course of history.

In the second part, the author turns to a more detailed examination of the ancient world. He begins with the Egyptians, whose civilization was one of the most advanced of the ancient world. He then discusses the Greeks, whose philosophy and art have had a profound influence on the Western world. The Romans are also covered, as their empire reached its greatest extent and their law and literature continue to be studied today.

The third part of the book deals with the Middle Ages, a period of great religious and political upheaval. The author discusses the rise of the Christian Church, the Crusades, and the fall of the Roman Empire. He also touches upon the development of the various European nations during this time.

The final part of the book is devoted to the modern world, from the Renaissance to the present day. The author discusses the scientific revolution, the Enlightenment, and the Industrial Revolution. He also touches upon the political and social changes that have shaped the modern world, and the challenges that lie ahead.

ANEX N. 26

FORNIMENTS PER AL MANICOMI DE SALT

Acordà el Consell procedir a la celebració de les corresponents subhastes per a adjudicar el forniment de queviures i combustible que es calcula que pot necessitar el Manicomi de Salt durant el segon semestre d'enguany, amb la condició que, donat el cas de resultar deserta alguna d'elles, es celebri oportunament segona subhasta amb el corresponent augment de preu i dintre els terminis legals; disposant que, si aquesta segona subhasta restés també deserta, quedi autoritzat el senyor Administrador interí de l'expressat manicomi per a adquirir directament els articles no adjudicats, així com per a adquirir-los des de l'acabament dels contractes vigents fins al dia en què els subministrin els nous rematants, cas que n'hi hagi.

(Sessió del dia 24 de maig de 1916.)

Féu el Consell les següents adjudicacions definitives en virtut de les subhastes verificades els dies 19 i 20 per al forniment de queviures i combustible que es consideren necessaris en el Manicomi de Salt (Girona) durant el segon semestre de l'any actual:

Carn de bè, a D. Jaume Romans, pel preu de 1'68 pessetes el quilogram, essent el tipus de subhasta de 1'85 pessetes.

Carn de bou, a D. Jaume Romans, pel preu de 1'40 pessetes el quilogram, essent el tipus de subhasta 1'65 pessetes.

Arròs, a la Vda. d'A. Boixa, pel preu de 50 pessetes els 100 quilograms, essent el tipus de subhasta de 50 pessetes.

Llet de vaca, a D. Josep Romans, pel preu de 0'40 pessetes el litre, essent el tipus de subhasta de 0'40 pessetes.

(Sessió del dia 28 de juny de 1916.)

Féu el Consell les següents adjudicacions definitives en virtut de les subhastes verificades el dia 28 de juliol per al forniment de queviures i combustible que es consideren necessaris en el Manicomi de Salt (Girona) durant el según semestre de l'any actual:

Cansalada, a D. Joaquim Vila i Puig, pel preu de 2'25 pessetes el quilogram, essent el tipus de subhasta de 2'25 pessetes el quilogram.

Patates, al mateix D. Joaquim Vila i Puig, pel preu de 15 pessetes els 100 quilograms, essent el tipus de subhasta de 15 pessetes els 100 quilograms.

(Sessió del dia 3 d'agost de 1916.)

El Consell acordà, de conformitat amb el que proposa el senyor Administrador interí del Manicomi de Salt, procedir a la celebració de les corresponents subhastes per a adjudicar el forniment de queviures, combustible i robes, que es calcula pot necessitar l'indicat Manicomi durant tot l'any 1917; aprovant-se els corresponents plec de condicions que han de regir les subhastes de referencia.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1916.)

ECONOMÍA — FINANCES

ANEX N. 27

ESMENA AL PRESSUPOST EXTRAORDINARI
PRESENTAT A LES CORTS

A proposta de la Presidència, entengué el Consell que calia aprofitar l'avinentesa del Pressupost extraordinari presentat a les Corts pel senyor Ministre d'Hisenda, per a plantejar en el Parlament el problema de la delegació de les obres extraordinàries que s'hi projecten. Al dit objecte, acordà el Consell demanar al Cap del Govern i als parlamentaris catalans la presentació al Pressupost extraordinari de la següent esmena, que fou aprovada per vot unànim del Consell:

«La Mancomunitat de Catalunya curarà, dins el territori de les províncies mancomunades, de realitzar les obres i de prestar els serveis a què es refereixen els següents conceptes:

MINISTERI D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA I BELLES ARTS

Edificis escoles

Cap. II. Noves construccions.

Altres edificis

Cap. IV. Noves construccions.

* VI. Noves reparacions i Catàleg monumental.

- Cap. VII. Treballs geogràfics. — Personal tècnic.
 » VIII. Indemnització i material de treballs de camp.

MINISTERI DE FOMENT

- Cap. I. Carreteres. — Obres noves.
 » II. Idem. — Reparació.
 » III. Camins veïnals.
 » V. Ports. — Auxilis extraordinaris a Juntes d'Obres.
 Cap. VI. Pla de reforma d'il·luminació de ports.
 » VII. Altres serveis de ports i senyals marítims.
 Cap. VIII. Obres hidràuliques.
 » IX. Aigües.
 » XI. Millores agrícoles i pecuaries.
 » XII. Mines.
 » XIII. Boscos i Pesca.

MINISTERI D'HISENDA

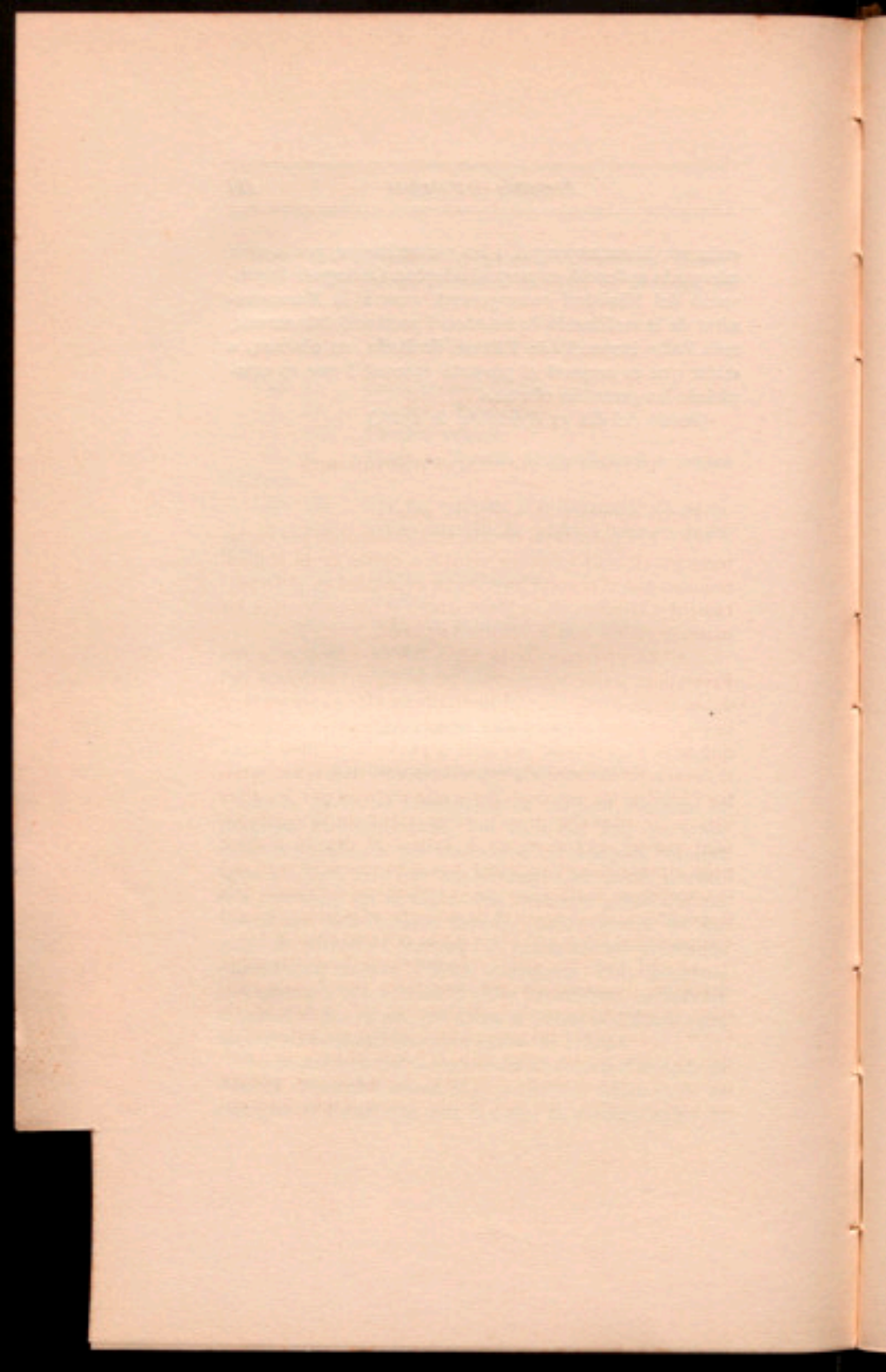
Avançament catastral de rústica

De la quantitat consignada en l'adjunt Projecte de Despeses Extraordinaries, per cada un dels conceptes indicats s'atribueix a la Mancomunitat una part al·lquota igual a la part amb què han participat les quatre províncies catalanes en la suma dels ingressos percebuts pel Tresor per contribucions directes (amb excepció del donatiu de Clerecia i Monges i el cupus de les províncies concertades) durant l'últim quinqueni. Dels ingressos obtinguts per la contribució sobre les utilitats, es deduirà el percebut pel 20 per 100 sobre el Deute de l'Estat i per impost sobre sous i havers a càrrec de l'Estat.

La Mancomunitat sotmetrà als Ministeris d'Instrucció Pública, Foment i Hisenda el projecte d'aplicació de la consignació global que, per la suma de consignacions de

cada un, li correspongui, i les garanties que, per la seva adequada aplicació, es proposi adoptar. Obtinguda l'aprovació del Ministeri corresponent, curarà la Mancomunitat de la realització de les obres i prestació dels serveis, sota l'alta inspecció de l'Estat, limitada, no obstant, a curar que es respecti el projecte aprovat i que es compleixin les garanties ofertes.»

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1916.)

ANEX N. 28

PATENTS DE CIRCULACIÓ D'AUTOMÒBILS

Foren adoptats els següents acords:

1.ª Les patents de circulació d'automòbils per carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat per al corrent any, seràn expedides en el Departament d'Hisenda de la Mancomunitat, conservant-se les matrius en els corresponents talonaris.

2.ª El precepte de la regla 6.ª de l'anex n. 2 del Pressupost de la Mancomunitat, o sigui l'aplicació del doble de la quota que ordinàriament els corresponia si la paguen dins els vuit dies feiners següents a aquell en què se'ls hagi invitat per ofici a pagar-la, i triple quota si deixen transcórrer els expressats vuit dies sense satisfer l'arbitri, als automobilistes que circulen per les dites vies sense haver-se proveït previament de la corresponent patent, es començarà a aplicar el dia 16 d'agost prop-venint; essent suficient per a sa execució que, del coteig que es porti a cap de la comunicació rebuda dels inspectors amb el registre de patents adquirides, resulti comprovat el fet a què al·ludeix la referida regla 6.ª

3.ª El personal afecte a la inspecció d'arbitris sobre circulació d'automòbils per carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, podrà, en els casos en què a son jut procedeixi, detenir els automòbils que circulin per les dites vies, a l'únic objecte de comprovar si estan proveïts de patent, i, en son cas, pendre nota de la marca i del nombre del motor, a més del nom-

bre de matrícula, i donar a la Mancomunitat l'avís corresponent, amb subjecció al model que se'ls remetrà.

4.º Els precedents acords, junt amb les regles de la tarifa respectiva, seràn publicats en el *Boletín Oficial* de les províncies mancomunades i en dos diaris de cada una d'elles, i seràn, a més, posats en coneixement, per mitjà de circular, de cada una de les persones que, dels registres generals d'automòbils que es porten en els respectius Governos civils, aparegui que són propietaris de la dita classe de carruatges.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1916.)

ANEX N. 29

CONVENI DE LA CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL
AMB LA BANCA ARNÚS PER A L'EMISSIÓ DE L'EMPRÈSTIT

En la ciutat de Barcelona, a catorze de juliol de mil nou-cents setze, reunits d'una banda D. Enric Prat de la Riba, President de la Mancomunitat de Catalunya, i, per tant, legal representant de l'entitat Caixa de Crèdit Comunal, i d'altra banda D. Gonçal Arnús, Vice-president de la Societat Anònima Banca Arnús, Successora d'Evarist Arnús, en nom de la qual obra en aquest acte, diuen:

Que, desitjant la Caixa de Crèdit Comunal posar en circulació quatre mil títols de la Mancomunitat de Catalunya dels vint mil que la Mancomunitat ha posat a la seva disposició, i convenint a la Banca Arnús l'adquisició dels esmentats títols, pacten i convenen ço que segueix:

La Banca Arnús pren en ferm a la Caixa de Crèdit Comunal quatre mil obligacions de la Mancomunitat de Catalunya de cinc-cents pessetes nominals cada una, d'interès quatre i mig per cent, a satisfer per cupons trimestrals, portant el primer cupó data trenta de setembre proper. Els esmentats títols s'amortitzaran en seixanta anys i formen part de l'emissió de vint mil títols que la Mancomunitat de Catalunya ha posat a disposició de la Caixa de Crèdit Comunal.

L'entrega dels títols es farà per la Caixa de Crèdit Comunal dintre dels deu dies de la data d'aquest contracte.

El preu d'adquisició dels dits títols és de vuitanta-u

cinquanta per cent, o siguin quatre-centes set pessetes cinquanta cèntims per títol, essent el total la suma d'un milió sis-centes trenta mil pessetes.

L'esmentat preu serà pagat per la Banca Arnús en la següent forma:

En quant a tres-centes trenta mil, mitjançant abonament que farà a un compte corrent que obrirà en els seus llibres a favor de la Caixa de Crèdit Comunal.

El saldo de dit compte, o sigui el precitat abonament, no serà disponible per la Caixa de Crèdit Comunal fins passats sis mesos de la data d'aquell, i retrà a son favor interessos diaris a raó del quatre i mig per cent anual.

No obstant, mitjançant previ avís d'un mes, podrà disposar de qualsevol quantitat fins a la dita suma de tres-centes trenta mil pessetes, i en qualsevol temps, calculant l'interès de les quantitats retirades pels dies que hagin estat abonades.

En quant al milió tres-centes mil pessetes restants, serà pagat per la Banca Arnús, mitjançant abonament que farà en altre compte corrent que obrirà a la Caixa de Crèdit Comunal i que no serà disponible fins passat un any de la data de l'abonament, retent interessos diaris a favor de la Caixa de Crèdit Comunal a raó de cinc per cent anual.

No obstant, durant els últims sis mesos podrà disposar fins a cinc-centes mil pessetes, mitjançant previ avís de tres mesos, calculant l'interès de les quantitats retirades pels dies que hagin estat abonades: al finalitzar l'any, el saldo que resulti a favor de la Caixa de Crèdit Comunal serà disponible a la vista.

Els esmentats interessos de quatre i mig per cent i cinc per cent seràn percebuts per durant els dos terminis fixats. Si en acabar aquests terminis la Caixa de Crèdit Comunal no disposés del saldo dels comptes, aquests continuaran, a no haver-hi un acord posterior, retent l'interès de cinc per cent, regint el previ avís de tres mesos per a retirar quantitats.

La Caixa de Crèdit Comunal s'obliga, durant un any, a comptar de la data d'aquest contracte, a no col·locar cap títol dels restants setze mil sense posar-se abans d'acord amb la Banca Arnús.

I, perquè consti, firmen el present contracte per duplicat, a Barcelona i data al començament indicada,

E. PRAT DE LA RIBA, G. ARNÚS

The first part of the history is devoted to a description of the country and its inhabitants. The author describes the various tribes and their customs, and the manner in which they lived. He also mentions the different languages spoken by the people, and the names of the principal towns and villages.

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

The second part of the history is devoted to a description of the various tribes and their customs. The author describes the manner in which they lived, and the different languages spoken by the people. He also mentions the names of the principal towns and villages, and the names of the different tribes.

ANEX N. 30

a) INTERPEL·LACIÓ AL CONSELL PERMANENT

«Los Diputados que suscriben, en uso de la facultad que les concede el art. 35 del Reglamento de la Asamblea de la Mancomunidad de Cataluña, justamente alarmados por el anuncio de suscripción pública de 4.000 obligaciones al tipo de 84 por 100, y que ha puesto en circulación del empréstito de 10 millones de pesetas de la Caja de Crédito Comunal y que producen, al precio a que se emiten, el 5'25 por 100 limpio anual, y que ha tomado en firme la Banca Arnús, sucesora de Evaristo Arnús, se ven en el caso de formular la oportuna y presente interpelación al Consejo Permanente de la Mancomunidad, que apoyan en los motivos que sucintamente pasamos a sentar.

Según el apartado *h* del párrafo-deliberación IV, tomada de acuerdo con el Consejo Permanente, en la Asamblea de 28 de mayo de 1914, los títulos del empréstito que libraré lo serán al *tipo de la par* con el fin de ir colocándolos o negociándolos en la parte necesaria o en la medida que precise para ejecutar con su producto los préstamos aprobados; en la inteligencia que la Caja no podrá colocar o negociar título alguno, que no tenga en los Presupuestos aprobados de la Mancomunidad el crédito necesario para intereses y amortización.

Y los títulos según el anuncio emitidos, ni son a la par, sino con un desmérito o depreciación del 16 por 100, puesto que lo han sido al tipo de 84 por 100.

Y lo que es más, han sido emitidos sin acuerdo alguno de la Mancomunidad, ni tan siquiera figura en los Presupuestos el crédito necesario o partida alguna expresa destinada al pago de los intereses del 5'25 por 100 anual limpio, ni de su amortización en su caso o día.

Tampoco existe préstamo alguno cuyo proyecto haya sido aprobado por la Mancomunidad, hacedero por la Caja de Crédito Comunal.

Siendo no menos inconcebible y extraordinario el hecho de la cuantía de los intereses que se ofrecen rendir o producir aquellos títulos-obligaciones.

Se dice que el interés anual será el 5'25 por 100 limpio anual.

Y si a él se añade el 2'50 por 100, en que prudencialmente y sin pecar de exagerado hay que calcular, habrá debido ocasionar el gasto del seguro de emisión, por algo ha tomado la Banca Arnús en firme la operación, publicidad, caja, corretajes y demás inherentes a toda emisión, tenemos que a la Mancomunidad emisora de aquellos títulos-obligaciones le costará pagar el 7'75 por 100, anual por ellos.

Y como esos préstamos a que su producto se ha forzosamente de destinar, hacederos a los Ayuntamientos, no pueden hacerse al tipo superior al legal, que es del 5 por 100 anual, resulta evidente una pérdida por aquella desdichada emisión de un 2'75 por 100 anual, y por ese paso se va directamente a la bancarrota de la Caja de Crédito Comunal que arrastrará a la Mancomunidad.

Sobre todos y cada uno de esos extremos interpelamos al Consejo Permanente de la Mancomunidad, al que llamamos su atención por si se llega a tiempo de deshacer esa desdichada suscripción, contestar a nuestras observaciones, y en todo caso protestar los suscritos Diputados, porque en ello están interesados no sólo todos

los ingresos de la Mancomunidad, sino también los de las cuatro provincias catalanas.

Palacio de la Generalidad : Barcelona, 26 de julio de 1916. — J. MIR Y MIRÓ, JOSÉ DE A. ULLED.

Sr. Presidente del Consejo Permanente de la Mancomunidad de Cataluña.»

b) RESPOSTA DEL CONSELL

S'enterà el Consell de la interpel·lació escrita dels Diputats Srs. Mir i Miró, i Ulléd, referent a l'emissió dels 4,000 títols de l'Emprèstit de la Caixa de Crèdit Comunal, acordant contestar-la en els següents termes:

La interpel·lació dirigida per vosaltres a aquest Consell constitueix un teixit d'errors i inexactituds. Ni la Mancomunitat ha acordat mai un absurditat econòmica tan enorme com l'obligació de col·locar a un tipus fix i inalterable els títols d'un emprèstit a emetre en diferents èpoques i, per tant, en diferents situacions del mercat monetari; ni la col·locació dels dits títols i l'aprovació dels préstecs són funcions de la Mancomunitat, sinó de la Caixa, segons els articles VI i VII de l'acord de l'Assemblea instituint-la; ni manca en el Pressupost vigent consignació per al pagament dels interessos dels títols emesos, car la partida 63 destina expressament a aquest objecte quantitat més que sobrada; ni la Caixa ve obligada (com vosaltres insinueu) a fer els préstecs a un preu inferior al preu real del diner que la col·locació dels títols concreta i determina; ni l'interès del diner obtingut per la Caixa és el set i mig per cent, com afirmeu, incorrent, per a demostrar-ho, en una equivocació tan formidable com la de considerar càrrega anual i perpetua el dos i mig per cent de despeses d'emissió, que, segons és sabut de tothom, constitueixen no una càrrega anual, sinó una despesa que s'abona d'una vegada per sempre.

La Caixa ha obtingut el diner a menys del sis per

cent, i, per tant, l'operació que amb tanta mancança de fonament es censura en la interpel·lació que es contesta, constitueix un veritable bon èxit per les condicions econòmiques en què s'ha dut a terme si se la compara amb les recents emissions dutes a terme de valors d'importants empreses industrials i mercantils, i posa de relleu la confiança que el públic té en la gestió de la Mancomunitat de Catalunya.

Aquest Consell Permanent es podria haver excusat de contestar aquesta interpel·lació, perquè ella es refereix a la gestió d'un organisme autònom com és la Caixa de Crèdit Comunal, i a acords presos per la dita Caixa sense intervenció del Consell Permanent, segons disposa l'acord de creació de la Caixa. Però no ha volgut defugir l'ocasió d'afirmar públicament la satisfacció amb què ha vist la gestió de la Caixa, l'èxit de la seva última operació i l'agraïment a les persones que, sense pertànyer a la Mancomunitat, des de llurs Comitès, li presten llur valuós concurs.

S'ha de doldre aquest Consell que els senyors Diputats interpel·lants hagin fet públiques unes apreciacions tan infundades, en desprestigi de la Corporació a la qual pertanyen, abans d'enterar-se de la realitat dels fets, alguns dels quals són tan fàcilment comprovables com el Pressupost i l'acord de creació de la Caixa que figuren en llibres impresos que tots els Diputats tenen a llur disposició.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1916.)

ANEX N. 51

DESPALC AL NEGOCIAT D'ARBITRIS

El Secretari interí del Consell, D. Lluís Janer, manifestà que es trobava en el trist deure de donar compte d'un assumpte desagradable. Digué que, tenint en compte que el Consell havia resolt fixar el dia 15 d'agost com a data de termini del període voluntari per al pagament de l'arbitri d'automòbils, el dia 12 va practicar una inspecció per a veure en quin estat es trobava la recaptació al finir l'indicat terme voluntari, i al dit objecte es dirigí a la Caixa, on li manifestaren que encara no constava res ingressat.

Sorprès d'aquesta manifestació, es dirigí immediatament al negociat encarregat de la recaptació del dit arbitri, al davant del qual figurava el mateix empleat d'aquest servei de la Diputació abans de traspassar-se a la Mancomunitat el servei de Conservació de carreteres de la província de Barcelona, cosa que motivà, en fer-se, el traspàs del personal que li era afecte i que ha continuat funcionant sota la dependència de la Mancomunitat en la mateixa forma en què funcionava quan depenia de la Diputació. Les ordres que tenia aquest negociat quan depenia de la Diputació, i que calia que continués complint al servei de la Mancomunitat, eren d'ingressar diàriament a Caixa la recaptació del dia, sense perjudici de fer les formalitzacions oportunes a mesura que el treball ho permetés.

En el negociat, seguí dient el senyor Secretari interí,

manifestaren que estava malalt l'empleat D. Josep Blanquer i Muxart, que ocupava interinament el càrrec d'Inspector d'arbitris. Fou llavors examinada la documentació del negociat, de la qual es desprèn que d'ençà del gener fins aquella data passava de 60,000 pessetes la quantitat recaptada. Alarmat de veure que no s'havien complert les ordres d'ingrés de les quantitats segons el resultat diari de la recaptació, fou immediatament cridat el malalt, avisant-se al seu pare de la irregularitat, que calia aclarir tot d'una. Comparegué aquell immediatament, acompanyat del seu pare, i entregà 15,400 pessetes, confessant que, havent fet ús personal d'una part de la quantitat que mancava, havia intentat, a l'atzar, rescabalar-se'n jugant-se l'altra part, que fou totalment perduda i que ofería reintegrar amb el producte del seu treball.

Després d'aquestes manifestacions, va demanar el Blanquer que se li concedissin tres o quatre dies per veure si entre les seves amistats trobava mitjà de poder retornar o garantir el desfalc, oferint-se espontàniament a restar entretant en el quarter de Mossos de l'Esquadra, a la qual petició accedí l'informant. Passats quatre dies, es presentà el pare del Blanquer manifestant que ni tenia béns de fortuna ni havia trobat els mitjans necessaris per a reintegrar el descobert ni garantir la seva devolució, amb l'interès legal, dins un terme breu.

Ateses les explicacions del senyor Secretari interí i donada la gravetat de l'assumpte, el Consell prengué els següents acords:

1.ª Presentar immediatament la corresponent denuncia al Jutjat de guardia, posant a la seva disposició el responsable Josep Blanquer i Muxart.

2.ª De conformitat amb els articles 53, 50, paragraf 4.ª, i 51 del Reglament d'Oficines, destituir l'empleat del càrrec que exercia, amb perdua del sou que té vençut i no percebut durant aquest mes i el prop-passat.

3.ª Encarregar al Secretari del Consell la immediata reorganització de tots els serveis de recaptació que per qualsevol concepte s'haguessin anat fent fins ara amb separació de la Caixa, a fi d'evitar la contingència de la repetició de fets d'aquesta naturalesa.

4.ª Tenint en compte que és notoria la insolvència de l'empleat, esperar, respecte de tal extrem, el resultat de la causa criminal incoada, per pendre els acords corresponents.

5.ª Encarregar a la Secretaria del Consell que, amb tots els antecedents a la vista, faci una relació exacta de l'import total al descobert, donant-ne compte al Consell. (Sessió del dia 16 d'agost de 1916.)

Es donà compte al Consell de l'ofici del Jutjat de guardia que entén en la causa contra l'ex-empleat Josep Blanquer i Muxart, demanant l'aclariment d'alguns punts relacionats amb els motius del sumari; i de la resposta del senyor President a les preguntes del Jutge instructor.

El Consell acordà fer avinent al dit Jutge que, sense que vulgui significar cap renúncia de dret, no desitja per ara mostrar-se part en causa per estimar suficient per ara la intervenció del Ministeri fiscal, i que no renúncia a la indemnització que pugui resultar de la causa incoada.

El senyor Secretari interí del Consell donà compte d'haver estat reintegrades pel processat Blanquer 5,400 pessetes, que fan disminuir la liquidació total del descobert, acordant-se, en aquest sentit, comunicar-ho al Jutjat Instructor.

Segons la liquidació que obra en l'expedient respectivament, l'import del descobert ascendeix avui a 57,424'49 pessetes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1916.)

...

PERSONAL Y ALIENACIÓN

...

...

...

...

...

...

...

...

...

PERSONAL I ALTRES ACORDS

ANEX N. 32

Hagut esment de la necessitat d'augmentar amb un escrivent el personal d'Oficines d'aquesta Mancomunitat en el Departament de Governació, i tenint en compte que un dels escrivents que actualment presta servei en el Manicomi de Salt serà allí innecessari el dia que s'hagi proveït la plaça d'Auxiliar d'Administració anunciada a oposicions, el Consell acordà dirigir-se als escrivents del Manicomi de Salt invitant-los que, si algú d'ells desitja prestar els seus serveis en l'esmentat Departament de Governació d'aquestes Oficines, amb el sou de 1,800 pessetes anuals, ho sol·liciti; el pagament del dit sou es farà, durant aquest any, a càrrec de la partida 5 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1916.)

S'acordà destinar a la venda, al preu de 7 pessetes, amb el 25 per 100 de descompte en les demandes en ferm que facin els llibreters, 200 exemplars del primer volum de deliberacions de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1916.)

S'acordà ordenar a la Secció de Caixa que admeti la quantitat de 450'50 pessetes, preu de la venda de llenya producte de la podada en les carreteres i camins de la segona demarcació d'aquesta província.

(Sessió del dia 11 de maig de 1916.)

Personal

Altres acords
del Consell

S'acordà concedir el trasllat, des de l'Administració del Manicomi de Salt (Girona) al Departament de Governació de les Oficines de la Mancomunitat, a D. Josep Lell i Vidal; en les quals desempeñarà el càrrec d'escrivent amb el sou de 1,800 pessetes anuals.

(Sessió del dia 17 de maig de 1916.)

Vist que la Srta. Mercè Vila, dactilògrafa, adscrita al Departament de Governació de les Oficines de la Mancomunitat, té assenyalat en Pressupost (partida 8) un sou anual de 1,320 pessetes, el qual, però, no percep íntegrament, abonant-se-li tant sols 1,140 pessetes; atès l'informe de l'oficial del dit Departament fent notar la bona voluntat que la dita senyoreta ha posat en el seu treball i els avenços aconseguits, s'acordà concedir-li la totalitat del sou que té consignat en Pressupost, a partir del dia 1.º del pròxim mes de juny.

(Sessió del dia 31 de maig de 1916.)

S'acordà acceptar la renúncia que, amb data 29 de maig, presenta D. Daniel Riu del seu càrrec de representant de la Mancomunitat a Madrid, fundant-se que no pot atendre'l per raó dels seus afers particulars.

(Sessió del dia 7 de juny de 1916.)

Fou acceptat l'ofertament de 200,000 alevins de truita, donatiu de D. Rafel Torres, acordant-se destinar-los a la repoblació de les aigües dels rius Ter, Fluvià, Ser i Presser.

(Sessió del dia 14 de juny de 1916.)

S'acordà comunicar a D. Francesc Darder, per a son coneixement i deguts efectes, l'ofici del Centre Excursionista de Catalunya sol·licitant la cessió d'alguns exemplars de truita procedents de les cries d'Olot.

(Sessió del dia 22 de juny de 1916.)

Foren presos els següents acords:

1.º S'assenyala el dia 25 de juny per a realitzar els llançaments dels 200,000 alevins de truita donats per D. Rafel Torres.

2.º D. Francesc Darder designarà el lloc dels rius Ter, Fresser, Fluvià i Ser on caldrà de fer els llançaments.

3.º Són nomenats els senyors Diputats provincials dels partits d'Olot i Girona per a assistir als actes esmentats en representació de la Mancomunitat de Catalunya.

4.º Seràn també invitats a assistir-hi els Alcaldes dels districtes on tinguin lloc els llançaments repetits.
(Sessió del dia 22 de juny de 1916.)

Atenent la invitació de la Cooperativa de Periodistes per a la Construcció de Cases Barates, acordà el Consell delegar en el Diputat D. Magí Isern la representació de la Mancomunitat per assistir a l'acte de l'entrega del xalet ofert per l'Excm. Sr. D. Marià de Foronda, que tindrà lloc el pròxim diumenge, dia 6 dels corrents.

(Sessió del dia 2 d'agost de 1916.)

S'acordà nomenar Inspector interi d'àrbitris don Jaume Pla, amb el sou de 2,500 pessetes, a càrrec de la partida 26, que començarà a córrer des del dia 1.º de setembre pròxim.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1916.)

Prengué esment el Consell d'haver-se rebut un *Resum per a la demanda d'una delegació de l'Estat en ço que es refereix al foment de la ramaderia*, escrit per D. Salvador Martí complint una comanda del Consell Permanent.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1916.)

Tenint en compte el criteri de la Diputació de Bar-

celona, confirmat pels acords presos en aquest sentit, de fer efectiva a les famílies dels empleats morts en l'exercici del seu càrrec, la quantitat íntegra de la mensualitat corresponent a la data en la qual la mort hagi tingut lloc, acordà el Consell adoptar igual criteri aplicant els seus efectes a la família del Registrador interí D. Josep Mitjavila o a aquell que demostrí tenir-hi dret, abonant la mensualitat corresponent al mes d'octubre.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1916.)

Tenint en compte el sou reduït de l'ordenança ciclista de la Mancomunitat, J. Blasi, i el precedent de l'acord de la Diputació de Barcelona perquè fossin augmentats en un 10 per 100 els sous inferiors a 30 duros, acordà el Consell concedir a l'esmentat ciclista el referit augment, a comptar des del present mes, per la qual cosa percebrà, en el successiu, el sou de 820 pessetes anuals.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1916.)

Ateses les condicions de capacitat demostrades en l'exercici del seu càrrec de tenedor de llibres interí de la Secció d'Intervenció D. Ramón Bremón, que fou designat amb data 22 de juny de 1915 per D. M. Lacruz, interventor interí de la Mancomunitat, en virtut de l'autorització que li concedí el Consell amb data 9 del mateix mes i any amb el sou mensual de 175 pessetes amb càrrec a la consignació de la partida núm. 24 del pressupost vigent, acordà el Consell augmentar-li l'esmentat sou, a comptar del present mes, fins a la quantitat de 2.500 pessetes anuals que és la que figura en pressupost.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1916.)

Ateses les excepcionals condicions de laboriositat i competència amb què exerceix el seu comès el dactilògraf de la Diputació provincial de Barcelona D. Josep Reñé, adjuntat, en virtut d'acord del Consell del dia 8

de juliol de 1914, a les Oficines de la Mancomunitat pel servei de tarda, amb la gratificació anual de 1,020 pessetes, acordà el Consell augmentar-li la dita gratificació fins a la quantitat de 1,800 pessetes anuals, que cobrarà amb càrrec a la partida per a dactilògraf que resulti vacant, del Departament d'Hisenda, en el pròxim presupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1916.)

Introduction	1
Chapter I. The History of the Book	1
Chapter II. The History of the Book	1
Chapter III. The History of the Book	1
Chapter IV. The History of the Book	1
Chapter V. The History of the Book	1
Chapter VI. The History of the Book	1
Chapter VII. The History of the Book	1
Chapter VIII. The History of the Book	1
Chapter IX. The History of the Book	1
Chapter X. The History of the Book	1

ÍNDIX

Plans

REPORT DEL CONSELL PERMANENT

§ I. Servei de conservació de carreteres, camins i ponts.	11
§ II. Estudi i construcció de carreteres, camins i ponts.	15
§ III. Telèfons.	19
§ IV. Cultura i Instrucció.	23
§ V. Hospitalització de dementis pobres.	25
§ VI. Delegacions	29

ANEXOS AL REPORT

TREBALLS PÚBLICS

ANEX N. 1. Estat referit al 31 d'octubre de 1916, de les obres del conveni amb l'Estat, en virtut del II Concurs de subvencions.	35
ANEX N. 2. Estat referit al 31 d'octubre de 1916, de les obres que figuren en la primera relació de les considerades com a més necessàries i urgents, aprovada pel Consell en sessió de 12 d'agost de 1915.	51
ANEX N. 3. Carreteres i camins, obres del conveni amb l'Estat.	65

	<u>Planes</u>
ANEX N. 4. Obres de la primera relació de les més necessàries i urgents.	75
ANEX N. 5. Subvenció a les Diputacions per a la construcció d'obres provincials.	79
ANEX N. 6. Formació de la segona relació d'Obres urgents i altres acords referents a Treballs Públics	87
ANEX N. 7. Conservació de carreteres i camins.	91
ANEX N. 8. Personal de Treballs Públics.	101
ANEX N. 9. a) Exposició de les condicions naturals de les finques ofertes a la Mancomunitat de Catalunya, en l'Empordà, per a practicar-hi les perforacions de prova, pel Dr. M. Faura i Sans, Catedràtic de Geologia de l'Escola Superior d'Agricultura	105
Tràmit de l'informe.	107
Acord del Consell	107
ANEX N. 10. Altres acords.	109
ANEX N. 11. Construcció de línies telefòniques i organització del servei	111
ANEX N. 12. Adquisició de grups telefònics	121
a) Telefonia del Vallès.	121
b) Grup de Figueres.	125
c) Grup de Lleida.	125
ANEX N. 13. Personal de telèfons	127

CULTURA I INSTRUCCIÓ

ANEX N. 14. En defensa de la Llengua Catalana.	131
ANEX N. 15. Edificis escolars	135
a) Subhastes	135
b) Informe dels senyors Arquitectes a què es fa referència en els acords anteriors	134
ANEX N. 16. Participació al curs Montessori.	139
ANEX N. 17. Biblioteques populars	141

	<u>Planes</u>
a) Informe del Consell de Pedagogia referent als avant-projectes d'edificis per a Biblioteques populars.	141
b) Acords del Consell	144
c) Tria feta pels Municipis	145
d) Tramitació de l'acord i anunci de subhastes	145
ANEX N. 18. Escola de Bibliotecaries.	149
a) Concurs d'ingrés	149
b) Professorat de l'Escola.	149
ANEX N. 19. Ensenyament per Correspondència.	151
ANEX N. 20. Estudis agrícoles.—Cursets d'Agricultura pràctica.—Estudis de Ramaderia catalana.	153
ANEX N. 21. Altres acords.	157

BENEFICENCIA

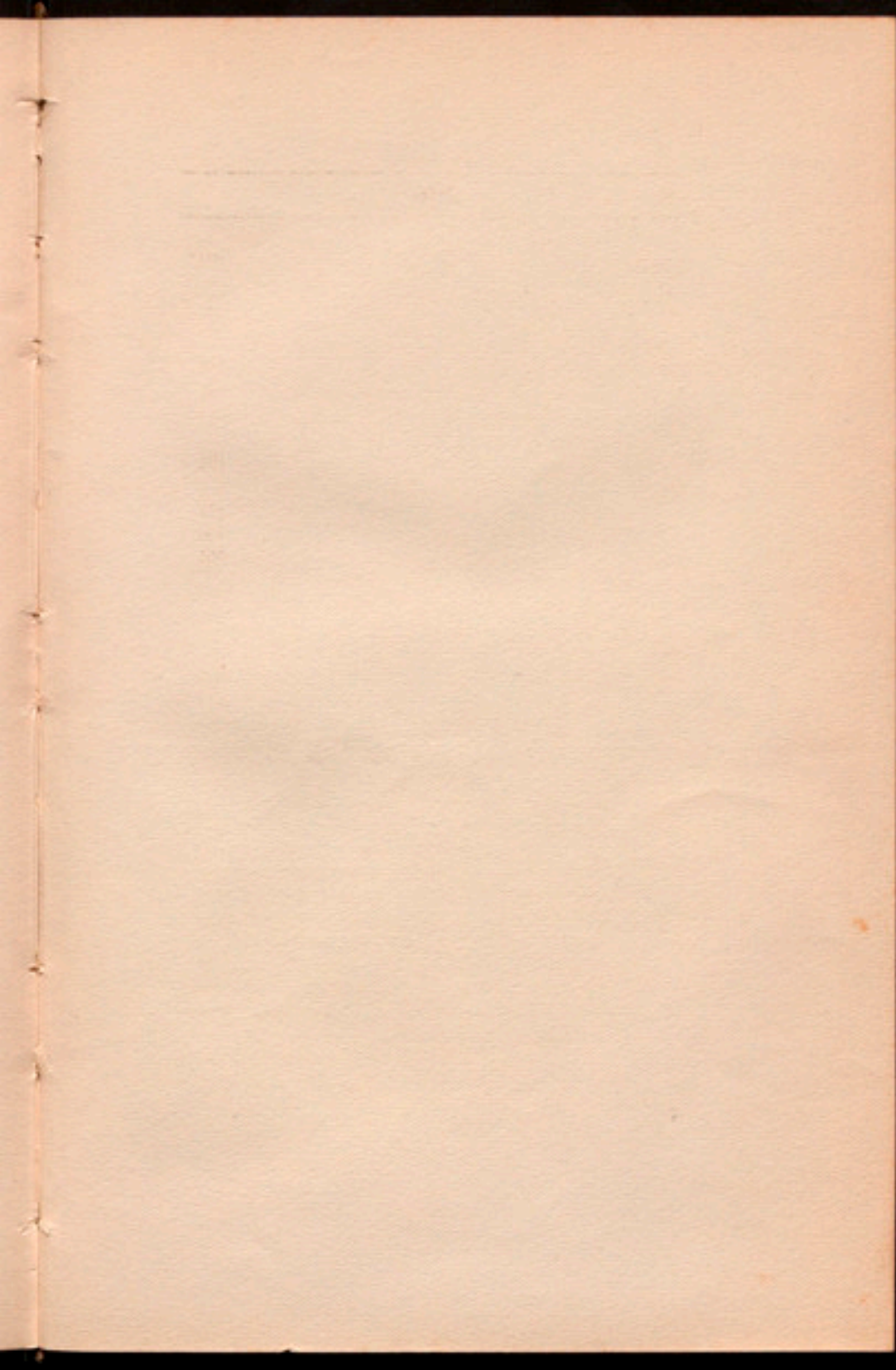
ANEX N. 22. Segón concurs de terrenys per a l'edificació de la Clínica i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals.	159
ANEX N. 23. Dictamen de l'Arquitecte de la Diputació provincial de Barcelona, D. Joan Rubió, referent a la finca «Torre Ribera», oferta en el segón concurs de terrenys.	161
ANEX N. 24. Provelment dels càrrecs de Director facultatiu i Auxiliar d'Administració del Manicomi de Salt.	165
ANEX N. 25. Report sobre el Manicomi de Salt, que eleva al Consell Permanent el Director facultatiu del referit Manicomi.	167
ANEX N. 26. Forniments per al Manicomi de Salt.	185

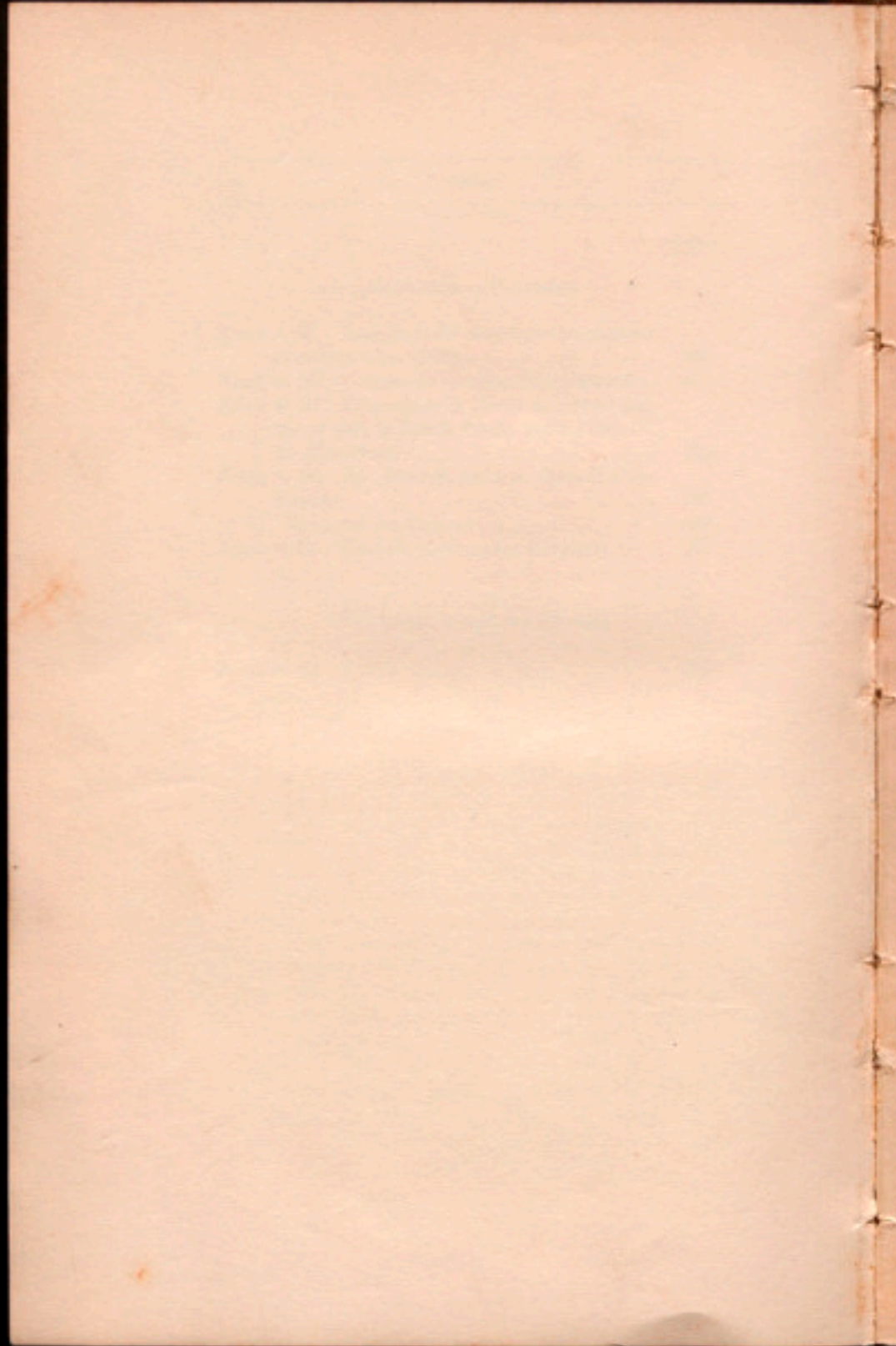
ECONOMIA — FINANCES

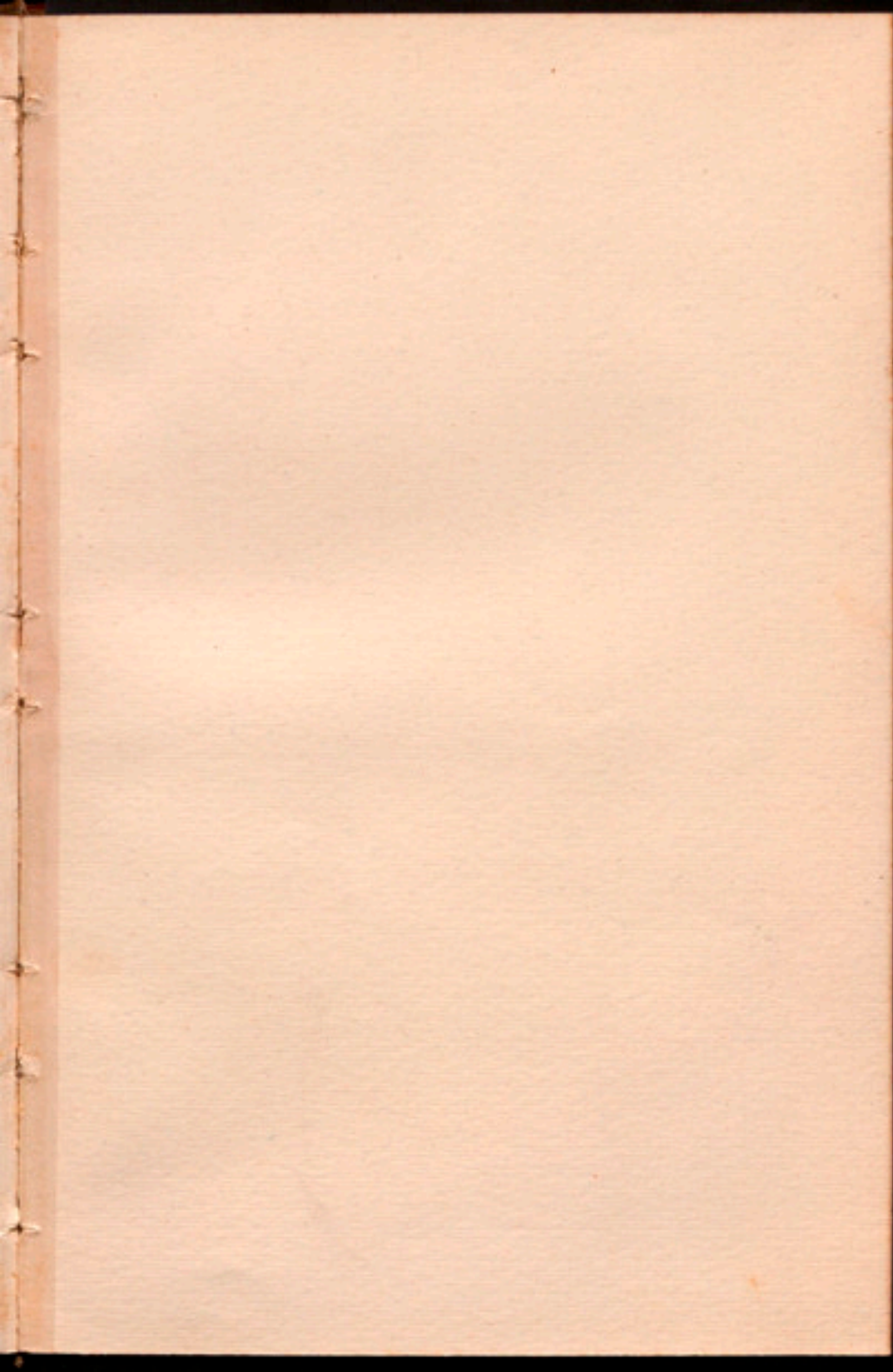
ANEX N. 27. Esmena al Pressupost extraordinari presentat a les Corts	187
ANEX N. 28. Patents de circulació d'automòbils.	191
ANEX N. 29. Conveni de la Caixa de Crèdit Comunal amb la Banca Arnús per a l'emissió de l'Emprèstit	195
ANEX N. 30. a) Interpel·lació al Consell Permanent	197
b) Resposta del Consell	199
ANEX N. 31. Desfalc al Negociat d'arbitris	201

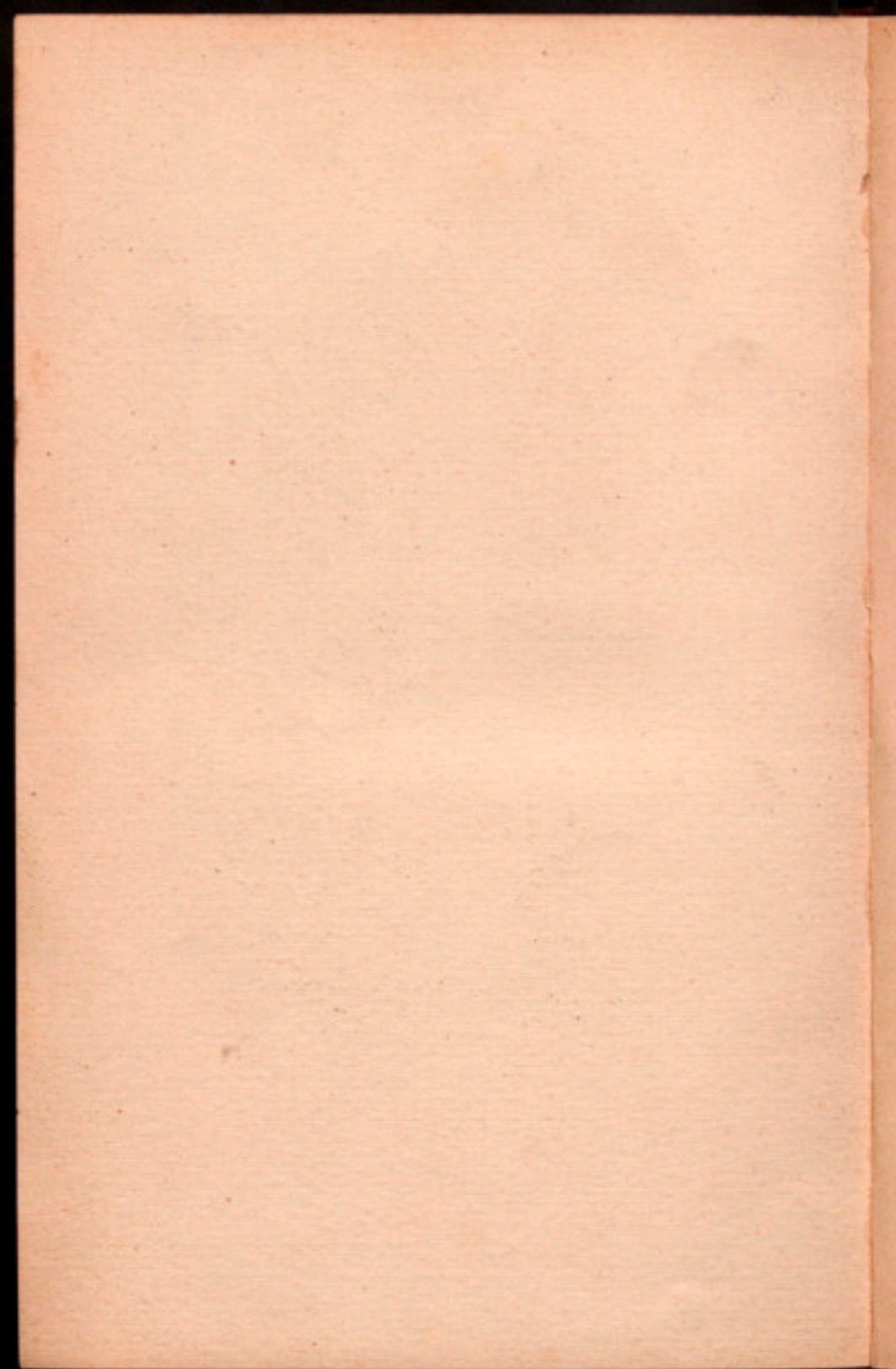
PERSONAL I ALTRES ACORDS

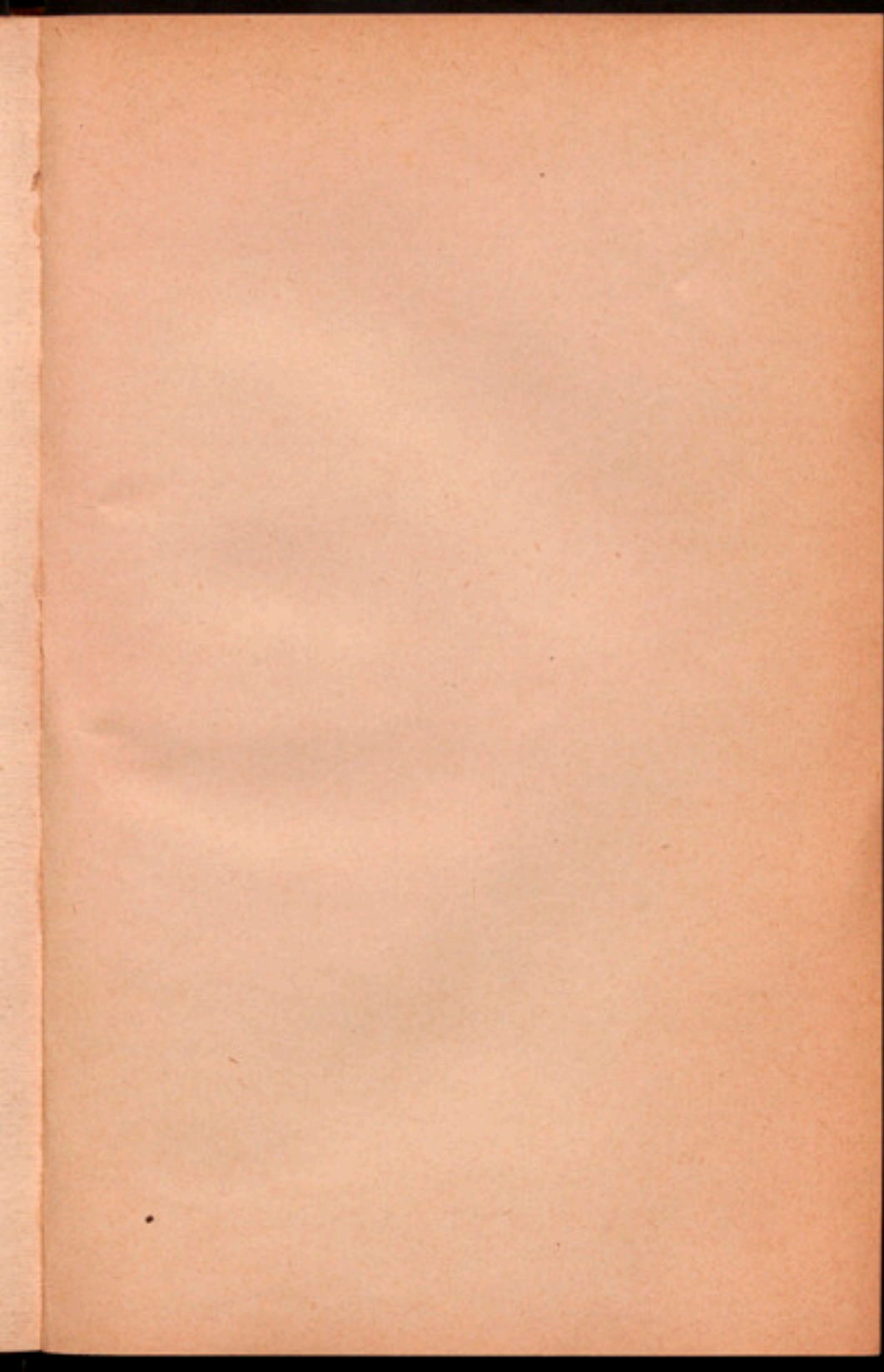
ANEX N. 32.	205
---------------------	-----

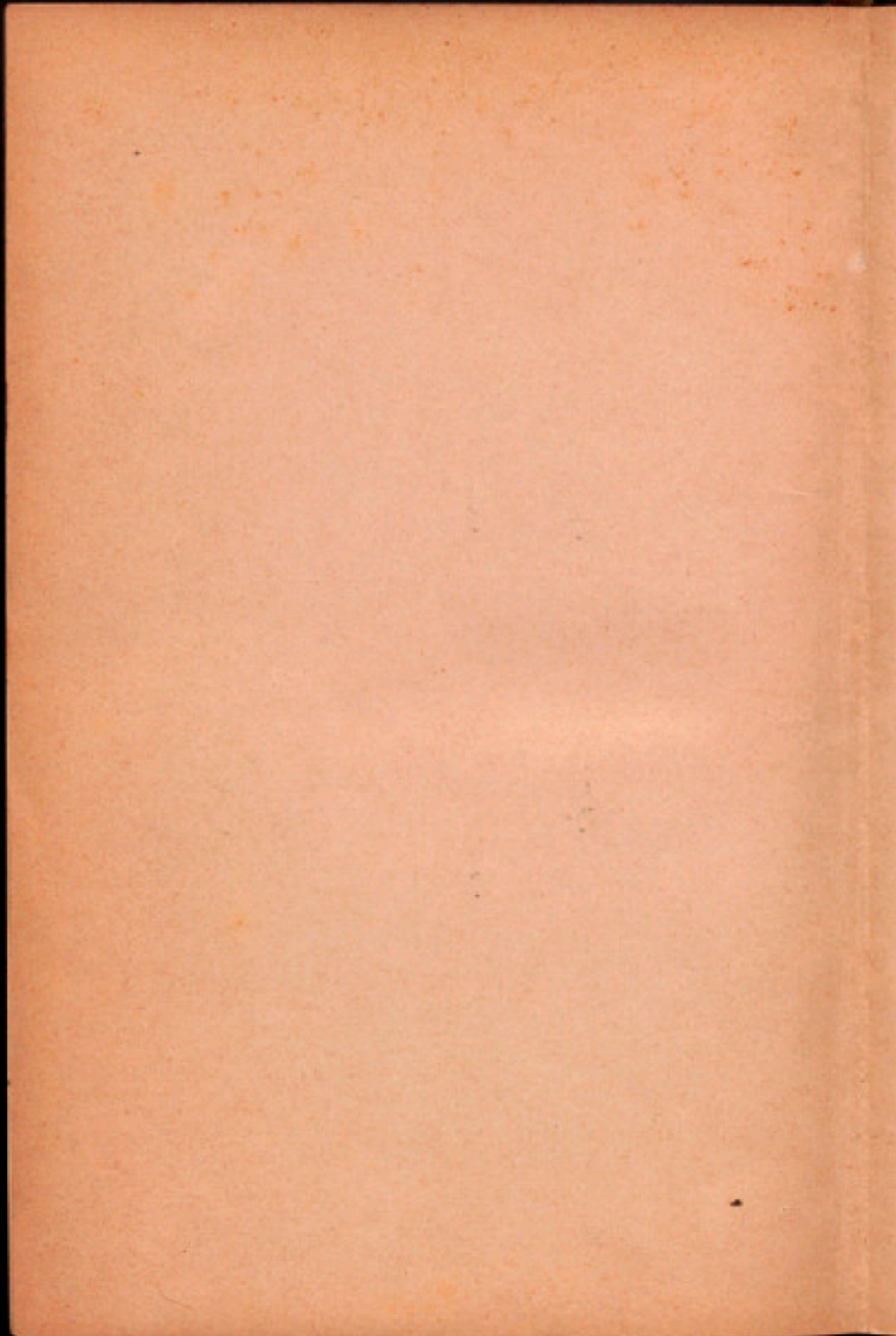

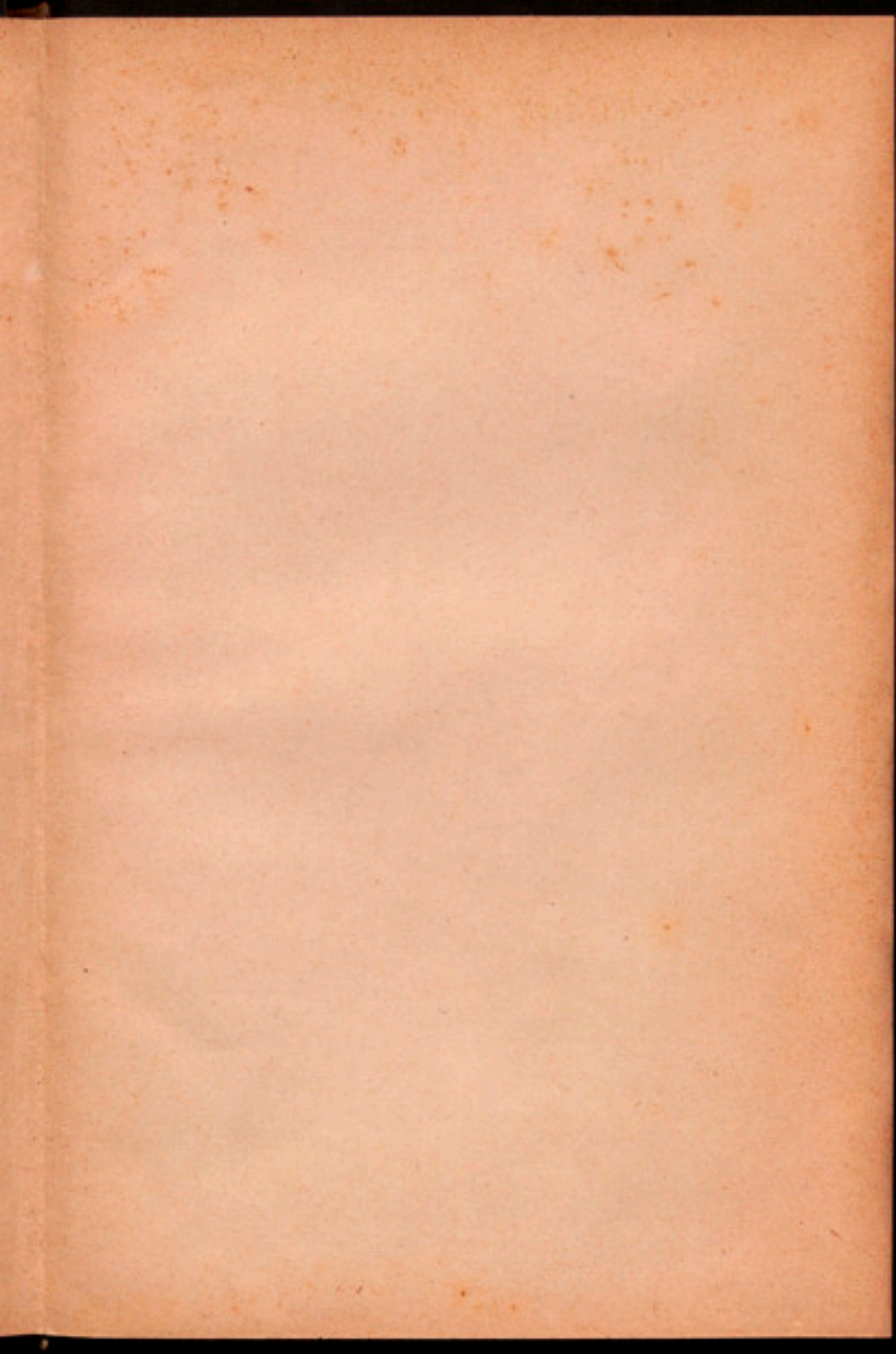

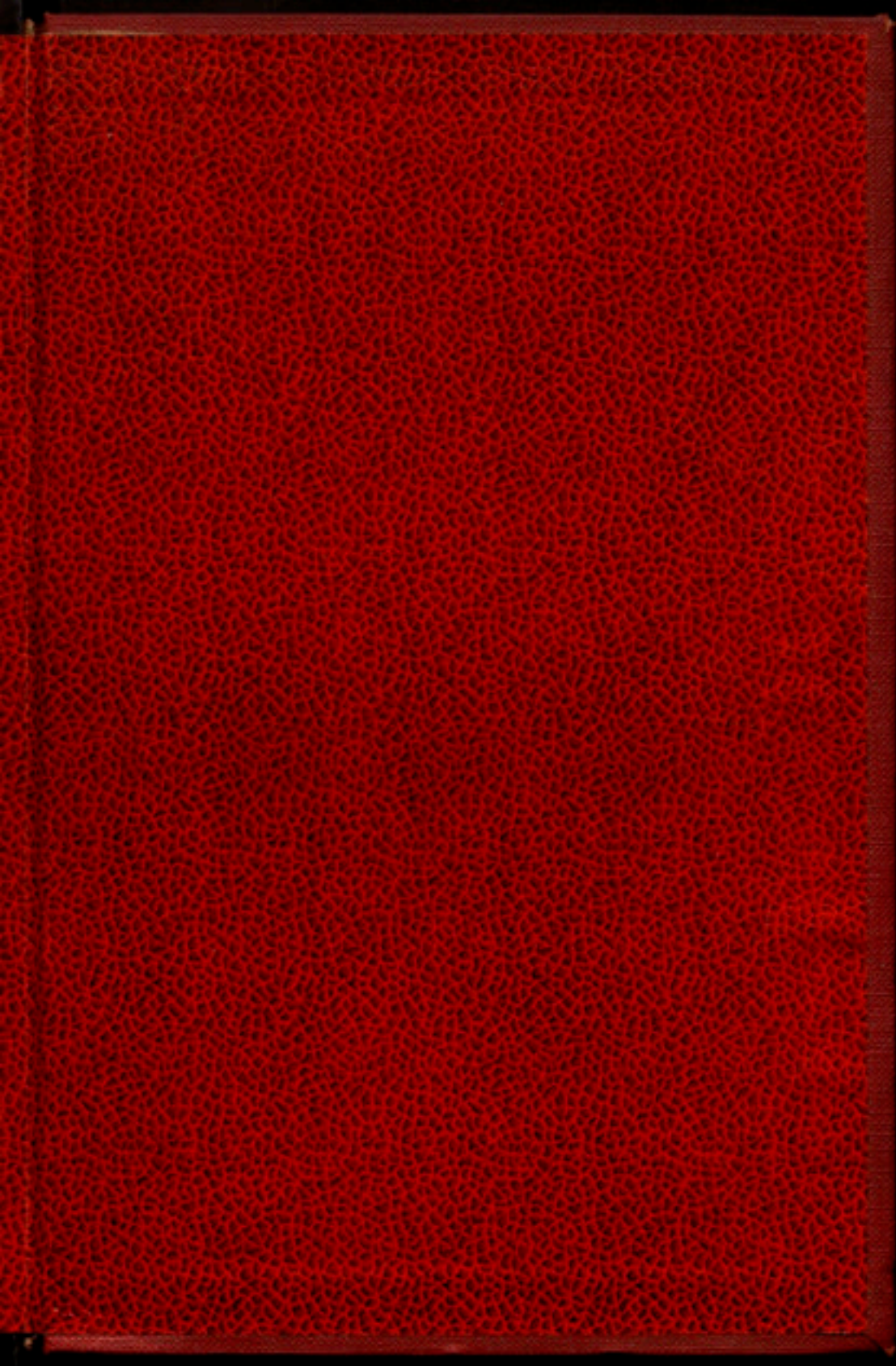

REPORT
6
REUNIÓ

COMUNITAT DE CATALUNYA

M
3
126

NOVRE

1918